চিন্তা-ভাৱনা মতে নিজৰ কাম কৰি আছোঁ।

▶ গল্প বা উপন্যাস এখন ৰচনা কৰোঁতে আপুনি বক্তব্যৰ ওপৰত অধিক গুৰু ত্ব দিয়ে নে আংগিকৰ ওপৰত অধিক গুৰৰু ত্ব দিয়ে?

▶▶ আংগিকৰ ওপৰত গুৰু ত্ব কম দিওঁ। প্ৰায় নিদিও বুলিয়েই কব পাৰোঁ। 'বক্তব্য' ও মোৰ কাৰণে মুখ্য বস্তু নহয়; কাহিনী, চৰিত্ৰ, পৰিবেশ, সামগ্ৰিক সৌন্দৰ্য, ৰস আদিৰ প্ৰতি মই বেছিকৈ আকৃষ্ট। 'বক্তব্য' এইবোৰৰ মাজত নিমজ্জিত হৈ থাকে। ''এইটো বক্তব্য প্ৰকাশ কৰিবলৈ এই গল্পটো লিখিম'' - এনেকে থানতে ঠিক কৰি লৈ মই গল্প লিখা নাই। গল্পটো লিখি শেষ কৰাৰ পাছত কিবা 'বক্তব্য' ধৰা পৰিল যদি পৰিল, নপৰিল যদি নাই। ইয়াত বক্তব্য বোলোঁতে মই 'বাণী'ৰ কথা বুজাইছোঁ।

▶ সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যই, বিশেষকৈ গল্প আৰু কবিতাই বিষয় বস্তু আৰু আংগিকৰ দিশত নতু নত্ব কঢ়িয়াই অনা পৰিলক্ষিত হৈছে। আমি জানিব খুজিছোঁ, - সাম্প্ৰতিক অসমীয়া সাহিত্যই বিশ্ব সাহিত্যৰ সমপৰ্য্যায় পাইছেগৈ বুলি আপুনি ভাবেনে?

▶▶ বিশ্ব সাহিত্য বুলি তু মি নিশ্চয় বিশ্বৰ বিভিন্ন ঠাইৰ সাহিত্যৰ সমালোচক আৰু পাঠক-পাঠিকাই উন্নত মানৰ বুলি স্বীকাৰ কৰা ৰচনাৰ কথা বুজাইছা। অসমীয়া ভাষাৰ কিছু ৰচনা তেনে মানলৈ উঠিছে ; কিন্তু কিমান সংখ্যক ৰচনা সেইমানলৈ উঠিলে সমগ্ৰ অসমীয়া সাহিত্যকে সেই পৰ্যায়ত ঠাই দিব পাৰি, সিমান সংখ্যক ৰচনাই সেই পৰ্যায় পোৱা নাই।

▶ নব্বৈ দশকৰ আৰম্ভণিৰ পৰা বৰ্ত্ত মানলৈকে বহু সংখ্যক নবীন লেখক -লেখিকাৰ সৃষ্টি হৈছে। এই নবীন লেখক-লেখিকা সকলৰ ভৱিষ্যৎ সম্পৰ্কে আপুনি আশাবাদীনে?

▶▶ তু মি যি সকলৰ কথা কৈছা, তেওঁলোকে লিখিবলৈ লোৱা বৰ বেচি দহ বছৰ হৈছে। এওঁলোকৰ সকলোৰে ক্ষেত্ৰত আশাবাদী হোৱাটো এতিয়াই সম্ভৱ নহয়; কিন্তু সময় ত এওঁলোকৰ লেখাৰ উৎকৰ্ষ ঘটিব বুলি আশা কৰোঁ। কেইবাগৰাকীও নতু ন লেখক-লেখিকাই উল্লেখযোগ্য, গুৰুত্বপূৰ্ণ কাম কৰিছে। এওঁলোকৰ সৃষ্টিয়েই অসমীয়া সাহিত্যক চহকী কৰিব বুলি আশা কৰোঁ। কিন্তু যোৱা শতিকাৰ পঞ্চাছ-ষাঠিৰ দশকত লেখক -লেখিকা হিচাপে যি সকলৰ অভ্যুদয় ঘটিছিল, এতিয়াও সেইসকলৰ গল্প- উপন্যাস কবিতাৰ প্ৰতিয়েই যে পাঠক -পাঠিকাৰ আকৰ্ষণ প্ৰবল হৈ আছে, সেই কথাটো তোমালোকে মন কৰিছানে?যদি কৰিছা, তেনেহলে আমি সকলোৱে এটা কথা মানিব লাগিব;-তেতিয়াৰ আৰু এতিয়াৰ লেখাৰ মানৰ ক্ষেত্ৰত তাৰতম্য ঘটিছে। তথাপি, আমি নতু ন লেখক-লেখিকাৰ ক্ষেত্ৰত আশাবাদী হবই লাগিব ; কাৰণ অসমীয়া সাহিত্যৰ জীৱনটোৰ এছে াৱা এওঁলোকেই লালন- পালন কৰিব লাগিব। আমি আন্তৰিকতাৰে আশা কৰোঁ, - সাহিত্যকৰ্মক সাধনা হিচাপে লৈ এওঁলোক উচ্চমানৰ সাহিত্য-সৃষ্টিত সফল হওক ।

▶ সম্প্ৰতি আমাৰ দেশখনে সকলো ক্ষেত্ৰতে ক্ৰমশঃ এক অবক্ষয়ৰ দিশলৈ গতি কৰিছে। এনে সময়ত লেখক সকলৰ দায়িত্ব আপুনি কি বুলি ভাবে?

▶▶ তেখেত সকলৰ কামকো যাতে অৱক্ষয়ে আক্ৰমণ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে অহোপুৰু ষাৰ্থ কৰা।

▶ আপুনি এজন চলচ্চিত্ৰ পৰিচালক হিচাপেও আমাৰ অসমলৈ, অসমীয়া চলচ্চিত্ৰলৈ কেইবাটাও সন্মান কঢ়িয়াই আনিছে। কিন্তু গল্প আৰু উপন্যাস এই দুটা সৃষ্টিশীল কাৰ্য্যৰ সাধনাত ব্ৰতী হৈ থকা স্বত্বেও আপুনি কিয় চলচ্চিত্ৰ পৰিচালনাৰ দিশলৈ আগবাঢ়িল?জনসাধাৰণৰ হৃদয়ৰ অধিক ওচৰ চাপিবলৈ চলচ্চিত্ৰকহে আপুনি উপযুক্ত মাধ্যম বুলি ভাবে নেকি?

▶▶ মই নিজে প্ৰথম চলচ্চিত্ৰখন নিৰ্মাণৰ কাম হাতত লৈছিলো ১৯৭৬ চনত, আৰু প্ৰথমখন উপন্যাস আৰম্ভ কৰিছিলো তাৰ তিনি বছৰমানৰ পাছত। শ্ৰী পৰাগধৰ চলিহাই নিৰ্মাণ কৰিবলৈ লোৱা 'সোণ-ৰূপ নেওচি' নামৰ চলচ্চিত্ৰ এখনৰ কামত জড়িত হৈছিলো ১৯৫৭ চনত। গুৰু ত্ব দি গল্প লিখা কামটো আৰম্ভ কৰিছিলো ১৯৫২ চনত; কিন্তু চলচ্চিত্ৰৰ কাৰণে কাহিনী এটা লিখি দুই এজনৰ লগত যোগাযোগ কৰিছিলো ১৯৫১ চনতে। গতিকে গল্প, উপন্যাস, চলচ্চিত্ৰ- এইবোৰৰ কোনটোৰ প্ৰতি থকা নিচা প্ৰবল আছিল, সেইটো সঠিককৈ কোৱা মোৰ পক্ষে টান আছিল। গল্প এটা লিখোঁতে যিমান খৰচ পৰে, চলচ্চিত্ৰ এখন নিৰ্মাণ কৰোঁতেও যদি সিমানেই খৰচ পৰিলহেঁতেন, তেনেহলে মই হয়তো যোৱা শতিকাৰ পঞ্চাশৰ দশকতে চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণ কৰিলোহেঁতেন। জনসাধাৰণৰ হৃদয়ৰ অধিক ওচৰ চাপিবলৈ মই চলচ্চিত্ৰক উত্তম মাধ্যম বুলি ভবা

নাছিলো;মোৰ নিজৰ মনৰ ওচৰ চাপিবলেহে সেই কাম কৰিছিলো।

▶ আপুনি শেষতীয়াকৈ কোনো চলচ্চিত্ৰ নিৰ্মাণৰ কাম হাতত লৈছে নেকি?

▶▶ দূৰদৰ্শনৰ কাৰনে চু টি চলচ্চিত্ৰ এখনৰ কাম হাতত লৈছোঁ।

▶ আপোনাৰ মতে প্ৰতিভা (talent) কি?

▶▶ প্ৰতিভা হ'ল মানুহৰ এক স্বভাৱজাত গুণ। ইয়াৰ লগত অসাধাৰণ বুদ্ধি, উদ্ভাৱনী শক্তি, সৃষ্টি শক্তি, উচ্চপৰ্যায়ৰ বোধ শক্তি আৰু গভীৰ জ্ঞান জড়িত থাকে। এই শব্দটোৰ অৰ্থ অভিধান মতে যি, মোৰ মতেও সেই একেই।

▶ বিজ্ঞানৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ অসমীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰী সকলে ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ ছাত্ৰ ছাত্ৰীৰ লগত সমানে ফেৰ মাৰিব পৰা হৈছে বুলি আপুনি ভাবেনে ? এই ক্ষেত্ৰত অসমৰ তিনিখন ইঞ্জিনিয়াৰিং কলেজ, এখন আই. আই. টি আৰু তিনিখন মেডিকেল কলেজে অসমীয়া বিজ্ঞান পিপাসু ছাত্ৰ - ছাত্ৰী সকলৰ প্ৰয়োজনীয় চাহিদা পূৰণ কৰিব পাৰিছে বুলি আপুনি ভাবেনে?

▶▶ মগজ বা বুদ্ধিৰ ফালৰ পৰা চাবলৈ গলে অন্যান্য ৰাজ্যৰ ছাত্ৰ -ছাত্ৰীৰ লগত ফেৰ মাৰিব পৰা অসমীয়া ছাত্ৰ ছাত্ৰীও ওলাব। কিন্তু ফেৰ মাৰিবলৈ হ'লে যি ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণ, পৰিবেশ আৰু প্ৰচেষ্টাই তেওঁলোকক আগুৱাই দিব লাগে, সেই ধৰণৰ প্ৰশিক্ষণ, পৰিবেশ আৰু প্ৰচেষ্টা আমাৰ ইয়াত সতকাই পাবলৈ নাই।নিজৰ গুণ, শক্তি, বুদ্ধি আৰু চেষ্টাৰ বলত কিছুমান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী উচ্চ স্তৰত উপনীত হৈছে; কিন্তু সামগ্ৰিকভাৱে, সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে এক প্ৰশংসনীয় স্তৰলৈ নিয়াৰ বাবে শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠান সমূহৰ যি কৰ্তব্য, সেই কৰ্তব্য শিক্ষা - প্ৰতিষ্ঠানসমূহে পালন কৰিব পৰা নাই।

▶ অনুগ্ৰহ কৰি আপোনাৰ হবি(Hobby) কি এই বিষয়ে আমাক জনাব নেকি?

▶▶ আগতে কেইবাটাও হবি আছিল; এতিয়া প্ৰধান হবি হ'ল, -টেলিভিছনত আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় পৰ্যায়ৰ টেনিছ ,ফুটবল আৰু ক্ৰিকেট খেল, ডিস্ক'ভাৰি আৰু নেশ্যনেল জিঅ'গ্ৰাফিক চেনেলৰ অনুষ্ঠান, আৰু শাস্ত্ৰীয় সংগীতৰ অনুষ্ঠান চোৱা।

▶ প্ৰেম আৰু জীৱন সম্পৰ্কে আপোনাৰ অভিমত কি?

▶▶ প্ৰেম বোলা বস্তুটোৱে বহু ধৰণৰ ক্ৰিয়া প্ৰক্ৰিয়া সামৰে। সাধাৰণতে নাৰী আৰু পুৰুষৰ পৰস্পৰৰ প্ৰতি থকা মনৰ আকৰ্ষণ আৰু তাৰ লগত জড়িত থকা দৈহিক বাসনাৰ কথাটোৱেই প্ৰেমৰাজ্যৰ অধিকাংশ ঠাই অধিকাৰ কৰি থাকে। কিন্তু এই এই বিশ্ব ব্ৰহ্মাণ্ডৰ অলেখ বস্তুৰ প্ৰতি থকা আমাৰ প্ৰেমৰ মাহাত্ম্যও বৰ গুৰুত্ব পূৰ্ণ। জীৱনৰ বাটৰ কেঁকুৰিয়ে-কেঁকুৰিয়ে প্ৰেমৰ ৰূপ সলনি হয়। উদাহৰণ স্বৰূপে, - এহাল মানুহৰ যৌৱনৰ উত্তাল প্ৰেমে এদিন সন্তানৰ আগমণত ৰং সলায়; সতি - সন্ততিৰ প্ৰতি থকা গভীৰ প্ৰেমৰ লগত এদিন ঈশ্বৰ প্ৰেমৰ ৰং মিহলি হয়, গভীৰ বৈষয়িক প্ৰেম এদিন প্ৰকৃতি প্ৰেমলৈ ৰূপান্তৰিত হয়। গতিকে প্ৰেম হ'ল গভীৰভাৱে ভালপোৱাৰ প্ৰক্ৰিয়া। কাক ভাল পাইছোঁ, সেইটো মোৰ মনৰ চৰিত্ৰ আৰু মনৰ গতিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে। আচলতে এইটো মনৰ মাজেদি বৈ থকা পবিত্ৰ পানীৰ এক অনন্ত জুৰিৰ নিচিনা বস্তু । ক'ত সেই জুৰিৰ উৎস, কলৈ সি বৈ গৈছে, সঠিককৈ কোৱা টান।

▶ এটা নতুন শতিকাত পদাৰ্পন কৰিবলৈ আগবঢ়া ন-প্ৰজন্ম আমি। বয়োজেষ্ঠ সকল আমাৰ পথ পদৰ্শক, অতি আদৰৰ, অতি শ্ৰদ্ধাৰ। অগ্ৰজ হিচাপে আপোনাৰ হিতোপদেশলৈ আমি, ন-প্ৰজন্মই আগ্ৰহেৰে বাট চাই ৰ'লো।

▶▶ বিজ্ঞানৰ অভাৱনীয় অগ্ৰগতি আৰু ৰাজনৈতিক কুটিলতাৰ ফলত সময়ৰ লগে লগে 'হিতোপদেশ'ৰ ৰূপ সলনি হ'ব পাৰে বুলি আশংকা হয়। তথাপি মই ভাবোঁ, এই শতিকাতেই হওঁক পাছৰ শতিকাতেই হওঁক মানুহৰ প্ৰকৃত সুখ, শান্তি আৰু সমৃদ্ধিৰ কাৰণে কিছুমান বস্তুৰ মূল্য একেই থাকিব। তাৰ দুটা বস্তু হ'ল কঠোৰ পৰিশ্ৰম আৰু সততা। পৰিশ্ৰম আৰু সততাৰ বিনিময়ত যি পাবা, সেইখিনিহে তোমাৰ ভোগ্য। আজিৰ অসমৰ যুৱক যুৱতীৰ কাৰণে এই কথা মনত ৰখাটো বৰ প্ৰয়োজনীয় হৈছে। তোমালোকৰ ভাল হওক।

[চিঠিৰ মাধ্যমেৰে প্ৰশ্ন উত্তৰখিনি যুগুতোৱা হৈছে। আলোক চিত্ৰ আৰু বায়'ডাটা হৃদয়ানন্দ গগৈ সম্পাদিত 'গল্প আৰু শিল্প'ৰ পৰা লোৱা হৈছে।
- সম্পাদিকা]

বিভিন্ন ঠাইৰ ভিন্ন নাম

সূৰ্যোদয়ৰ দেশ	-	জাপান	এন্দুৰৰ মহানগৰী	-	মেক্সিকো
পুৱাৰ শান্ত দেশ	-	কোৰিয়া	আনন্দৰ মহানগৰী	-	নিউইয়ৰ্ক
সূৰ্যাস্তৰ দেশ	-	আমেৰিকা	বতাহৰ দেশ	-	চিকাগো
মাজৰাতি সূৰ্য দেখা দেশ	-	নৰ’ৱে(ইউৰোপ)	সমুদ্ৰ বন্ধুৰ দেশ	-	গ্ৰেট ব্ৰিটেইন
ৰাতিৰ ৰামধেনুৰ দেশ	-	হাৱাইদ্বীপ	চিগাৰেট সেৱনকাৰী দেশ	-	কুৱেইট
সৌন্দৰ্য ৰাণীৰ দেশ	-	ভেনিছ	কমলাৰ দেশ	-	ব্ৰাজিল
পাতালৰ দেশ	-	নেদাৰলেণ্ড (ইউৰোপ)	নদী নথকা দেশ	-	চৌদি আৰব
ভূমিকম্পৰ দেশ	-	জাপান	ভাৰতৰ দুৱাৰমুখ	-	মুম্বাই
ৰেল লাইন নথকা দেশ	-	আইলেণ্ড (ইউৰোপ)	ভাৰতৰ প্ৰসাদৰ মহানগৰী	-	কলিকতা
জাৰকালি ৰৰষুনৰ দেশ	-	উত্তৰ ইজৰাইল (এছিয়া)	ভাৰতৰ বাগিছা	-	বাঙ্গালোৰ
টেলিফোন নথকা দেশ	-	গ্ৰীণলেণ্ড	ভাৰতৰ গোলাপী চহৰ	-	জয়পুৰ
ডকাইতৰ মহানগৰী	-	নিউইয়ৰ্ক	ভাৰতৰ মছলাৰ বাগিছা	-	কেৰালা
অন্ধকাৰৰ দেশ	-	আফ্ৰিকা মহাদেশ	ভাৰতৰ মন্দিৰৰ নগৰ	-	বাৰাণসী
ব্ৰজপাতৰ দেশ	-	ভূটান			

সংগ্ৰাহক ঃ আব্দুল মোস্তাক
স্নাতক প্ৰথম বাৰ্ষিক (কলা)

FAILURE

F (Fear) - ভয় খালেই মানুহ বিফল হয়।

A (Anger) - খঙে মানুহৰ কাণ্ডজ্ঞান নষ্ট কৰে।

I (Inferiority) - হীনমন্যতাৰ বাবে আত্মবিশ্বাসৰ মৃত্যু ঘটে। জীৱনত সেয়ে নিজকে কেতিয়াও সৰু বুলি ভাবিব নালাগে।

L (Lonliness) - অকলশৰীয়া জীৱন যাপন কৰিলে কোনো তথ্য আহৰণ কৰিব নোৱাৰি।

U (Uncertainity) -মনত সন্দেহৰ ভাৱ আনিলে লক্ষ্য প্ৰাপ্তিৰ দিশত আত্মবিশ্বাস হেৰুৱাব লগীয়া হয়।

R (Resent ment) -অসৎভাৱ মনলৈ আনিব নালাগে।

E (Emptiness) - কোনো পধ্যেই মনলৈ ৰিক্ততাৰ ভাব আহিবলৈ দিব নালাগে। মনৰ ৰিক্ততাই মানুহক হতাশ কৰি তোলে। হতাশাগ্ৰস্ত ব্যক্তি কেতিয়াও লক্ষ্যত সফল হ’ব নোৱাৰে।

ড° মেক্সৱেল মেল্‌ট্‌জ্ (সংগ্ৰাহক ঃ প্ৰদীপ চেত্ৰী, B.Sc 1st year)

কবিতাৰ কৰণি

(কবিতাৰ স্কেট্চ অংকণ কৰিছে ঃ পল্লৱী গগৈ)

কলেজ

শ্ৰীকিশোৰ কুমাৰ গগৈ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ

হেমকোষত বিচাৰি নোপোৱা শব্দবোৰো
তোমাৰ মুখত আঁখে ফুটাদি ফুটেনে
ৰেলৰ আলিৰ দূবৰিবন গচকি
ৰঙীন পখিলাৰ জাকটোক
তুমিও বাৰু কেতিয়াবা জোকোৱানে
নিউ ইয়েৰ বা ভেলেন্টাইন ডেত
আৰ্চিছ আৰু গিফ্‌ট গেলাৰীত
' কাৰ্ড 'ৰ মাজত তুমিও হেৰাইছানে
ৰাধাকৃষ্ণ, লিট্‌ল কেফেত
সেউজীয়া গান এটাৰ সৈতে
আবেলি এটা ৰঙীন কৰিছানে
বনলতাৰ পৰা ৰিডনলৈ
তুমিও ঘূৰা নে
ধূসৰ পৃষ্ঠাৰ কিতাপ বিচাৰি;
নতুবা দেওবাৰবোৰত
তুমিও ঘনেপতি বাহিৰলৈ চোৱানে
আপোন কোনোবা আহিব বুলি,
টকী হাউচ, ডালিমীত
তুমিও কেতিয়াবা ভুমুকি মাৰানে;
বা বিল ক্লিন্টনৰ কেলেংকাৰী
আৰু টেণ্ডুলকাৰৰ 'ছিক্সে'
তোমাকো মতলীয়া কৰেনে,
মাহৰ শেষত
'ৰামবদন'ত একাপ চাহকে চাৰিভাগ কৰানে;
বা লগৰীয়াৰ অট'গ্ৰাফত
তুমি লিখানে
সময়ে ধুই যোৱা স্মৃতিৰ এখিলা পাত -।।

উজাগৰী নিশা

শ্ৰীঋতুৰাজ দত্ত
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ

দুৱাৰ মেলিলেই য'ত দেখি
জীৱনৰ ভয় লগা ছবি
অন্ধকুপৰ পৰা য'ত
মুক্ত আকাশখন তিলমানো নেদেখি
কেৱল বতাহৰ সোঁ সোঁৱনি
শুনি পাওঁ বিভীষিকাৰ পদধ্বনি।
মাজনিশা ......
সৰা পাতৰ শব্দৰে
জয়াল হোৱা মাজনিশা
শুনি পাওঁ কেৱল নৰপিশাচৰ অট্টহাস্য
প্ৰতিটো নিঁয়ৰ কণা সৰি পৰে
শুনি পাওঁ আতংকৰ বাতৰি;
ক'ত উজাগৰী নিশা কটাওঁ
মই খোজ দিওঁ
আন্ধাৰৰ বুকু বিদীৰ্ণ কৰি
প্ৰভাত আঁজুৰি আনি।।

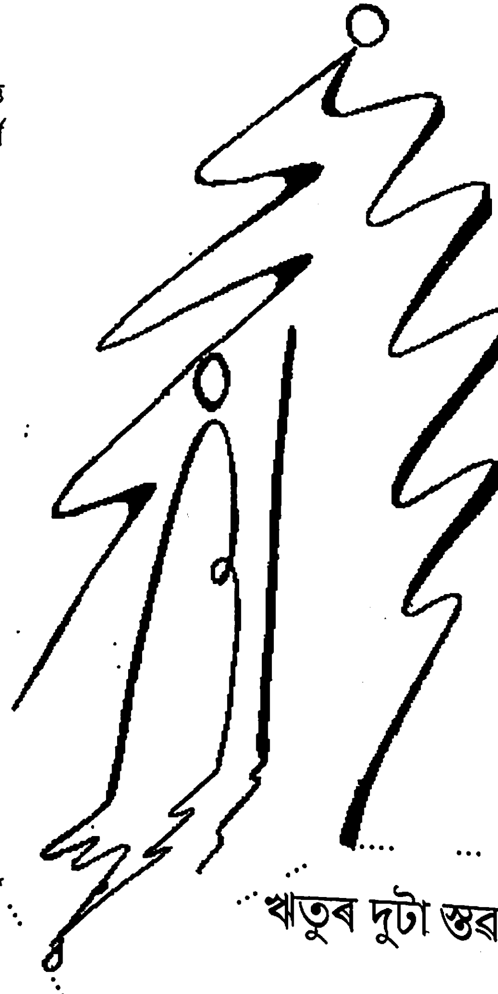

* * * * .... ***

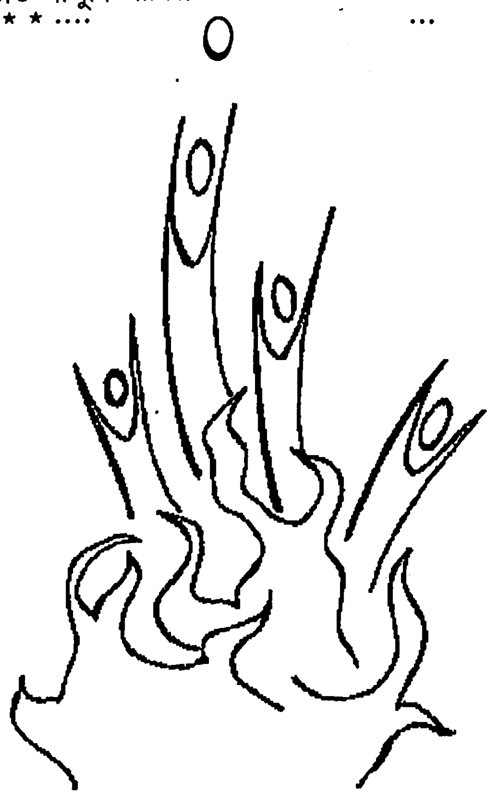

ঋতুৰ দুটা স্তৱক

শ্ৰীদিলীপ শইকীয়া
উঃ মাঃ দ্বিতীয় বৰ্ষ(কলা)

মই নতুনকৈ লোৱা
        পোছাকযোৰ পিন্ধিলে
সকলোৰে কয় খুলি পেলোৱা
        নুশুৱায় তোমাক
তথাপিও কিয়জানো
        হেপাঁহ হয় সেইযোৰ পিন্ধাৰ
        নোৱাৰো খুলিব।।
অতীতত হৈ যোৱা
        ঘটনাটোৰ কথা
আনে গম পালে হাঁহে
        মোক জোকায়
তথাপিও কিয় বাৰু
        মোৰ দুখো নালাগে
                দুগালেদি বন্যাও নানামে।।

এনেকৈয়ে.......

শ্ৰীযুগল কোঁৱৰ
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ (কলা)

শেষ হৈ যাব সিহঁত ....
- সিহঁতৰ নিজ
জাতিৰ অস্তিত্ব!!

হেৰাই যাব
সিহঁত
মিলি যাব
সিহঁত!!

চহৰৰ ফুটপাথে ফুটপাথে
ঘূৰি ফুৰিছে
এদল কুকুৰৰ দৰে
এমুঠি অন্নৰ বাবে
এটুপি পানীৰ বাবে
ক্ষুধা নিবাৰণৰ বাবে
সিহঁত হৈ পৰিছে
একো একোটা দস্যু!
ৰাং কুকুৰ!!

শেষ হৈ যাব সিহঁত
এনেকৈয়ে ......।।

আহ্বান

শ্ৰীযোগেশ বৰগোহাঁই
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ (বিজ্ঞান)

মোৰ আইৰ কলিজাৰ কেঁচাতেজ
বিস্ফুৰিত হ'ব নিদিবা,
আইৰ তেজৰ প্ৰতিটো ৰক্তকণাই
সৃষ্টিৰ পাতনি মেলিব।।
ইতিহাসৰ এটা কলংকিত অধ্যায়
সৃষ্টি নকৰিবা,
ভৱিষ্যতৰ ভাই ভগ্নীহঁতে তাক
অনুসৰণ কৰিব।।
ধনৰ টোপোলাতো যদি ডাঙৰ নহয়
তেনেহ'লে ধৰ্ষিতা ভনীজনীৰ হৈ
বিচাৰৰ কাঠগড়াত থিয় নিদিবা
লজ্জিত হ'বা।।
কলীয়া ডাৱৰক আকাশ চানিব নিদিবা
সূৰ্য্যৰ পোহৰক বাধা দিব,
এচাটি হেঙুলীয়া পোহৰ আহিব দিয়া
শান্তিৰ বা কঢ়িয়াই আনক।।

এতিয়া বহুত ৰাতি

শ্ৰীমতী সংগীতা বৰুৱা
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ(বিজ্ঞান)

এতিয়া ৰাতি
হয়তো বহুত ৰাতি
কাৰণ আকাশত সূৰ্য্যটো নাই
আৰু নাই সেই দিনৰ পোহৰ।
কিন্তু এতিয়াৰ ৰাতিৰ যেন
কোনো পৰিচয় নাই,
কোনো বৈশিষ্ট্য নাই।
ৰাতি আমি নুশুনো
কোনো ফেঁচাৰ উৰুলি
বা কোনো জিলিৰ বিননি।
সকলো হেৰাই গ'ল
বন্দুক বাৰুদৰ শব্দৰ মাজত।
জোনৰ পোহৰ চাই
কবিতা লিখাৰ ৰাতি এয়া নহয়,
এয়া ৰাতি
পুত্ৰহাৰা মাতৃৰ বিননি শুনাৰ।
জোনাকত পিৰালিত বহি
কথা পতাৰ ৰাতি এয়া নহয়,

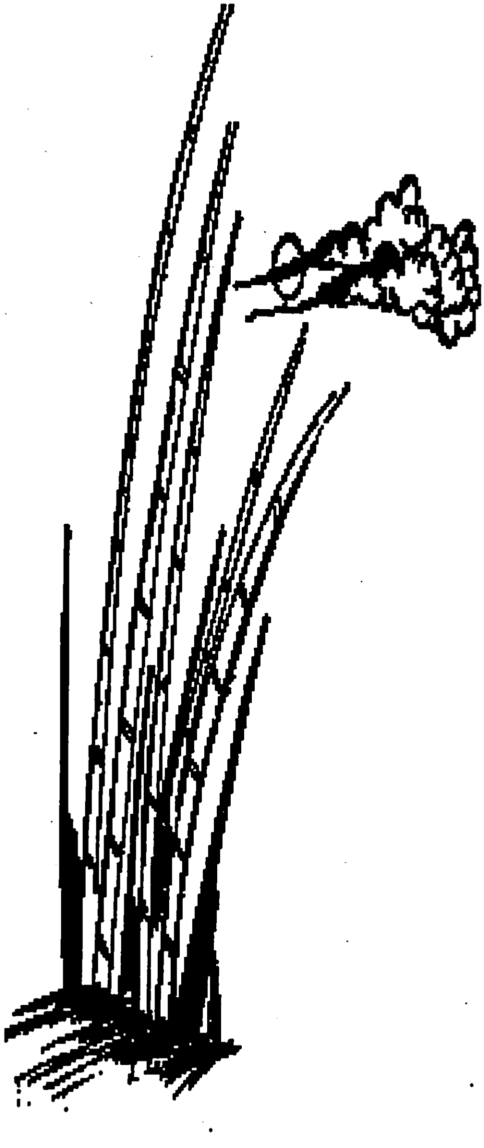

এয়া ৰাতি
বন্দুকৰ নলৰ পৰা নিজক বচোৱাৰ।
এইয়া ৰাতি,
ঘোৰ অমাৱস্যাৰ ৰাতি।
ৰাতিৰ ফেঁচাৰ উৰুলি,
জিলিৰ বিননি
যেন হেৰাই গ'ল
পুলিচৰ চাইৰেণৰ মাতত
ৰাতিৰ মধুৰতা
যেন হেৰাই গ'ল
মিলিটেৰীৰ বুট জোতাৰ শব্দত।
মাথো থাকি গ'ল তৰাবোৰ
নিস্তেজ নিস্তব্ধ হৈ
এই ৰাতিৰ সাক্ষী হৈ।

অভিশপ্ত কাৰগিল

শ্ৰীমতী ৰিম্বিজা গোস্বামী
স্নাতক প্ৰথম বৰ্ষ
(বিজ্ঞান)

মানৱতাৰ আজি এই পৃথিৱীত
এইয়া আকৌ কি? কাৰগিল?
হিংসা, দ্বেষ, অহংকাৰ
আৰু লগতে যুদ্ধও?
শতিকাৰএই সন্ধিক্ষণত
আজি কেৱল মলিনতা....
পোত গৈছে আজি
মানৱ অন্তৰৰ দাপোণখনিও নে?
হায় মোৰ বিধাতা ! হায় সৃষ্টিকৰ্তা!
দয়া কৰা!
দয়া কৰা, তোমাৰ এই
পথভ্ৰষ্ট মানৱক ।
ক'লা মেঘে আৱৰি ৰখা
এই পৃথিৱীৰ জনগণক
পোহৰৰ বাট দেখুওৱা;
যি পোহৰত তেওঁলোকে কেৱল

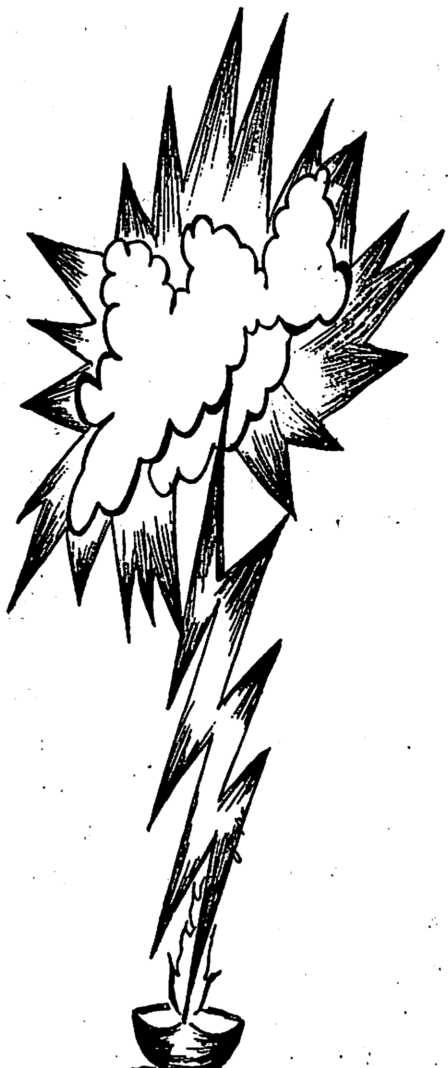

বিচাৰি পায়
প্ৰেম আৰু প্ৰেম।
জাগি উঠা ন-যুজাঁৰু সকল
জাগি উঠা!
ঘূৰি চোৱা এবাৰ
সেই অতীতৰ মনোৰম
স্মৃতি আৰু সৃষ্টিলৈ!
উজ্বলাই তোলা তুমিও আজি
সেই জ্ঞানৰূপী চাকিগছিক!
মানৱতাৰ বিশ্বপ্ৰেমৰ শলিতাৰে।।

উপন্যাসিকা

কলাজত কানৈ কলেজ

-মৌচুম বৰুৱা
স্নাতক তৃতীয় বৰ্ষ(ইংৰাজী বিভাগ)

(১)

শৰতৰ নিৰ্মল আকাশখনত অসংখ্য তৰাৰ মেলা। অৰ্ধগোলাকাৰ জোনটোও যেন স্থৱিৰ হৈ মধ্য আকাশত অৱস্থান কৰিছেহি। জোনটোৰ পৰা চিটিকি অহা পোহৰে সন্মুখৰ পথাৰখনৰ লগত ছাঁ - পোহৰৰ ধেমালি কৰিছে। তাৰ বাদে? তাৰবাদে যেন এই পৃথিৱীখনত বিৰাজ কৰিছে এক গভীৰ নিস্তব্ধতা। মাজনিশাৰ এই নিঃসঙ্গ নিস্তব্ধ সময়বোৰ মোৰ বৰ প্ৰিয়। কাৰণ মই ভাবোঁ যে জীৱনক লগ পোৱা যায় ৰাতিৰ নিঃসঙ্গতাতহে। সেয়ে ৰাতিৰ নিৰৱতাত মই প্ৰায়েই আকাশলৈ চাই বহি থাকোঁ। আজিও ৰুমটোৰ মুখৰ ষ্টেপত অকলে বহি আছোঁ। আজি কিন্তু মনটো বৰ গধুৰ গধুৰ লাগিছে। কালিলৈ ঘৰলৈ যাম। একেবাৰেই যামগৈ। পৰহি আমাৰ ফাইনেল পৰীক্ষা শেষ হ'ল। সেয়ে যামগৈ। বহুদিনৰ মূৰত ঘৰলৈ গ'লে ভাল লাগে। আগতে ঘৰলৈ যোৱা কথা ভাবিলে দুদিনমান আগৰ পৰাই মনটো ভাল লাগি থাকে। সেইদৰে ঘৰলৈ যোৱাৰ পাছত ঘৰৰ মানুহবোৰৰ মাজৰ পৰা ঘূৰি আহিবলৈ মনো নগৈছিল। সেয়ে মোৰ বন্ধু মহলে মোৰ ঘৰত গৈ লাগি ধৰা স্বভাৱৰ বাবে ধেমালিতেই ঘৰগোনা বুলি জোকাইছিল। কিন্তু এইবাৰ ভাল লগা নাই। কাৰণ মই এৰি যাব লাগিব বহুকেইজন অন্তৰংগ বন্ধু, মই পঢ়া মৰমৰ কলেজখন, এই চহৰখন আৰু কিছুমান মধুৰ স্মৃতি। এইবাৰো ঘৰলৈ ঘূৰি গৈ মা-দেউতাক পাম, বাইদেউ কেইজনীক পাম আৰু লগ পাম বহুতো বাল্যবন্ধুক। তথাপি এক গভীৰ নিঃসঙ্গতা অনুভৱ কৰিম মই। এনে এটা নিশা মৃন্ময় আৰু মই বহি থাকোঁতে সি মোক কোৱা কথা এটা মনত পৰিছে। সি মোক কৈছিল ... "জান' শশাংক, সেই যে তৰাবোৰ দেখিছ', এই তৰাবোৰ আমি তেনেই ওচৰা-ওচৰিকৈ থকা যেন দেখিলেও ইহঁতবোৰৰ মাজত বহুত দূৰত্ব আছে। গতিকে ইহঁত বৰ অকলশৰীয়া। ইহঁতক আমি উজ্বল দেখিলেও ইহঁতৰ মাজত বিৰাজ কৰে এক চৰম নিঃ সঙ্গতাৰ অন্ধকাৰ। আমাৰ জীৱনৰ ক্ষেত্ৰতো একেই নহয় নে শশাংক?"

ঃ জানো তইহে জান এইবোৰ কথা মৃন্ময়। ময়ো Philosophy পঢ়িছোঁ। তোৰ এই কথাবোৰ মই একো বুজা নাই।

ঃ ধেৎ; তই সব কথা পাতল কৰি দিয় কেলেই? মই Seriouslyকৈছো। এই তৰাবোৰৰ লগত মই আমাৰ এক সামঞ্জস্য দেখোঁ। এই তৰাবোৰৰ দৰে আমিও বৰ নিঃসঙ্গ। পিতৃ-মাতৃ, ভাতৃ-ভগ্নী, বন্ধু-বান্ধৱৰ মাজত থাকিলেও আমি বৰ অকলশৰীয়া। আমাৰ প্ৰত্যেকৰেই অস্তিত্ব পৃথক পৃথক।

ঃ ময়ো তেনেকৈ ভাবোঁ। আমি সচাঁই বৰ নিঃসঙ্গ।

ঃ কিন্তু মই কি ভাবোঁ জান' শশাংক? আমি একেবাৰে নিঃসঙ্গ নহয়। আমি নিজে নিজৰ সৈতে, জীৱনৰ সৈতে এক বন্ধুত্ব স্থাপন কৰি ল'ব পাৰিব লাগিব।

মৃন্ময়ৰ এই কথাকেইটাই মনটোক অলপ সকাহ দিয়ে। তথাপিও মই কালিলৈ যোৱাৰ কথাটো সহজভাবে ল'ব পৰা নাই। হঠাৎ পাছফালে কোনোবা অহা যেন অনুমান কৰি ঘূৰি চালো। জোনৰ স্তিমিত পোহৰত মানৱৰ ইষৎ হাস্যবদন মুখখন জিলিকি উঠিল। সি মোৰ কাষতেই বহি ক'লে ... "শশাংকদা বহুত ৰাতি হ'ল নুশুৱে নেকি? কালিলৈ ৰাতিপুৱাই ইমান দূৰ বাছত যাব

লাগিব। শুই থাকক আৰু।

ঃ নাই মানৰ, মই আৰু আজি শুব নোৱাৰিম চাগৈ।

ঃ কিন্তু শশাংক দা, কালিলৈ ইমান দূৰ ...

ঃ নাই মানৰ, তথাপি মই শুব নোৱাৰোঁ। আৰু জানা মানুহে জীৱনত কেতিয়াও শুব নোৱাৰে। হয়, নিদ্ৰাই শান্তি। কিন্তু শান্তি ক'ত? আচলতে মানুহৰ শোৱা হয় কেৱল মৃত্যুৰ পাছতহে। স্থায়ী নিদ্ৰা।Death is the permanent sleep.

ঃ আপুনি কি কথাখননো কৈ থাকে মই একোৱেই বুজিব নোৱাৰো শশাংক দা।

ঃ বাৰু বাদ দিয়া সেইবোৰ। অজি মই মানুহটোৱেই কিবা হৈ আছোঁ। হেৰি নহয় মানৰ, এতিয়া মোৰ লগত অলপ ওলাই যাবা?

ঃ এই মাজৰাতিখন ইমান ঠাণ্ডাত কলৈ যাব?

ঃ ব'লাচোন মোৰ লগত। আচলতে কি জানা নালিয়াপুললৈ যোৱা এই ৰাস্তাটোত ৰাতিৰ নিৰৱতাত খোজ কাঢ়ি মই বৰ আমেজ পাওঁ। কিন্তু কালিলৈৰ পৰাতো আৰু এই আমেজ নাপাওঁ। সেয়ে আজি শেষ ৰাতি ইয়াৰ অলপমান মুক্ত বতাহ সেৱন কৰি লওঁ।

ঃ বাৰু বলক তেনেহ'লে। অ, অকণমান ৰ'ব জেকেটটো পিন্ধি লওঁ। বাহিৰত বৰ ঠাণ্ডা পৰিছে। আপুনিও কিবা এটা ভালকৈ পিন্ধি লওক।

ঃ হ'ব বাৰু। সোনকাল কৰা।

(২)

দুফালে পথাৰ, মাজত ৰাস্তাটো। আহ্ কি আমেজ আছে নিশাৰ চন্দ্ৰোদ্বল এই ৰাস্তাত খোজ কঢ়াৰ। ৰাস্তাটোৰ দুয়ো কাষৰ বতাহত হালি-জালি থকা সেউজীয়া ধান গছবোৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে নতুন প্ৰজন্মৰ। পৃথিৱীৰ কবি ৰাম গগৈৰ কালজয়ী 'পথাৰ' কবিতাৰ দুটামান শাৰী মনলৈ আহি গ'ল -

"সেউজীয়া প্ৰাণৰ পথাৰ
সোণালী ৰূপালী হয়
বাকৰিত সোণ গুটি লাগে
নতুন আৰু নতুন
হে পথাৰ
হে সৃষ্টি সম্ভৱা বিপুল পথাৰ
তোমাক নমস্কাৰ।"

হঠাৎ মৌনতা ভাঙি মানৰে ক'লে - "শশাংক দা, মৌন হৈ ৰ'ল যে? বাৰু আপোনাক এটা কথা সুধো। কালিলৈ যে আপুনি যাবগৈ, তাৰপাছত বাৰু আমাৰ কথা কেতিয়াবা মনত পৰিবনে?

ঃ নাই নাই; তোমালোকৰ কথা আকৌ কেলৈ মনত পৰিব? পাহৰি যাম একেবাৰে।

ঃ শশাংক দা, মই Seriously কথাটো সুধিছোঁ।

ঃ তুমিও যে ভাল কথাবোৰ কোৱা আৰু মানৰ। তোমালোকক আকৌ মই কিয় পাহৰিম? এতিয়া মোৰ জীয়াই থকাৰ সমল কেৱল তোমালোকৰ লগত কটোৱা এই ক্ষণবোৰৰ মধুৰ স্মৃতি। আৰু জানা, আজিৰ এই অশান্ত জৰ্জৰ সময়ত মানুহবোৰ জীয়াই আছে কেৱল মাত্ৰ লগত থকা এমুঠি মধুৰ স্মৃতিৰ সৈতে নিবিড় সম্পৰ্ক ৰাখি।

ঃ অ! শশাংক দা, কথা পাতি আহি থাকোঁতে বহুত দূৰ পালোহি। এইয়া নালিয়াপুল ৰেলৱে ক্ৰচিং পালোহি। বলক আৰু উভতো।

ঃ নহয় মানৰ, এয়া কলেজ ৰ'ড পালোহিয়েই অকণমান দূৰ গ'লেই কলেজৰ সন্মুখ পামগৈ। বলাচোন গৈ আহোঁগৈ। নিশাৰ নিস্তব্ধতাত কলেজখনৰ প্ৰাণচঞ্চলতাক বিচাৰি চাওগৈ।

ঃ বলক বাৰু।

অলপ দূৰৰ পৰাই সন্মুখৰ ৰেলৱে ৱৰ্কচপৰ নিয়ন লাইটৰ ৰঙীণ পোহৰত উদ্ভাসিত কলেজৰ সুবৃহৎ ঘৰবোৰ দেখি এইবোৰ এৰি যোৱাৰ বেদনাত মনটো ভাৰক্ৰান্ত হৈ পৰিল। মই মানৱৰ অস্তিত্বৰ কথা পাহৰি ৰাস্তাটো পাৰহৈ কলেজৰ ডাঙৰ লোহাৰ গেটখনত ধৰি কলেজখনলৈ তন্ময় হৈ চাব ধৰিলো। কলেজৰ সন্মুখৰ শাৰী শাৰী সৰল গছৰ মাজেৰে পাৰহৈ অহা ৰঙা পোহৰবোৰে কলেজৰ ঘৰবোৰৰ ওপৰত এক ছাঁ-পোহৰৰ মেলা পাতিছে। মোৰ মানসপটৰ সন্মুখেদিও পাৰহৈ যাব ধৰিলে স্মৃতিৰ কিছুমান ধূসৰ ছবি। কিমান সময় তেনেকৈ গেটখনত ধৰি চাই থাকিলো ক'ব নোৱাৰিলো। মানৰে কান্ধত হাতখন থৈ মতাত হে মোৰ তন্দ্ৰা ভাগিল। মই বৰ আবেগিক হৈ পৰিছিলো। ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ দুই চকুৰ কোণৰ পৰা বাগৰি আহিছিল দুধাৰি তপত চকুলো। মানৰে মোৰ মুখলৈ চাই ক'লে ... "যাওঁগৈ বলক। বহুত দেৰি হ'ল।"

ঃ ব'লা। তোমাৰ চাগে টোপনি ধৰিছে? মই বৰ আবেগিক হৈ গৈছোঁ, নহয় নে মানৱ?

ঃ আপুনি সঁচাকৈয়ে আবেগিক হৈছে যেন লাগিছে শশাংক দা। চকুপানী মচি লওক।

ঃ নাই নাই, এই চকুপানী মই নমচো মানৱ। ওলাবলৈ দিয়া। কাৰণ এই চকুপানীয়ে কঢ়িয়াই আনিছে মোৰ হৃদয়ৰ এক গভীৰ বাৰ্তা। অ, মানৱ অকণমান ৰ'বা। তুমি বাৰু এই কলেজখনৰ ঐতিহ্য সম্পৰ্কে জানানে?

ঃ নাই শশাংক দা, বিশেষ নাজানোঁ।

ঃ তেনেহ'লে তুমি বৰ ডাঙৰ ভুল কৰিছা। নিজে পঢ়া কলেজখনৰ ইতিহাস জনাটো বৰ প্ৰয়োজন। কেৱল ইয়েই নহয়; প্ৰত্যেকটো বস্তুৰেই অধ্যয়ন কৰিবলৈ বা জানিবলৈ হ'লে তাৰ ইতিহাসটো তুমি জানিব লাগিব। Anything withoyt history has no root. অৰ্থাৎ ইতিহাসবিহীন জ্ঞান শিপা নোহোৱা গছৰ দৰে। আৰু শিপা বিহীন গছৰ পৰা জানো ফল-ফুল আশা কৰিব পাৰি? গতিকে প্ৰত্যেকটো বস্তুৰেই ইতিহাসটো প্ৰথমে জানি ল'বা। তুমি বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ হ'লেও বিজ্ঞানৰ প্ৰত্যেকটো বিষয়ৰেই এটা ইতিহাস নাই জানো? এই ইতিহাস বা পটভূমিৰ অধ্যয়ন অবিহনে বিষয়টোৰ পূৰ্ণ জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰি জানো?

ঃ হয় শশাংক দা, নোৱাৰি।

ঃ আৰু জানা। বিজ্ঞান আৰু কলা দেখাত পৃথক হ'লেও ইহঁতৰ মাজত এক নিবিড় সম্পৰ্ক আছে। আচলতে বিজ্ঞানৰ প্ৰকাশ হয় কলাৰ মাধ্যমেৰে আৰু কলাৰ বিকাশ হয় বিজ্ঞানৰ মাধ্যমেৰে। অৰ্থাৎ বিজ্ঞানক কলাসুলভ বা কলাত্মক ৰূপত প্ৰকাশ কৰিব লাগিব; তেতিয়াহে ই গণমুখী হ'ব। সেইদৰে কলাক আমি বিজ্ঞানসম্মত দৃষ্টিভঙ্গীৰে আগবঢ়াই নিব লাগিব; তেতিয়াহে ই আধুনিক বা যুগ উপযোগী হ'ব। অ, মই তোমাক কি কৈ আছিলো?

ঃ কলেজৰ ঐতিহ্যৰ বিষয়ে।

ঃ অ, মই ঘৰৰ পৰা ইমান দূৰত আহি এই কলেজখনত পঢ়াৰ অন্তৰালৰ কথাটো কি জানা? ১৯৯৫ চনত যে কলেজৰ সোণালী জয়ন্তী উদ্‌যাপন হৈছিল, তেতিয়া 'অৰ্ধশতাব্দী' নামৰ এখন স্মৃতিগ্ৰন্থ ওলাইছিল। তাত কলেজখনৰ জন্ম যন্ত্ৰণাৰ বিষয়ে পঢ়িছিলো আৰু তেতিয়াই এই কলেজত পঢ়ি কলেজখন প্ৰতিষ্ঠা কৰোঁতে নিজৰ সকলো উচৰ্গা কৰা সেই মহান ব্যক্তিসকলৰ প্ৰতি মোৰ সামান্য নৈবেদ্য আগবঢ়াম বুলি ঠিৰাং কৰিছিলো। যিদৰে কণীৰ পৰা পোৱালি ওলাবলৈ চৰাইজনীয়ে কণীটোক বুকুৰ মাজত ভৰাই বুকুৰ উম দিব লাগিব, ঠিকসেইদৰে, ডিব্ৰুগড়ত এখন কলেজ প্ৰতিষ্ঠাৰ স্বপ্ন দেখি তাক বুকুৰ উমেৰে সতেজ কৰা ব্যক্তিজন কোন জানা? তেখেত হ'ল অশ্বিনীচৰণ চৌধুৰী। আজি কিছু বছৰৰ আগতে তেখেতৰ মৃত্যু হৈছে। আৰু জানা মানৱ, এই অশ্বিনীচৰণ চৌধুৰীয়ে কেৱল এখন কলেজৰ কথাই চিন্তা কৰা নাছিল, তেখেতেই ডিব্ৰুগড়ত এখন বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনৰ স্বপ্নও দেখিছিল। চৌধুৰীদেৱ জৰ্জ ইনষ্টিটিউট, বৰ্ত্তমান বাগ্মিবৰ নীলমনি ফুকন স্কুলৰ শিক্ষক আছিল। এই স্কুলৰ চ'ৰাঘৰতেই এদিন তেওঁৰ স্বপ্নৰ কলেজখনৰ কথা কৈছিল। বহুতেই কথাষাৰ পাতলাই দিছিল। কিন্তু তেওঁ নিজৰ মনোবল অটুট ৰাখি কেইজনমান মাত্ৰ উদ্যোগী সহযোগীৰ সৈতে ১৯৪৫ চনৰ ১৫ জুনত ডিব্ৰুগড় চহৰত উচ্চ শিক্ষাৰ বীজটো ৰোপণ কৰিলে। আৰু আমাৰ সৌভাগ্য কি জানা মানৱ, এই কলেজখনৰ প্ৰথমজন অধ্যক্ষ আছিল আধুনিক যুগৰ ঋষি, প্ৰাচ্যতত্ত্ববিদ ড° যোগীৰাজ বসু। এজোপা গছৰ বৃদ্ধিৰ বাবে প্ৰয়োজন প্ৰচুৰ সাৰ-পানীৰ। উচ্চশিক্ষাৰ এই ৰোপিত বীজটোৰ দ্ৰুত বৃদ্ধিত প্ৰচুৰ সাৰ-পানী যোগাইছিল ড° যোগীৰাজ বসু আৰু লক্ষী প্ৰসাদ দত্তদেৱে। এই দুজনা ব্যক্তিৰ সবল নেতৃত্বত কলেজখনে লাভ কৰিলে এক প্ৰচণ্ড গতিছন্দ। ১৯৪৫ চনতেই ডিব্ৰুগড় পৌৰসভাৰ পৰা এই মাটি ডোখৰ লাভ কৰে আৰু তাৰপাছত হনুমানবক্স কানৈ- এ এই সুবৃহৎ কলেজ ভৱনটো নিৰ্মাণ কৰি দিয়ে। কিন্তু কলেজখনৰ নাম আগৰ ডিব্ৰুগড় কলেজৰ ঠাইত ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ কলেজ হ'ল আৰু পাছত ইয়াৰ পৰাই লক্ষীপ্ৰসাদ দত্তৰ উদ্যোগত কানৈ বাণিজ্য কলেজ, মনোহাৰী দেৱী কানৈ ছোৱালী কলেজ আৰু কানৈ আইন মহাবিদ্যালয় প্ৰতিষ্ঠা হয়। আৰু এটা কথা তুমি জানি থোৱা ভাল মানৱ, যে এই কলেজৰেই ১৯৬০ চনৰ ১৫ অক্টোবৰত বহা গৱৰ্ণিং বডিৰ সভাত ডিব্ৰুগড়ত এখন বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হয় আৰু ১৯৬৫ চনত ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয় স্থাপনো হয়। ইয়াৰ লগে লগেই অশ্বিনীচৰণ চৌধুৰীৰ স্বপ্নই দিঠকত ভুমুকি মাৰে আৰু ডিব্ৰুগড় হৈ পৰে অসমৰ উচ্চ শিক্ষাৰ জগতত এটা প্ৰাতঃস্মৰণীয় নাম। কিন্তু অতি দুখৰ কথা কি জানা, আমাৰ কলেজত ড° যোগীৰাজ বসু আৰু লক্ষীপ্ৰসাদ দত্ত সোঁৱৰণী স্মাৰক বক্তৃতা প্ৰত্যেক বছৰেই আয়োজন কৰা হয়। ই এটা ভাল কথা। কাৰণ অন্ততঃ এই দুটা দিনত এই কলেজখনৰেই দুটা মুকুতাক

স্মৰণ কৰা হয়। কিন্তু দুখৰ কথা হ'ল যে, কলেজখনৰ বীজটো বুকুত গুজি থৈ ইয়াৰ প্ৰসৱ বেদনাত জৰ্জৰ হোৱা অশ্বিনীচৰণ চৌধুৰীৰ মৃত্যুৰ পাছতো এই কলেজখনত তেওঁৰ স্মৃতিত একো এটা হৈ উঠা নাই। সময় কুটিল গতিত অশ্বিনীচৰণ চৌধুৰী হৈ পৰিল এটা পাহৰি যোৱা নাম। কথাটো ভাবিলেই হৃদয়ৰ নিভৃত কোণত একগভীৰ বেদনা অনুভৱ কৰোঁ।

ঃ শশাংক দা। আমি কেৱল এইখন কলেজত পঢ়িছোহে। কিন্তু ইয়াৰ গৌৰবময় অতীতৰ কথা আমি একোৱেই নাজানোঁ। সঁচাকৈয়ে শশাংক দা, কেইজনমান ব্যক্তিৰ হাতৰ আঙুলিৰ সু-কোমল সাঁচত গঢ় লোৱা এই কলেজখনৰ প্ৰতি বৰ বেলেগ অন্তৰংগতা অনুভৱ কৰিছোঁ।

ঃ ইয়াৰ অতীতৰ কথাই তোমাক কোৱা নাই। এইখন কলেজতেই অসমৰ বহুকেইজন প্ৰথিতযশা ব্যক্তিয়ে তেওঁলোকৰ জ্ঞানৰ আলোক ছটিয়াইছিল। এইসকলৰ ভিতৰত কবি যতীন্দ্ৰনাথ দুৱৰা, বেণুধৰ ৰাজখোৱা, ড° মহেন্দ্ৰ বৰা, তফজ্জুল আলি, যতীন্দ্ৰনাথ গোস্বামী, উপেন্দ্ৰনাথ শৰ্মা, উপেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী, উপেন লেখাৰু, গোলোক চন্দ্ৰ গোস্বামী, ড° প্ৰিয়াশু প্ৰৱল উপাধ্যায় আছিল এই কলেজৰ এসময়ৰ শিক্ষক ধ্ৰুৱতৰা। কেতিয়াবা এই কথাবোৰ ভাবিলে এক প্ৰশান্তি লাভ কৰোঁ মানৱ।

ঃ কিন্তু, বৰ্ত্তমান যেন কলেজখনে প্ৰাণ চপলতাহেৰুৱাই পেলাইছে; তেনে নালাগেনে শশাংকদা?

ঃ ওহোঁ নহয়। হয়তো আগৰ তুলনাত কিছু হেৰুৱাইছে। কিন্তু একেবাৰে হেৰুৱা নাই। আচল কথাটো হ'ল দৃষ্টিভঙ্গী। তুমি কেনেকৈ চাইছা বা গ্ৰহণ কৰিছা। চাব জানিলে বা গ্ৰহণ কৰিব জানিলে এতিয়াও কলেজখনত পাবা এক প্ৰেৰণাদায়ক জীৱনী শক্তি। বাৰু এতিয়া উভতো ব'লা। ঠাণ্ডাও বেছি হৈ আহিছে।

ঃ বলক তেনেহ'লে।

(৩)

কলেজৰ সম্মুখৰ পৰা ঘূৰি অহাৰ পাছত মানৱ শুবলৈ গ'ল। মই কিন্তু ৰুমৰ ভিতৰলৈ যাব নোৱাৰিলো। পুনৰ বাৰাণ্ডাত বহিলো। ৰাতিৰ অন্ধকাৰবোৰ ফালি ৰেলৱে ৱৰ্কছপত মৰা দুই বজাৰ ঘন্টাটো ভাহি আহি মোৰ কাণত পৰিল। ক্ৰমশঃ কুঁৱলীবোৰ ডাঠ হৈ আহিবলৈ ধৰিলে। সম্মুখৰ পথাৰখন লাহে লাহে যেন আৱৰি ধৰিছে এখন ডাঠ বগা আৱৰণে। গছবোৰৰ পাতৰ পৰা সৰি পৰা নিয়ৰ কণিকাবোৰৰ টপ্ টপ্ শব্দই পৰিবেশটোক কৰি তুলিছে অধিক ৰহস্যময়। কেশৱ মহন্তৰ "আঘোণৰ কুঁৱলী" কবিতাৰ দুটামান শাৰী স্বতঃস্ফুট ভাবে মুখৰ পৰা ওলাই আহিল ----

"আঘোণৰ কুঁৱলীয়ে বাট ভেটি কৰিছে আমনি,
একোকে নমনি
কুঁৱলী নথকা হ'লে দেখিলো হেতেঁন বা
পতা-সোণ বৰণীয়া ধানৰ আঁচল
দেখিলো হেতেঁন বা লিহিৰি লিহিৰি ঢেৰ
আঙুলিয়ে মুঠি মৰা
কেচ্ কেচ্ চিকমিক খৰ কাচিবোৰ।"

হয়। ঠিক এনে এক কুঁৱলীৰে আবৃত্ত ধূসৰ ৰাতিপুৱা এটাতেই মই ঘৰৰ পৰা ডিব্ৰুগড়লৈ প্ৰথম আহিছিলোঁ। ঘৰৰ পৰা ওলাই আহোঁতে মা আৰু বাইদেউ কেইজনীৰ সিক্ত চকু কেইটা দেখি মোৰো মনটো এক অবুজ বেদনাই হেঁচা মৰি ধৰিছিল। বাটৰ কেকুৰিটোৰ পৰা উভতি চাই দেখিছিলো ঘৰৰ মানুহবোৰে তেতিয়াও মোৰফালে একে থৰে চাই আছিল। তেওঁলোকৰ সেমেকা চকুৰ মাজতেই মই দেখা পাইছিলো স্বপ্নাবিষ্টত ভৱিষ্যতৰ এখন ছবি। মই তেওঁলোকলৈ বেছি সময় চাই থাকিব নোৱাৰিলোঁ। মোৰ লগত মোক নিবৰ বাবেই ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ত পঢ়ি থকা ককাইদেউ এজন আহিছিল। তেওঁ বাটত মোক কিবাকিবি কৈছিল যদিও মোৰ কাণত একোৱেই সোমোৱা নাছিল। মাজে মাজে মাত্ৰ সৌজন্যতাৰ খাতিৰত দুই এটা কথাত হয়ভৰ দিছিলোঁ।

অলপ পাছত আমি বাগানৰ গেট পালোহি। ইয়াতেই বাছ ৰখায়। প্ৰথমে আমি তিনিচুকীয়ালৈ যাব লাগিব। তাৰ পাছতহে ডিব্ৰুগড়লৈ বাছ পাম। বাগানৰ গেটৰ মুখত মোৰ বৰ মৰমৰ বাল্যবন্ধু ধুনমণি আৰু বাবাটোও ৰৈ আছিল। কিছুসময়ৰ পাছত বাছ আহিল। মই বস্তু-বাহানি তুলি সিহঁত দুটাৰ পৰা বিদায় লৈ খিৰিকিৰ কাষৰ চিট এটাত বহি ল'লো। বাছখন চাহ বাগানবোৰৰ মাজে মাজে দ্ৰুত গতিত আগবাঢ়িছিল। মই তন্ময় হৈ বাহিৰলৈ চাই আছিলোঁ। মনতো এক বিক্ষিপ্ত অনুভূতিয়ে ক্ৰিয়া কৰিছিল। মই ঘৰখনৰ এটাই ল'ৰা। মা-দেউতা আৰু তিনিজনী বাইদেউৰ ছত্ৰছাঁয়াত মৰম আকলুৱা মোৰ বাবে ঘৰৰ পৰা দূৰলৈ অহাটো বৰ বেদনাদায়ক। এফালে ঘৰখন এৰি অহাৰ বেদনা আৰু আনফালে এখন নতুন জগতত নতুনকৈ জীৱনক আৱিস্কাৰৰ প্ৰৱল

তাৰণা। এহাতে অতীতৰ মধুৰ স্মৃতি আৰু আনফালে অনাগত দিনৰ স্বপ্ন। ক্রমশঃ এই দুই অনুভূতিৰ দ্বন্দ্বই মোক অধিক ক্রিয়া কৰিব ধৰিছিল। মই চকু দুটা সজোৰে মুদি দিবলৈ যত্ন কৰিছিলোঁ। তথাপি মোৰ মনোজগতৰ মাজত অনুভৱ কৰিছিলো এক তীব্ৰ দ্বন্দ্ব; স্বপ্ন আৰু স্মৃতিৰ।

(৪)

"নিতুমণি দা, অ নিতুমণি দা, ঘৰত আছেনে?" এইবুলি মাতি মোৰ লগত অহা ককাইদেউজন ভিতৰলৈ সোমাই গৈছিল। অলপ পাছত ভিতৰৰ পৰা ওখ খীন ডেকা ল'ৰা এজন ওলাই আহিছিল আৰু কৈছিল --"অ তুমি আহিলা, আহা আহা বহা।"

ঃ নিতুমণি দা কওকচোন খবৰ খাতি কেনে?

ঃ আছো আৰু বুজিছা, নমৰি জীয়াই। হেৰি নহয়,এওঁক চিনি পোৱা নাই।

ঃ অ, কেলৈ মই যে কৈছিলো ভাইটি এটা কানৈ কলেজত পঢ়িবলৈ আহিব আৰু আপোনালোকৰ ৰূমটোতে থাকিব বুলি। এইটোৱেই মোৰ ভাইটি শশাংক, শশাংক খনিকৰ।

মই থিয় হৈ নমস্কাৰ জনাইছিলোঁ। নিতুমণিদায়ো প্ৰতি নমস্কাৰ জনাইছিল। নিতুমণি দাৰ লগত কিছু সময় কথা পতাৰ পাছত এক গভীৰ আত্মীয়তা অনুভৱ কৰিছিলোঁ। অলপ পাছতেই নিতুমণিদাৰ মাক- দেউতাক ওলাই আহিছিল। তেওঁলোকৰ মৰমীয়াল মুখ দুখন দেখি ক'ব নোৱাৰাকৈয়ে মোৰ মুখৰ পৰা স্বতঃস্ফূট ভাবে বৰদেউতা-বৰমা শব্দ দুটা ওলাই আহিছিল। তেওঁলোকে মোক ৰূমটো দেখুৱাই দিয়াৰ পাছত মোৰ ৰূমৰ বস্তু-বাহানিবোৰ থৈ ককাইদেউজন যাবৰ সময়ত বৰদেউতা - বৰমাক কৈছিল - "ই ঘৰৰ এটা ল'ৰা, সেয়ে ঘৰৰ বান্ধোনৰ মাজত থকা। এতিয়া পিঞ্জৰাৰ পৰা মুক্তি পাই উৰিবলৈ যত্ন কৰিব। গতিকে মাজে সময়ে পাখি কাটি থাকিব।"

সচাঁকৈয়ে যোৱা তিনিটা বছৰত বৰদেউতা-বৰমাৰ পৰা কিমানযে গালি নাখালোঁ। আচলতে মই প্ৰায়েই ৰাতিপুৱাই ৰূমৰ পৰা ওলাই যাওঁ আৰু একেবাৰে ৰাতিহে উভতি আহোঁ বা কেতিয়াবা নাহোঁৱেই। মোৰ এনে স্বভাৱৰ বাবে বিশেষকৈ বৰমাই কিমান দিন যে গালি দিছিল। সেইদৰে নিতুমণি দায়ো ভাতৃত্বসুলভ ভাবে কেতিয়াবা বুজাইছিল, কেতিয়াবা গালিও পাৰিছিল। তথাপিও অৱশ্যে মোৰ স্বভাৱৰ পৰিবৰ্ত্তন হোৱা নাছিল।

সি যিকি নহওক, প্ৰথম দিনা ককাইদেউ যোৱাৰ পাছত ৰূমটো ঠিক ঠাক কৰি বিচনাত দীঘল দি পৰিছিলো। ক্ৰমশঃ যিমানেই গধূলি হৈ আহিছিল, মনটো সিমানেই ৰিঙা ৰিঙা লাগি আহিব ধৰিছিল। ঘৰৰ মানুহবোৰৰ মুখবোৰ চকুৰ আগত ভাহি উঠিছিল। বৰ অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিছিলো। চিঞৰি চিঞৰি কান্দি দিবৰ মন গৈছিল মোৰ। কাষৰ ৰূমটোত থকা মোতকৈ জুনিয়ৰ ল'ৰা দুটাও নাছিল। অলপ পাছত মোৰ ৰূমৰ দুৱাৰত টুকুৰ পৰাত খুলি চাই দেখিলো দুটা অচিনাকি ল'ৰা। সিহঁতে পৰিচয় দি কৈছিল যে সিহঁত কাষৰ ৰূমটোতে থাকে। প্ৰথমে সোমাই অহাজনে কৈছিল - "মোৰ নাম মানৱ মৰাণ। কানৈ কলেজত হায়াৰ চেকেণ্ডাৰী ছেকেণ্ডইয়াৰত পঢ়োঁ। আপুনি অহা বুলি নিতুমণিদাই কোৱাত চিনাকি হওঁ বুলি সোমালো। বাৰু ..."

-"ঐ ৰহ"। ইজন ল'ৰাই মাজতে চিঞৰি কৈছিল, তয়েই অকল কৈ থাকিবি নেকি? মোকো ক'বলৈ দে আক। হেৰি মোৰ নাম সঞ্জীৱ কলিতা। চিটি কলেজত হায়াৰ চেকেণ্ডেৰী ছেকেণ্ডইয়াৰতে পঢ়োঁ। বাৰু, আপোনাৰ নামটো জানিব পাৰিম নে?

ঃ অ, নিশ্চয়। মোৰ নাম শশাংক, শশাংক খনিকৰ। তিনিচুকীয়াত ঘৰ।

ঃ শশাংক দা, এই কলিতাক নাম ধৰি নামাতিলেও হ'ব। ইয়াক টিপচী বুলি মাতিব। তেতিয়াহে ই ভাল পায়। আৰু কি জানে? ইয়াক ৰাতিপুৱা আপুনি যিমানেই চিঞৰি থাওক সাৰ নাপায়। কিন্তু নিতুমণি দাৰ ওচৰত টিউচন কৰিবলৈ অহা ছোৱালীৰ চাইকেল ষ্টেণ্ড কৰা শব্দ শুনিলেই একে জাপেই বিচনাৰ পৰা উঠি আগফালে হাজিৰ।

ঃ ঐ, ঐ মানৱ, তই এই মিছা কথাবোৰ কৈ ভাল কৰা নাই কিন্তু। মই তোৰ সব কথা কৈ দিম দেই। ৰাতিপুৱা ন-বজাৰ আগে আগে ক'লৈ যাৱ কি কৰ সব।

ল'ৰা দুটাৰ শিশু সুলভ ধেমালিয়ে মোক এক সকাহ প্ৰদান কৰিছিল। এনেতে নিতুমণি দা ৰূমটোলৈ সোমাই আহিছিল। নিতুমণি দাক দেখি মই বহাৰ পৰা উঠি চকী খন আগবঢ়াই দি কৈছিলোঁ - "অ নিতুমনি দা আহক আহক।"

নিতুমণি দাই মানৱ আৰু কলিতালৈ চাই কৈছিল - "কি হ'ল, এওঁক কি ৰেগিং কৰিছা নেকি?"

ঃ নাই নাই নিতুমণি দা, আমাক কি ইমান বেয়া ল'ৰা বুলি

ভাবিছে নেকি?

ঃ কলিতা তুমিতো বেয়া ল'ৰা নহয় বুলি মই জানোৱেই। হয়নে নহয়?

ঃ আপুনিও মোক তেনেকৈ ক'লে ন নিতুমণি দা?

ঃ বাৰু বাদ দিয়া সেইবোৰ, শশাংক, তোমালোকৰ ক্লাছ কেতিয়াৰ পৰা হ'ব ?

ঃ কালিলৈৰ পৰা।

ঃ অ, অথনি সোধাই নহ'ল নহয়। মেজৰ কিহত ল'ম বুলি ভাবিছা।

ঃ ইংলিছত।

ঃ ভাল কথা। মেজৰৰ ক্লাছবোৰটো দুদিনমানৰ পাছতহে হ'ব। আৰু এটা কথা শশাংক। এইখন কলেজত ময়ো পঢ়িছিলোঁ। সেয়ে মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা তোমাক কৈছোঁ যে এই কানৈ কলেজত তুমি সমান্তৰাল ভাবে দুটা শক্তি পাবা। এটা পোহৰ আৰু আনটো আন্ধাৰ। এটা শুভ আৰু আনটো অশুভ। তুমিটো ইয়াত পোহৰৰ সন্ধান বিচাৰি আহিছা। গতিকে সদায় আলোকিত দিশবোৰলৈ ধাৱিত হ'বা। সেই পণ্ডিত দুজন, এইকেইটা কথা তোমালোককো কৈছোঁ। কলিতা ডাঙৰীয়া, আপুনি চিটী কলেজত পঢ়িলেও তাতো একেই কথা, সকলো কলেজতেই এই দুইটা শক্তি বিৰাজমান। আচলতে জানা, প্ৰত্যেকটো বস্তুৰেই শুভ আৰু অশুভ দুটা দিশ থাকে। আনকি প্ৰত্যেক মানুহৰেই। মাত্ৰ প্ৰয়োজন আমি কোনটো দিশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ আৰু অনুশীলন কৰিবলৈ যত্ন কৰিছোঁ। আৰু শশাংক তুমিতো সাহিত্যৰ ছাত্ৰ হ'বা, গতিকে তুমি শুভ শক্তিটোক চিনাক্ত কৰিব পাৰিব লাগিব আৰু তাক গ্ৰহণ কৰিবও জানিব লাগিব। বহুত কথাই কৈ দিলো। আচলতে মাষ্টৰী কৰো যে মানুহ পালেই এনেবোৰ কথা ক'বলৈ মন যায়। বাৰু শশাংক, মই তোমাৰ ৰুমলৈ আহিছিলো এইটো ক'বলৈ যে তুমি আজি আহিছাহে। গতিকে ভাত-তাত ৰান্ধিব নালাগে। আমাৰ তাতেই খাবা। আৰু হেৰা মানৱ আৰু কলিতা তোমালোকো যাবা। শশাংকৰ নামতেই খানা এটাকেই হৈ যাওক।

ঃ আৰে হয় নেকি? বঢ়িয়া কথা। ঐ মানৱ, নিতুমণি দাক সেই কাৰণেই ভাল লাগে অ' ইমান মৰমীয়াল।

ঃ হ'ব হ'ব, তেল বহুত হ'ল। তোমালোকৰ সেই তুলসীৰ লগতে কলপটুৱাৰ মুক্তি। শশাংক যাবা দেই।

ঃ হ'ব বাৰু নিতুমণি দা।

(৫)

তৃষ্ণা; এক গভীৰ তৃষ্ণা। এই তৃষ্ণাত তৃষ্ণাতুৰ হৈ আহি পাইছিলোৱেই কানৈ কলেজৰ গেট। হাতৰ ঘড়ীটোলৈ চালো দহটালৈ তেতিয়াও পোন্ধৰ মিনিট আছিল। ভয় আৰু সংকোচেৰে লাহে লাহে কলেজৰ চৌহদত সোমাইছিলোঁ। কাৰণ আগদিনাই নিতুমণি দা আৰু মানৱে ৰেগিঙৰ কথা কৈ থৈছিল। বহুতো ল'ৰা-ছোৱালীৰ জাকৰ মাজে মাজে কলেজৰ বাৰাণ্ডাত উঠিছিলোগৈ। ক্লাছ আছিল দুই নম্বৰ ৰুমত। কিন্তু সমস্যাটো হ'ল মইযে কলেজৰ ৰুমবোৰ চিনি নাপাওঁ। কলেজখনৰ কাকোৱেই চিনি নাপাওঁ যদিও এনেয়ে চাৰিওফালে চকু ফুৰালোঁ। কিজানিবা কাৰোবাক দেখোৱেই। হঠাৎ অলপ দূৰত দেউতাৰ লগত এডমিছন ল'বলৈ আহোঁতে চিনাকি হোৱা হিমেনক দুটা ল'ৰাৰ লগত কথা পাতি ৰৈ থকা দেখিছিলো। মনত অকণমান তেতিয়া সকাহ লাভ কৰিছিলো। তাক দেখি মই আগবাঢ়ি গৈছিলো। সিও মোক দেখি আগবাঢ়ি আহি কৈছিল -- "আৰে, শশাংক নহয়নে? কেতিয়া পালাহি?"

ঃ কালিয়েই পালোহি হিমেন। ভাল আছাতো?

ঃ আছো আৰু, অ', এওঁলোকৰ লগত চিনাকি কৰি দিয়া নাই নহয়। এয়া জীৱন দা, জীৱন গগৈ। আমাৰ কলেজৰেই থাৰ্ড ইয়াৰত পঢ়ে। আমাৰ গোটেই কলেজৰেই দাদা। জীৱনদাৰ লগত ভালে থাকিলে কোনো চিন্তা নাই আৰু। জীৱনদা, এওঁ শশাংক খনিকৰ। তিনিচুকীয়াৰ পৰা আহিছে। আৰু শশাংক, এয়া মৃন্ময় বৰুৱা। ইয়াতেই ঘৰ। স্কুলত একেলগে পঢ়া। হায়াৰ চেকেণ্ডেৰীৰ পৰা এই কলেজতে পঢ়া।

তেনেতে দহটা বজাৰ ঘন্টা পৰিছিল। আমি জীৱন দাৰ পৰা বিদায় লৈ ক্লাছলৈ গৈছিলোঁ। জীৱনদাৰ ভদ্ৰ ব্যৱহাৰে মোক বৰকৈ মোহিত কৰিছিল। ক্লাছত সোমায়েই ৰুমটোলৈ চকু ফুৰাইছিলো। বৰ বেছি ল'ৰা-ছোৱালী নাছিল। কিন্তু যি কেইটা আছিল, তাৰ প্ৰত্যেকৰেই চকুত দেখিলো তৃষ্ণা। অৰ্থাৎ এওঁলোকো মোৰ দৰেই তৃষ্ণাতুৰ। তেনেতে পিছফালে বহি থকা ল'ৰা জাকৰ মাজৰ পৰা মৃন্ময়ক কোনোবা এজনে চিঞৰি কৈছিল --"অই, মৃন্ময়।"

ঃ অ, জয়ন্ত দাহঁত দেখোন, বহু দিনৰ মূৰত, ভালনে?

ঃ বাদ দিয়া সেইবোৰ। বৰ টাটকা মুৰ্গী দুটা লগত লৈ আহিছা। পঠিয়াই দিয়া এইফালে।

ঃ হ'ব জয়ন্ত দা। ক্লাছেই হ'বৰ হ'ল এতিয়া।

ঃ নাই নাই, সেই ব্রইলাৰটোকে প্ৰথম পঠিয়াই দিয়া।

মৃন্ময়ৰ বহুতো হকা-বাধাৰ পাছতো মই তেওঁলোকৰ ওচৰলৈ যাবলৈ বাধ্য হৈছিলোঁ। মৃন্ময়ো লগত গৈছিল। কিন্তু অতি ভদ্ৰ ভাবে দুটামান প্ৰশ্ন সোধাৰ পাছত মোক যাবলৈ কৈছিল। যাবৰ সময়ত জয়ন্ত দা বোলাজনে মোক কৈছিল --"ভাইটি, আমি থাৰ্ড ইয়াৰৰ ছাত্ৰ। আমি আৰু এবছৰৰ পাছতেই এই কলেজৰ পৰা ওলাই যাম। আগৰ পৰাই আমি নতুনকৈ অহা ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ লগত চিনাকি হওঁ। কিন্তু ভদ্ৰ ভাবে কেৱল ক'ৰ পৰা আহিছে, নাম কি, কি পঢ়িব তাকহে সোধোঁ। তোমালোকক যদি কোনোবাই কিবা বেয়াকৈ কয় আমাক জনাবা। আমি থকালৈকে এই কলেজত ৰেগিঙৰ নামত হোৱা অভদ্ৰ আচৰণ যিমানেই পাৰো বন্ধ কৰিবলৈ যত্ন কৰি আছোঁ। আৰু আমাৰ পাছত তোমালোকেও এই কথাটোৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিবা। এতিয়া যোৱা। আমাক বেয়া নাপাবা আকৌ।"

অলপ পাছত বয়সস্থ চাৰ এজন আমাৰ ক্লাছলৈ সোমাই আহিছিল। ইংৰাজীৰ ক্লাছ আছিল। মৃন্ময়ে কাণে কাণে কৈছিল যে ইংৰাজী বিভাগৰ হেড সিঙ চাৰ। ক্লাছটোত চাৰে আমাক একো নপঢ়াই আমাৰ বিষয়ে কিবা কিবি সুধিছিল। ক্লাছটো কৰি থাকোঁতে মাথো মোৰ মনলৈ কলেজলৈ আহিয়েই লগ পোৱা চিনিয়ৰ ল'ৰা কেইজনৰ সাধু আচৰণৰ কথাই আহি আছিল।

ক্লাছটোৰ পৰা ছাৰ ওলাই যোৱাৰ পাছত আমি কলেজৰ ওপৰ মহলালৈ উঠি গৈছিলোঁ। বাটটে মৃন্ময়ে আৰু এজন ল'ৰাৰ লগত চিনাকি কৰি দিছিল। তেওঁৰ নাম আছিল কবীৰ দত্ত, মদাৰখাটিত ঘৰ। ল'ৰাজনৰ লগত চিনাকি হৈ ভাল লাগিল। বৰ ফ্ৰি। মৃন্ময়, হিমেন, কবীৰ আৰু মই ওপৰৰ নটিচ বৰ্ডখনত চকু ফুৰাই অফিছ ৰুমৰ সিফালে থকা কলেজৰ পুৰণি কমনৰুমত সোমাইছিলোগৈ। তাত সোমাই ইংৰাজীৰ হেড সিঙ চাৰক লগ কৰিছিলোগৈ। বৰ মৰমীয়াল চাৰজন। মানুহজন অনা-অসমীয়া। সেয়ে হিন্দীতেই আমাৰ লগত কথা পাতিছিল। আমিও হিন্দী আৰু অসমীয়াৰ এটা খিচিৰী ভাষাৰে চাৰৰ কথাবোৰ উত্তৰ দি গৈছিলো।

সি যি নহওক, চাৰৰ হাতত ইংৰাজী বিভাগত মেজৰৰ বাবে কৰা এপ্লিকেইচন কেইখন দিয়াত ছাৰে আমাক দুদিনমানৰ পাছত হ'ব লগা টেষ্টত উপস্থিত থাকিবলৈ কৈছিল। ছাৰৰ ওচৰৰ পৰা উভতি আহোঁতে মনত এক পুলক অনুভৱ কৰিছিলোঁ। কাৰণ এইজন মৰমীয়াল ছাৰৰ তলতেই আমি শিক্ষা লম। চাৰে আমাক কৈছিল যে আমাৰ বহুতৰেই মাক -দেউতাকক চাৰে পঢ়ুৱাইছিল। সচাঁকৈয়ে মোৰ দেউতাকো এই কলেজত চাৰে পঢ়ুৱাইছিল। সেয়ে আমি চাৰৰ নাতি ছাত্ৰৰ দৰে। সঁচাকৈয়ে চাৰৰ লগত আমাৰ সম্পৰ্ক আছিল ককা নাতিয়েকৰ সম্পৰ্কৰ দৰে।

কমনৰুমৰ পৰা ওলাই আহি কলেজৰ ওপৰ মহলৰ সুবৃহৎ বাৰাণ্ডাখনৰ অলপ দূৰত মোৰ চিনাকি জলীক দেখিলো। তাইৰ লগত মোৰ বহু আগৰ চিনাকি। বৰ ঠাণ্ডা ছোৱালী, চিৰিয়াচো। তাইক দেখি মই আগবাঢ়ি গৈছিলো। মৃন্ময়, কবীৰহঁতেও কাৰোবাক লগ পাই ৰৈ গৈছিল। বহুদিনৰ মূৰত জলীক লগ পাই ভাল লাগিল। তায়ো ইংলিছতেই মেজৰ ল'ব বুলি কৈছিল। তাইৰ লগত থকা ছোৱালী দুজনীৰ লগত মোক চিনাকি কৰি দিছিল। এজনীৰ নাম অংকিতা দাস আৰু আনজনীৰ নাম ময়ূৰী গগৈ। সিহঁতৰ লগত কথা পাতি থাকোঁতেই আমাক কেইটামান ল'ৰাই আগুৰি ধৰিছিলহি। তাৰ পাছত সিহঁতে আমাক জাউৰিয়ে জাউৰিয়ে প্ৰশ্ন সুধিব ধৰিছিল। প্ৰথম অৱস্থাত সিহঁতে ভদ্ৰ ভাবেই কথাবোৰ সুধিছিল। কিন্তু পাছলৈ সিহঁতে ক্ৰমশঃ শ্লীলতাৰ সীমা চেৰাই গৈছিল। এজনে মোক উদ্দেশ্য কৰি কৈছিল -- "হেৰা ভাইটি, তুমি প্ৰথম দিনাই আহি ছোৱালী এগালৰ মাজত সোমাই এনেকৈ আছা যে। নিজকে কি কৃষ্ণ বুলি ভাবিছা নেকি?"

ল'ৰাজনৰ কথাত মই অধিক অস্থিৰ হৈ পৰিলো। মই প্ৰায় খঙেৰে তেওঁক কৈছিলো- "চাওক দাদাহঁত, কোনো লগৰ ছোৱালীৰ লগত কথা পতাটো একো দোষণীয় নহয়। আজি একবিংশ শতিকালৈ বেছি দূৰ নাই। গতিকে আপোনালোকৰ দৰে এচামলোকৰ এই উদ্ভট চিন্তাবোৰ পৰিহাৰ কৰা ভাল হ'ব নেকি?"

কথা কেইষাৰ কৈ পেলোৱাৰ পাছতহে মই অনুভৱ কৰিছিলোঁ যে কথাষাৰ মই বৰ বেছি টানকৈ ক'লো নেকি? নকৈও উপায় নাছিল। কিন্তু আচৰিত ধৰণে ইমান টানকৈ কোৱাৰ পাছতো সিহঁতে একো নকৈ লাহে লাহে আতঁৰিহে গৈছিল। তেতিয়া মই মোৰ কথাত অপমানিত হৈ সিহঁত আঁতৰি গ'ল বুলি এক গৰ্ব অনুভৱ কৰিছিলোঁ। পিছে পাছ মুহূৰ্ততে মোৰ কান্ধত হাতথৈ

যেতিয়া জীৱনদাই মাতিলেহি তেতিয়াহে ল'ৰা কেইটা আঁতৰি যোৱাৰ প্ৰকৃত সত্যটো আবিস্কাৰ কৰিব পাৰিছিলোঁ। সচাঁই জীৱনদা আছিল কলেজখনৰেই দাদা। জীৱনদাৰ লগত জলী, অংকিতা, ময়ূৰীহঁতক চিনাকি কৰি দিছিলোঁ। জীৱনদাই আমাক তলত কলেজ কেণ্টিনত চাহ খাবলৈ লগ ধৰিলে। আমিও জীৱনদাৰ পাছে পাছেই আগবাঢ়িছিলোঁ।

এইযে কলেজ কেণ্টিনখন। ইয়াৰ লগত যোৱা তিনিটা বছৰৰ মোৰ বহুতো স্মৃতি জড়িত হৈ আছে। এই কেণ্টিনখন আছিল আমাৰ এটা প্ৰধান আড্ডাগৃহ। আৰু এই কেণ্টিনখন চলোৱা বাইদেউজনী যে কেতিয়াও পাহৰিব নোৱাৰোঁ। ইমান মৰমীয়াল আছিল। কোনো ল'ৰা-ছোৱালীকেই তেওঁ তুমি বুলি কোৱা নাছিল। চব তই। কিমান ল'ৰাই যে বাইদেউৰ কেণ্টিনত বাকী খাই পইছা নিদিয়াকে আছে। কলেজ কেণ্টিনৰ কিন্তু বস্তুবোৰ খাবলৈ একেবাৰেই ভাল নাছিল। কেতিয়াবা মটৰ নিসিজেই, কেতিয়াবা ৰুটি একেবাৰে লিকটিয়া হৈ থাকে, কেতিয়াবা আকৌ আলু চপত নিমখেই নাথাকে। তথাপিও আমি সদায় আহোঁ কেণ্টিনলৈ। একমাত্ৰ বাইদেউৰ মৰমৰ তাড়নাত। আচলতে কলেজ কেণ্টিনখনে কলেজখনক প্ৰদান কৰি আছিল এক সজীৱতা। যিটো আমি মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছিলো।

(৬)

বাহিৰত ঠাণ্ডাটো ক্ৰমশঃ বাঢ়ি আহিব ধৰিলে। কিন্তু ভিতৰলৈ যাবলৈও মন যোৱা নাই। আজি গোটেই ৰাতিটো চোতালত বহি উপভোগ কৰিম। কুঁৱলী আগতকৈ ডাঠ হৈ আহিছিল। সন্মুখত একোকেই নেদেখা হ'ল। কিন্তু মোৰ চকুৰ আগেদি পাৰ হৈ গৈছে যোৱা তিনিটা বছৰৰ বহুতো নষ্টালজিক স্মৃতি। মনটো অধিক ৰোমান্সিত হৈ আহিব ধৰিলে।

হয়। ঠিক এনে এক ৰোমান্সিত মন লৈয়ে প্ৰথম দিনাখন মেজৰৰ ক্লাছ কৰিবলৈ গৈছিলো। এফালে ইংৰাজীত মেজৰ লোৱা বুলি শুনি বহুজনৰ সতৰ্কবাণী, আনকি দুই এজনে কৈছিল যে ইংৰাজীত মেজৰ লোৱা মানে জানি শুনি একুৰা জ্বলা জুইত জপিয়াই পৰা আৰু আনফালে আনে যদি পাৰে মই নোৱাৰিম কিয়। এই গভীৰ আত্মবিশ্বাস। এই দুই অনুভূতিৰ এক দুদোল্য মান অৱস্থাত মেজৰ ৰূমটোলৈ সোমাই গৈছিলোঁ। কিন্তু মেজৰৰ ৰূমটোত বহি থকা আমাতকৈ এবছৰ ছিনিয়ৰ ল'ৰা এজনে ইয়াত তোমালোকৰ ক্লাছ নহয়, ছয় নম্বৰ ৰূমত হ'ব। কিনো বাৰে বাৰে ডিষ্টাৰ্ব কৰি থাকো বুলি যি অভদ্ৰ আচৰণেৰে ক'লে, সি মোক চকিত কৰি গ'ল। মই বৰ আঘাত পালোঁ। আজি কিছুদিনৰ আগতে ডিব্ৰুগড় ইউনিভাৰ্চিটিৰ দাদা এজন লগ পাওঁতে তেওঁ কৈছিল যে তেওঁলোকে হেনো ইউনিভাৰ্চিটিৰ ইংলিছ ডিপাৰ্টমেণ্টৰ ল'ৰা-ছোৱালীবোৰক ইংৰাজী বিভাগত পঢ়িছো বুলি ছিন্নমূল হৈ এক অহমিকা ভাবত থকাৰ বাবে U.B.I বুলিছিল। ইয়াৰ অৰ্থ হ'ল --Unfortunately Born in India.

সি যি হওক, আমাৰ ক্লাছবোৰ আৰম্ভ হ'বলৈ লৈছিল। মেজৰৰ দিনটোত থকা দুটা ক্লাছ প্ৰায়েই হৈছিল। কিন্তু প্ৰায়বোৰ মানুহেই কানৈ কলেজত ক্লাছ নহয় বুলি কোৱা কথাষাৰ যে মিছা তাক বুজিবলৈ আমাৰ বেছিদিন নালাগিছিল। আনকি মেজৰৰ উপৰিও পাছ কৰ্চৰ ক্লাছবোৰো নিয়মীয়াকৈয়ে হৈছিল। বৰঞ্চ আমিহে সেইবোৰ কৰিবলৈ ইচ্ছা কৰা নাছিলোঁ। প্ৰথম অৱস্থাত মেজৰৰ ক্লাছবোৰ বুজি পাবলৈ অসুবিধা পাইছিলোঁ। পাছলৈ লাহে লাহে বুজি পোৱা হৈ আহিব ধৰিছিলো আৰু তেতিয়া ক্লাছবোৰৰ ৰস আস্বাদন কৰিব পৰা হৈছিলোঁ। ডিপাৰ্টমেণ্টৰ হেড সিংঁ চাৰৰ ভিতৰৰ পৰা স্বতঃস্ফুট ভাবে ওলাই অহা কথাবোৰ বৰুৱা চাৰৰ মুখৰ পৰা অহৰহ নিগৰি অহা বিভিন্নজনৰ কটেচন, আহমেদ চাৰৰ সহৃদয় তথা চিৰ প্ৰস্ফুটিত মৰমীয়াল হাঁহিৰে কোৱা কথাবোৰ, চৌধুৰী চাৰৰ বন্ধুত্ব সুলভ ব্যৱহাৰ আৰু প্ৰত্যেকটো কথা বুজাওঁতে চকুৰ আগত থকা বস্তু এটাৰ লগত তুলনা কৰা আৰু মেজৰৰ তত্বগধুৰ চিৰিয়াছ লেকচাৰবোৰ; এই আটাইবোৰেই আমাক এক ভিন্ন স্বাদ প্ৰদান কৰিছিল। অৱশ্যে প্ৰথম অৱস্থাত মেডামে ব্যৱহাৰ কৰা জটিল উচ্চখাপৰ ইংৰাজীয়ে আমাক বাৰুকৈয়ে জুলুমত পেলাইছিল। আমাৰ লগৰ দুই এজনে সেয়ে ৰসিকতা কৰি কৈছিল যে, এটা কম্পিউটাৰ কিনি তাৰ মেমৰীত Chamber's dictionary খন সোমাৱাই মেডামৰ ক্লাছত কম্পিউটাৰটো বহুৱাই থ'ব লাগিব। যাতে মেডামে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰত্যেকটো শব্দৰ অৰ্থই লগে লগে পাব পাৰি।

সেইদৰে আৰু বহুকেইজন শিক্ষাগুৰুৱে আমাক আকৃষ্ট কৰিছিল। সেইসকলৰ ভিতৰত ফিলছফি ডিপাৰ্টমেণ্টৰ বৰুৱা মেডাম, বৰুৱা চাৰ আৰু কোঁৱৰ মেডাম, পলিটিকেল চাইন্সৰ বৰা চাৰ আৰু ভেংৰা চাৰৰ সহৃদয় তথা প্ৰত্যেকটো বস্তু সহজে বুজাই দিব পৰা গুণে আমাক মোহিত কৰিছিল।

শিক্ষক সকলৰ কথা মনলৈ আহোঁতে আৰু এটা কথা মনলৈ চাট কৈ আহি গ'ল। যিখন কানৈ কলেজত এই তিনিটা বছৰত যিদৰে বহুকেইজন সহৃদয় শ্ৰদ্ধেয় শিক্ষকৰ সান্নিধ্য পালোঁ, সেইখন কলেজতে পালো এনে এজন শিক্ষক যি ছাত্ৰৰ মনোযোগ আকৰ্ষণ কৰিব নোৱাৰে। বৰঞ্চ কেতিয়াবা এনে পৰিস্থিতি হয় যাৰ বাবে ছাত্ৰই শিক্ষকৰ প্ৰতি অনীহা প্ৰকাশ কৰিব লগা হয়। এনে মৃন্ময়ৰ ক্ষেত্ৰত। সেইবোৰ বহুত কথা মুঠতে শিক্ষকৰ সৈতে ঘটা এনে ঘটনাই মৃন্ময়ক বৰ আঘাত দিছিল।মৃন্ময়ে শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰী পৰম শ্ৰদ্ধেয় বুলি ভাবি সকলো শিক্ষক-শিক্ষয়িত্ৰীকে শ্ৰদ্ধা কৰি আহিছে। আনকি এই শিক্ষকজনৰ চাৰীত্ৰিক অসাধুতাৰ কথা জানিও মৃন্ময়ে শিক্ষকজনক শ্ৰদ্ধা প্ৰদৰ্শন কৰিছিল। অথচ মৃন্ময়ৰ প্ৰতি শিক্ষকজন ইমান ঈৰ্ষা পৰায়ণ কিয়? সি, যি কি নহওক ইয়াৰ পাছৰ পৰা কিন্তু সেই চাৰজনৰ প্ৰতি আমাৰ শ্ৰদ্ধা নাইকীয়া হৈ পৰিছিল আৰু আমাৰ বন্ধুমহলে অনৈতিকতাৰ বিৰুদ্ধে প্ৰতিবাদ হিচাবে চাৰৰ ক্লাছবোৰ ত্যাগ কৰিছিলো।

মৃন্ময়ে এই ঘটনাটোৰ পৰা শিক্ষা আহৰণ কৰি গভীৰ দাৰ্শনিকতাসুলভতাৰে আমাক কৈছিল ... "জীৱনত এনে সংঘাত আহেই। কিন্তু আচল কথাটো হ'ল এই সংঘাটবোৰক আমি কেনেকৈ গ্ৰহণ কৰিছোঁ। সংঘাতবোৰ গ্ৰহণ কৰিব জানিব লাগিব। সংঘাতবোৰক গ্ৰহণ কৰি তাক সৃষ্টিশীলতালৈ ৰূপান্তৰ কৰিব লাগিব। এতিয়া মই এই সংঘাতটোক সৃষ্টিশীলতালৈ পৰিৱৰ্তন কৰিম। তহঁতে চাবি এই ঘটনাটো এদিন মই মোৰ কোনো লেখাত সুমুৱাই এক নতুন ৰূপ দিম।"

মৃন্ময়ে পৈণত বয়সৰ এজন অভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ দৰে আমাক আৰু কৈছিল ... "শুন ... ভবিষ্যতে যদি তহঁতে শিক্ষকতা কৰ - তেনেহ'লে শিক্ষকৰ প্ৰধান গুণ নিষ্ঠা, সমতা আৰু সাধুতাৰে সমৃদ্ধ নৈতিক চৰিত্ৰ সদায় অক্ষুন্ন ৰাখিবি। আৰু মনত ৰাখিবি - অনৈতিক চৰিত্ৰৰ বাবে যদি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ ঘৃণাৰ পাত্ৰ হৈ পৰে - তেনেহ'লে জানিবি শিক্ষক হিচাবে তাতকৈ বিফলতা আৰু একো নাই।"

এই ঘটনাটোৰ পাছত নিতুমণি দাই প্ৰথম দিনা কোৱা কথাটো বৰ অনুভৱ কৰিছিলো যে এই কলেজত শুভ আৰু অশুভ দুইটা দিশেই পাম। অৱশ্যে মই আজি অনুভৱ কৰিছো যে কানৈ কলেজত শুভ শক্তিৰ তুলনাত অশুভ শক্তি বহুত কম। কিন্তু কেতিয়াবা এই মুষ্টিমেয় অশুভ শক্তিটোৱে গা-কৰি উঠি কলেজখনৰ পৰিবেশটোৱেই পূতি গন্ধময় কৰি তুলিছিল। তেতিয়া বৰ হতাশ হৈ পৰিছিলোঁ। অৱশ্যে তেতিয়া মই প্ৰায়েই চিডনী ফ্ৰষ্টৰ কথা এষাৰ মনলৈ আনিছিলো যে ... "হতাশাক প্ৰশ্ৰয় নিদিবা, অন্যথাই ই তোমাক গ্ৰাস কৰি নিব।"

(৭)

ঠাণ্ডাটো যেন আৰু অধিক তীব্ৰ হৈ পৰিছে। মাজে মাজে মৰা দুই এজাক বতাহে অধিক শীতলতা কঢ়িয়াই আনিছে। শেষ নিশাৰ পৃথিৱীখন যেন অধিক নিস্তব্ধ হৈ আহিছে। পশ্চিম আকাশলৈ গতি কৰা জোনটোৰ পোহৰবোৰ যেন কুঁৱলীৰ ডাঠ আৱৰণ খনত ঠেকা খাই উভতি গৈছে। মই ভিতৰলৈ সোমাই গৈ কম্বলখন গাত মেৰাই লৈ পুনৰ আগৰ স্থানত বহিলোহি। পুনৰ খুলি দিলো স্মৃতিৰ সোণোৱালী খিৰিকিখন। হঠাৎ নীলমণি ফুকনৰ 'ৰাতি' কবিতাটোৰ দুটামান শাৰী আপোনা আপোনি ওলাই আহিল --

"হঠাৎ মাৰ গ'ল নূপুৰ শিঞ্জন। উটি গ'ল জোনাকী পাহি
দূৰণিলে বেদনাৰ অন্য এক তীৰৱৰ্তী আলোকত
মোৰ কুঠৰীৰ খোলা খিৰিকিত পাখি মেলি পৰি ৰ'ল
ৰাতিৰ কুঁৱলী মদিৰ এই শেষ শৰতৰ ৰাতি।"

উহো! আজিৰ এই নিশাটো মোৰ বাবে পাখি মেলি পৰি থকা নাই। ই যেন এই তিনিটা বছৰৰ স্মৃতিৰ পখিলা হিচাবে মোৰ মন খুটালিত পাখি মেলি উৰিহে ফুৰিছে। সঁচাকৈয়ে এই তিনিটা বছৰত মই আৱিস্কাৰ কৰিছিলো মোক, মোৰ জীৱনক। আৰু! আৰু কি লাভ কৰিছিলো বাৰু? আৰু লাভ কৰিছিলো কেইটামান ভাল বন্ধু।

প্ৰথম দিনাই চিনাকি হোৱা মৃন্ময়, কবীৰৰ লাহে লাহে চিনাকি হৈ অন্তৰংগ হৈ পৰিলো মৃদু, জিন্টু, গীতাৰ্থ, ঋজু আদি ল'ৰাকেইটাৰ লগত। সেইদৰে আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্টৰ জলী, অংকিতা, ময়ূৰী, বিপাশা, সুৰঞ্জনা, এই ছোৱালীকেইজনীৰ লগতো এক বন্ধুত্ব গঢ়লৈ উঠিছিল। কিন্তু এই কলেজখনত বৰ আচৰিত কথা এটা দেখিছিলো। ইয়াৰ প্ৰায়ভাগ ল'ৰাৰেই অন্তৰংগ বন্ধুত্ব গঢ়ি উঠে নিজৰ ডিপাৰ্টমেন্টৰ ল'ৰাৰ লগত হে। আন

ডিপাৰ্টমেন্টৰ ল'ৰা-ছোৱালীৰ লগত বন্ধুত্ব থাকে কিন্তু অন্তৰংগতা যেন কম।

আমাৰ যি বন্ধু মহল আছিল; এই বন্ধুমহলৰ মাজত প্ৰায়েই বিভিন্ন বিষয়ৰ ওপৰত আলোচনা হৈছিল। আমাৰ এই আড্ডাবোৰ বহিছিল কেতিয়াবা মেজৰৰ ৰুমত, কেতিয়াবা কলেজ কেন্টিনত আৰু কেতিয়াবা আড্ডা বহিছিল মিলন নগৰৰ হাজৰিকা পাণ দোকানৰ সন্মুখত। আমাৰ আড্ডাৰ বিষয়বোৰ যিদৰে প্ৰেম, জীৱন, ঈশ্বৰ, সমসাময়িক ৰাজনীতি, অৰ্থনীতি, খেল আদি উচ্চখাপৰ আছিল; সেইদৰে আছিল বহুতো নিম্নখাপৰ পাতলীয়া অশ্লীল বিষয়ো। আমি আমাৰ এই আড্ডাবোৰৰ মাজলৈ আৰু অধিক ল'ৰা-ছোৱালীক আনিবলৈ তথা ইয়াৰ মাধ্যমেৰে কলেজখনত এক সুস্থ বাতাবৰণ গঢ়িবলৈ আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্টতেই এটা অধ্যয়ন চক্ৰ খুলিব বিচাৰিছিলোঁ। প্ৰথমতে সকলোৱেই উৎসাহ দেখুৱাইছিলো, কিন্তু পাছলৈ আমিহে হতাশ হ'লোঁগৈ। আমাৰ প্ৰচেষ্টা বিফল হ'ল। তথাপিও আমাৰ বন্ধু মহলৰ মাজত আড্ডা কিন্তু চলি থাকিল। কি মাদকতা আছিল এই আড্ডাবোৰত। এইবোৰৰ মাজতেই যেন আমি বিচাৰি পাইছিলোঁ কলেজীয়া জীৱনৰ যৌৱনোদ্দীপ্ত প্ৰাণ চপলতা। আহ! বৰ অস্থিৰ কৰি তোলে এই স্মৃতিবোৰে।

আৰু এটা ল'ৰা আছিল আমাৰ লগত। কি আছিল বাৰু তাৰ নামটো? অ, মনত পৰিছে, দ্বীপজ্যোতি। আমি তাক জোকোৱা নাম দিছিলো ক'ক। বৰ আচৰিত চৰিত্ৰৰ ল'ৰা আছিল সি। যোৱা তিনিটা বছৰত সি কেৱল মাত্ৰ পঢ়া কথাৰ বাদে একোকে নাপাতে। মোৰ কাণত পৰিছিল যে আমি অন্যান্য কথা পাতি থকাৰ বাবে বহুতকে সি আমাৰ লগত ফুৰিবলৈ মানা কৰিছিল হেনো। এতিয়াও তাৰ এটা দৃশ্য মনত পৰিলে মোৰ হাঁহি উঠে। সি সদায় আমাৰ মেজৰৰ ক্লাছ ৰুমৰ দুৱাৰ মুখৰ পৰাই তাৰ বেগটো খুলি কিতাপ বা বহী এখন উলিয়াই লয় আৰু ৰুমত সোমায়েই মোক, মৃন্ময়ক, জলী, অংকিতা বা ময়ূৰীক সুধোযে মেজৰৰ অমুকখন পেপাৰৰ নোট আছে নেকি? বা অমুকখন কিতাপ আছে নেকি? তাৰবাবে কৰ্চৰ কথাৰ বাহিৰে যেন পৃথিৱীত একো কথাই নাই। মোৰ ৰুমলৈও কেতিয়াবা আহিলে কেৱল মাত্ৰ দৰকাৰী কথা কেইটা পাতি গুচি গৈছিল। সি অৱশ্যে নিজেই কৈছিল যে সি হেনো বৰ স্বাৰ্থপৰ। তাৰ স্বাৰ্থপূৰণৰ বাবে বন্ধুকো ঠগিব পাৰে। সেয়ে তাৰ নাম আমি ক'ক ৰাখিছিলো। অৰ্থাৎ Crocodile সিযে কিমান দিন আমাৰ সৰস আলোচনাৰ মাজত কৰ্চৰ কথা উলিয়াই ৰসভঙ্গ কৰিছিল। কেতিয়াবা আমাৰ খং উঠে আৰু কেতিয়াবা আমি তাক বুজাই কওঁ যে চোৱা দ্বীপজ্যোতি, জীৱনক সুন্দৰকৈ গঢ়াৰ আমাৰো স্বপ্ন আছে। কিন্তু ভালকৈ পৰীক্ষাত পাছ কৰি. ভাল দৰ্মহা পোৱা চাকৰি এটা কৰা মানেই সুন্দৰ জীৱন নহয়। জীৱনক তেতিয়াই সৰ্বাঙ্গ সুন্দৰ বুলিব পাৰি যেতিয়া ই সকলো দিশৰ পৰা পূৰ্ণতাৰ ফাললৈ ধাবিত হয়। সেয়ে বাহিৰৰ জগতখনলৈও ভুমুকি মাৰি চাবা। নহ'লে বহুত পিছ পৰি যাবা।

কেৱল দ্বীপজ্যোতিয়েই কিয়; মোৰ অন্তৰঙ্গ বন্ধু কেইটাও আছিল বিচিত্ৰ চৰিত্ৰৰ, মোৰ অতি মৰমৰ বন্ধু মৃন্ময়ৰ চৰিত্ৰ আছিল বিচিত্ৰতাৰ সমাহাৰ। অতি মাত্ৰা চেন্টিমেন্টেল সি। গল্প, কবিতা লেখা বাবেই নেকি? কাৰণ এনে লেখা-মেলা কৰা মানুহবোৰ সাধাৰণতেই চেন্টিমেন্টেল হয়। তাৰ আৰু এটা কথা মোৰ পছন্দ নহৈছিল, সেইটো হ'ল, সি নিজৰ মতটোৰ বাদে অন্য মত কেতিয়াও মানি নলৈছিল। সেইদৰে তাৰ আৰু এটা কথাই মোক আচৰিত কৰিছিল। কেতিয়াবা তাক অনুমান হয় সি যেন বৰ পৰম্পৰাবাদী আৰু কেতিয়াবা অনুভৱ হয় যুক্তিবাদী। অৱশ্যে সিয়েই এদিন আমাৰ আগত কৈছিল -"চা তহঁতক মই এটা কথা কওঁ; মানুহ কেতিয়াও যুক্তিবাদত অন্ধ হৈ পৰম্পৰা বিৰোধী হ'ব নালাগে। কাৰণ পৰম্পৰাক এৰাই চলিলে মানুহ ছিন্নমূল হয়। সেইদৰে, পৰম্পৰাক অন্ধভাবে অনুসৰণ কৰিলেও নহ'ব; কাৰণ যুক্তিবিহীন ভাবে পৰম্পৰাক অনুধাৱন কৰিলে সি তহঁতক অন্ধকাৰলৈহে ঠেলি নিব।"

সেইদৰে মৃদু আছিল বৰ শান্ত আৰু লাজকুৰীয়া। সেয়ে আমি তাক প্ৰায়েই কওঁ যে তই ইমান লাজকুৰীয়া কিয়? ই কিন্তু তোৰ মাজত এক নীচাত্মিকা ভাৱৰ উন্মেষ ঘটাব। সি আমাৰ আলোচনাবোৰৰ মৌন শ্ৰোতা আছিল। অথচ কেতিয়াবা সি এনে এটা গভীৰ কথা কৈ দিয়ে যি আমাক অলপ হ'লেও ভবাই তুলিছিল। মৃদুৰ কথা ভাবোতে এটা কথা হঠাৎ মনলৈ আহি গ'ল। সি বৰ ৰঙা বগা আছিল। একেবাৰে ইউৰোপিয়ানৰ দৰে সেয়ে সি ন-বিশৰ ক্লাছ কৰিবলৈ আহোতে বাটত লগ পোৱা ছল্টব্ৰোক একাডেমীৰ ছোৱালী কেইজনীমানে তাক দেখিলেই বগামূলা বুলি জোকাইছিল। সি কলেজলৈ আহি একেবাৰে গৰম হৈ যায়। আমি

কওঁ যে তয়ো কিবা এটা কবি আকৌ। পাছে ছোৱালী কেইজনী দেখিলে সি লাজতেই একো নাই হৈ তলমূৰ কৰি গুচি আহিছিল।

জিন্টু আৰু কবীৰৰ চৰিত্ৰৰ প্ৰায় সামঞ্জস্য আছিল। দুয়োটাই কথাবোৰ বৰ ৰসিকতা কৰি ক'ব পাৰিছিল। সেইদৰে সিহঁতৰ আছিল জীৱন সম্পৰ্কে এক গভীৰ দৃষ্টিভঙ্গী। অৱশ্যে এই দৃষ্টিভঙ্গীত অলপ পাৰ্থক্য আছিল। জিন্টু আছিল যুক্তিবাদী আৰু কবীৰ আছিল বহুপৰিমাণে পৰম্পৰাবাদী। সেইদৰে আন এটা বন্ধু গীতাৰ্থৰ লগত অৱশ্যে বন্ধুত্ব এবছৰ মানৰ আগতেহে হৈছে। তাৰ লগত আমাৰ বন্ধুত্ব গঢ়লৈ উঠিছিল পঢ়া-শুনাৰ মাজেৰেহে। সি প্ৰচুৰভাবে বাহিৰা কিতাপ পঢ়ে। কবিতাও লেখে। কিন্তু তাৰ জীৱন সম্পৰ্কে আছে এটা বৰ pessimistic ধাৰণা। যিটো আমি বহু কৈও আঁতৰাব নোৱাৰিলো।

সি যিকি নহওক, যোৱা তিনিওটা বছৰত এই অন্তৰঙ্গ বন্ধু কেইটাক যিদৰে পাইছিলো, যাক A friend in need is a friend in deed বুলিব পাৰি, সেইদৰে পাইছিলোঁ বহুকেইটা স্বাৰ্থপৰ, উদণ্ড লগৰীয়া। যিদৰে লগ পাইছিলো কলেজৰ ক্লাছলৈ. টিউচনলৈ যাওঁতে সুৰামত্ত হৈ যোৱা ল'ৰা, সেইদৰে পাইছিলো ঋজুৰ দৰে শান্ত বন্ধু।

আচলতে বাস্তৱ জীৱন তেনেকুৱাই। জীৱনত আমি ভাল-বেয়া, শুভ-অশুভ বহুতো বস্তু পাওঁ। কিন্তু ইয়াৰ মাজত শুভ শক্তিক চিনাক্ত কৰা বৰ জটিল।ময়ো মাজে সময়ে অশুভ শক্তিৰ লগত উটি গৈছিলো। কিন্তু যেতিয়াই মই ভাবি দিওঁ যে মই জীৱনটোক ভালপাওঁ। সেয়ে ঘৰৰ পৰা বহুদূৰত ইয়ালৈ আহিছোঁ তেতিয়াই মই শুভ শক্তিক চিনাক্ত কৰিবলৈ যত্নপৰ হৈছিলো। প্ৰকৃততে শুভ শক্তিক চিনাক্ত কৰিবলৈ হ'লে মানুহৰ থাকিব লাগিব জীৱনৰ প্ৰতি চৰম ভালপোৱা। জীৱনক গভীৰ ভাবে প্ৰেম কৰিব জানিব লাগিব। জীৱনক ভাল পাব জানিলেহে জীৱনক উপলব্ধি কৰিব পাৰি আৰু জীৱনক উপলব্ধি কৰিলেহে জীৱনৰ মাদকতা লাভ কৰিব পাৰি।

(৮)

প্ৰেম। এই শব্দটো মনলৈ অহাত এক শিহৰণ অনুভৱ কৰিলো। যোৱা তিনিটা বছৰত কানৈ কলেজত বহু কেইটা প্ৰণয়ী যুগল দেখিলোঁ। দৰাচলতে আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্টটো কলেজৰ এমূৰত আছে বাবে প্ৰেমিক যুগলবোৰৰ বাবে আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্টটো আছিল ভূ-স্বৰ্গ স্বৰূপ। ইমানবোৰ প্ৰেমিক যুগলৰ ভিতৰত কিন্তু আমাৰ বন্ধু মহলৰ আকৰ্ষণ আছিল এহাল যুৱক-যুৱতী। সিহঁত প্ৰায়েই নিৰ্জন মুহূৰ্তবোৰত আমাৰ ডিপাৰ্টমেন্টত বহি থাকে আৰু কথা পাতে এক গভীৰ অন্তৰংগতাৰে। সিহঁতক এইদৰে বহি থকা দেখিলে আমাৰ ভাল লাগি যায়। সেয়ে আন বহুতে সিহঁতক কিবা কিবি কৈ বতিব্যস্ত কৰাৰ পৰিবৰ্ত্তে, আমি সিহঁতৰ পৰা অলপ দূৰত বহি সিহঁতক প্ৰায়েই লক্ষ্য কৰি থাকিছিলো। তেতিয়া আমি এক মাদকতা অনুভৱ কৰিছিলোঁ। সিহঁতে প্ৰায়েই মৌন হৈ দুয়োৰে চকুৰে চকুৰে চাই থাকে। কেতিয়াবা দুই এটা কথা পাতে। আমাৰ ধাৰণা হয় চৌদিশৰ কোলাহলময়তাৰ মাজত সিহঁতে যেন অনুভৱ কৰে এক গভীৰ নিৰ্জনতা। সিহঁতক এইদৰেই লক্ষ্য কৰি থাকিলে মোৰ মনলৈ প্ৰায়েই আহিছিল হীৰেণ ভট্টাচাৰ্যৰ কবিতাৰ দুটা শাৰী-

"জানা সঠিক, তেজৰ সমুদ্ৰত আছে প্ৰেমৰ দ্বীপ
উপমাৰ নকৰো অপচয়, প্ৰেম নিৰ্জনতাৰেই প্ৰতীক।"

সেই যুৱক-যুৱতীহালৰ যৌৱনোদ্দীপ্ত প্ৰেমৰ কথা ভাবি থাকোতে হঠাৎ মনলৈ প্ৰণামীৰ কথা আহিল। আচলতে নিৰ্জনতাত অকলে বহি থাকিলে মোৰ স্মৃতিলৈ তাইৰ কথা প্ৰায়েই আহে। প্ৰকৃততে তাই আছিল মোৰ প্ৰথম প্ৰেম। প্ৰথম প্ৰেম বুলি ক'লেও ভুল নহ'ব নিশ্চয়। কাৰণ আগতেও মই প্ৰেমত পৰিছোঁ। সেয়ে আছিল স্কুলত। সেই প্ৰেমত আবেগ আছিল; নাছিল যে উষ্মা, হৃদয়ৰ আকুলতা। কিন্তু আবেগ বিহীন প্ৰেম জানো প্ৰেম? এই প্ৰেমত জানো মাদকতা আছে? উহঁ নাই। অথচ প্ৰণামীৰ প্ৰেমত পাইছিলোঁ সেই উষ্মা আৰু লাভ কৰিছিলোঁ এক চৰম মাদকতা। তাইৰ ঘৰ আছিল নামৰূপত। এবাৰ মোৰ বন্ধু কবীৰৰ লগত নামৰূপলৈ যাওঁতে প্ৰথম প্ৰণামীক লগ পাইছিলো। প্ৰথম দিনৰ কথা বতৰাতেই মই অনুভৱ কৰিছিলোঁ এক আকুলতা। এই আকুলতা মই তাইৰ চকুতো দেখিছিলোঁ। তেতিয়া তাই মেট্ৰিক পৰীক্ষা দিছিল। মেট্ৰিক পাছ কৰাৰ পাছত তাই আমাৰ কলেজলৈকে পঢ়িবলৈ আহিছিল। তেতিয়া প্ৰায়েই তাইৰ লগত কথা পাতিছিলোঁ। যোৱা দুটা বছৰত তাইক বহুবাৰ অন্তৰংগ ভাবেও পাইছিলোঁ। প্ৰত্যেকবাৰেই আমি অনুভৱ কৰিছিলো এক উষ্মতা অথচ আমি দুয়ো দুয়োৰে হৃদয়ৰ বাৰ্তা স্পষ্টকৈ ক'ব পৰা

নাছিলোঁ।

অথচ এটা আবেলি আহিছিল। কি বুলি ক'ব পাৰি বাৰু সেই আবেলিটোকে? স্বৰ্গীয় নে বিষাদ-বিহ্বল। নাই নাই বাস্তৱ বুলিব পাৰি। হয় বাস্তৱেই ঠিক হ'ব। কাৰণ সেই আবেলিটোত মই সন্মুখীন হৈছিলো বাস্তৱৰ সৈতে। এই বাস্তৱৰ এফালে আছিল স্বপ্নময়তা আৰু আনফালে ৰূঢ়তা। এই আবেলিটোতেই তাই মোক লগ ধৰিছিল ফুৰিবলৈ। আমি আবেলি ওলাই গৈছিলোঁ। গ্ৰেহেম বজাৰৰ ওচৰৰ মন্দিৰটোৰ সন্মুখত তাই হঠাৎ থমকি ৰৈ মোক কৈছিল -- "শশাংকদা, মোক সৌ তাৰ পৰা চাকি এগছ আনি দিবা"।

ঃ কেলৈ

ঃ মানুহে কয়, এই মন্দিৰটোত চাকি এগছ দি পূজা কৰিলে মনৰ সকলো আশা পূৰ্ণ হয়।

ঃ বাদ দিয়া হে এইবোৰ কথা। এটা মূৰ্তিক পূজা কৰি কি লাভ?

ঃ তুমি কেলৈ তেনেকৈ কৈছা শশাংকদা? তুমি দেখিছো এটা মস্ত নাস্তিক।

ঃ তুমি যিয়েই কোৱা, নীৎসে এ কি কৈছিল জানা? "God is dead"

ঃ সেইবোৰ পাশ্চাত্য মানুহৰ বাবে পুৰ্ণ স্বতন্ত্ৰতা দাবী কৰা মানুহৰ কথা। সেইবুলি আমি আমাৰ মূল্যবোধক হেৰুৱাম নে?

ঃ ওহোঁ, নহয়। আমাৰ কবিয়েও কি কৈছে জানা? নবীন কবি মেগন কছাৰীয়ে এটা কবিতাত কৈছে -

"নিশা নামিলেই সকলো ঈশ্বৰ টোপনি যায়
তেওঁলোকক চিঞৰি মিছাতেই নিৰৱতাক
ভংগ নকৰিবা। তাতকৈ আহা আমি একেলগে
সকলো ভগৱানৰ বাবে একোটা কবৰ খান্দো।"

আচলতে প্ৰণামী, ঈশ্বৰ বুলি কোনো এটা বস্তু নাই। ই মাত্ৰ এটা সত্বা; সত্য আৰু সুন্দৰৰ।

ঃ তুমি এইবোৰ কি কৈ থাকা মই একোকেই বুজি নাপাওঁ শশাংকদা। প্লিজ মোক চাকি এগছ আনি দিয়া।

মই বাধ্য হৈ তাইক চাকি এগছ আনি দিলোঁ। তাই চাকি গছলৈ মন্দিৰলৈ সোমাই গ'ল। মই ওচৰৰ পাণ দোকানত পাণ এখন খাই তাইলৈ ৰৈ আছিলোঁ। অলপ পাছত তাই মন্দিৰৰ পৰা ওলাই আহি মোক কৈছিলহি -- "বলা যাওঁ শশাংকদা।"

ঃ বাৰু প্ৰণামী, তুমি মন্দিৰত কি কামনা কৰিলা?

ঃ তোমাৰ নিচিনা নাস্তিক এটাক কি প্ৰয়োজন এইবোৰ কথাৰ?

ঃ মই কিন্তু বাহিৰত থাকিয়েই কি প্ৰাৰ্থনা কৰিলো জানা? মই মোৰ নিঃসঙ্গতা আঁতৰাবৰ বাবে এজন সঙ্গীৰ প্ৰাৰ্থনা কৰিলোঁ।

ঃ কিয়, তোমাৰতো বহু কেইজন ভাল বন্ধু আছে।

ঃ নহয় হে লাইফ পাৰ্টনাৰৰ কথা কৈছো অ'। তুমি বৰ আকঁৰী হৈ আছা হে।

তাই লাজত ৰঙা পৰি গৈছিল। প্ৰসঙ্গটোৰ পৰা আঁতৰি আহিবলৈকে তাই মোক কৈছিল -- "শশাংক দা, আজি আমি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মথাউৰিত নবহোঁ। অলপ আগবাঢ়ি গৈ বালিত বহিম দেই। তোমাক কিছু কথা ক'বলৈ আছে।"

আমি দুয়ো গৈ মথাউৰিৰ পৰা নামি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুৰ বালিত কিছুদূৰ গৈ এডোখৰ নিৰ্জন ঠাইত বহিলোগৈ। বেলিটো তেতিয়া পশ্চিম আকাশত ডুব গৈছিল। এক তেজ ৰঙা বৰণে যেন ছাটি ধৰিছিল গোটেই পৃথিৱীখন। এই সময়কণ আমাৰ বাবে আছিল বৰ আৰামদায়ক। আমি এইদৰে গধুলি নামি অহাৰ দৃশ্যটো উপভোগ কৰি বহু সময় মৌন হৈ বহি আছিলোঁ। যেতিয়া আমাক ৰাতিৰ আন্ধাৰবোৰে আবৰি ধৰিছিল, তেতিয়া প্ৰণামীয়ে ৰাতিৰ নিস্তব্ধতাক ভঙ্গ কৰি মোক কৈছিল - "আচ্ছা শশাংক দা, মই যদি ইয়াত নাথাকিলোহেঁতেন তোমাৰ কেনেকুৱা লাগিল হেঁতেন বাৰু? মই কথাটো কিন্তু Seriously সুধিছো দেই। তুমি আকৌ পাতল কৰি নিদিবা।"

ঃ মই বৰ অকলশৰীয়া অনুভৱ কৰিলোহেঁতেন জানা প্ৰণামী। আৰু হয়তো কলেজীয়া জীৱনৰ পূৰ্ণতাও নাপালোহেঁতেন চাগৈ।

তাই তেতিয়া আবেগিক হৈ মোৰ হাত এখনত ধৰি কৈছিলঃ "মোৰো একেই হ'লহেঁতেন শশাংক দা। মই তোমাক লগ পাই যেন জীৱনৰ প্ৰকৃত অৰ্থ পালো, জীৱনক ভাল পাবলৈ শিকিলো আৰু এটা কথা শশাংক -দা, যিটো মই ইমানদিনে ক'ম বুলিয়েই ক'ব পৰা নাই। সেইটো হৈছে মই তোমাক লগ পাই প্ৰেম কি তাক অনুভৱ কৰিব পাৰিলোঁ।"

মোৰ গাটো শিহৰিত হৈ গৈছিল। জোনৰ স্তিমিত পোহৰত দেখিছিলো, তাই চকুৰ কোণ দুটা সেমেকি উঠিছিল। আমি দুয়ো

কিমান সময় ইজনে সিজনলৈ চাই আছিলো ক'ব পৰা নাছিলোঁ। প্ৰণামীয়ে নিজকেই কিছু সংযত কৰি কৈছিল - "কিন্তু শশাংক দা, কালিলৈ মই যামগৈ।"

ঃ তাৰ মানে?

ঃ কালিলৈ মই একেবাৰেই ঘৰলৈ যমগৈ।

ঃ কি? কি কথাবোৰ কৈছা প্ৰণামী?

ঃ হয়; মই ঠিকেই কৈছো, শশাংক দা। আজি মাৰ পৰা এখন চিঠি পাইছোঁ। তুমিতো জানাই, মই ক্লাছ নাইনত থাকোতেই দেউতা ঢুকাইছিল। এতিয়া মায়েই ঘৰখন চলায়। তাৰ উপৰিও মোক ইয়াত পঢ়াইছে, ভাইটিটোও পঢ়ি আছে। কিন্তু মায়ে চিঠিখনত লেখিছে যে মোক হোষ্টেলত ৰাখি পঢ়াব নোৱাৰে। সেয়ে নামৰূপ কলেজতেই নাম লগাই দিব। মই সেইবাবে কালিলৈকে যাবগৈ লাগিব।

মই একো নকৈ মৌন হৈ পৰিছিলোঁ। তাই এই মৌনতা ভাঙি সহজ হ'বলৈ চেষ্টা কৰি মোক কৈছিল - "শশাংক দা, কি চিন্তা কৰিছা?"

মই এটা দীঘল হুমুনিয়াহ কাঢ়ি কৈছিলো - "নাই একো ভবা নাই। কিছুমান স্মৃতিয়ে আমনি দিছে।"

ঃ এতিয়া আৰু স্মৃতিৰ লগত সহাৱস্থান কৰিয়েই জীয়াই থাকিম। বাৰু শশাংক দা, তুমি মোৰ কথা এটা ৰাখিবা?

ঃ কি কথা?

ঃ আমাৰ এইকেইদিনৰ সাক্ষাতৰ এই সপোন সপোন লগা হাঁহি উঠা সঁচা কথাবোৰেৰে কিবা এটা লেখিবা?

ঃ মই, মইতো লেখক নহয়। মই লেখা-মেলা কৰিব নোৱাৰো।

ঃ মিছা কথা কিয় কৈছা। মই জানো যে তুমি মাজে মাজে লেখা-মেলা কৰা, নাটক কৰা আৰু বহুত কিবা কিবি। গতিকে মোৰ কাৰণে কিবা এটা লেখিবা না, প্লিজ।

ঃ বাৰু চেষ্টা কৰি চাম। চোৱা সাত বাজিবৰ হ'ল প্ৰণামী। এতিয়া যাওঁ বলা, নহ'লে হোষ্টেলত সোমাবলৈ নাপাবা।

ঃ তেনেহ'লে ব'লা শশাংক দা। কিন্তু মোৰ কথাটো মনত ৰাখিবা। এই নদীখন, এই গছবোৰ আৰু সৌ আকাশৰ তৰাবোৰ কিন্তু সাক্ষী আছে দেই।

ঃ হ'ব, হ'ব বাৰু। এতিয়া ব'লা।

(৯)

প্ৰেম যে দুখন হৃদয়ৰ এক গভীৰ বান্ধোন, তাক মই প্ৰণামীৰ সৈতে কটোৱা সেই আবেলিটোৰ পৰাহে অনুভৱ কৰিছিলোঁ। তাৰ আগতে প্ৰেম মোৰ বাবে কি আছিল বাৰু? এটা খেল। হয় এটা সময় কটাবলৈ কৰা খেল। ঠিক এই শব্দটোকেই এদিন মই ক্লাছত কৈছিলো- "মোৰ বাবে প্ৰেম এটা খেল।" কি যে এক অদ্ভুত মানসিকতা আছিল মোৰ।

আচলতে মই ইয়াক খেল হিচাবেই লৈছিলোঁ। ডিব্ৰুগড়লৈ অহাৰ পাছত মই এটা নাট্যগোষ্ঠীৰ লগত জড়িত হৈ নাটকত অভিনয় কৰিছিলো। তেতিয়া বহুতো ছোৱালীৰ লগত চিনাকি হৈছিলো। ইয়াৰ বাদেও বহুকেইজনী ছোৱালীৰ সৈতে পৰিচয় হৈছিল মোৰ। সিহঁতৰ প্ৰায়বোৰৰ লগতেই এনেদৰেই ব্যৱহাৰ কৰিছিলো যাতে সিহঁতে ভাবে যে মই সিহঁতৰ প্ৰতি আকৰ্ষিত হৈছোঁ। কিন্তু সিহঁত যেতিয়াই মোৰ প্ৰতি দুৰ্বল হৈ পৰে, তেতিয়াই মই লাহেকৈ আঁতৰি আহিছিলোঁ। মোৰ এনে কথা কামবোৰ দেখি এদিন হাজৰিকা পাণ দোকানৰ সন্মুখত খঙত একো নাই হৈ জিন্টুৱে কৈছিল -"তোৰ, তোৰ শশাংক মূৰটো গৰম হৈছে। তই আনৰ জীৱনক কি বুলি ভাব?"

সেইদৰে মৃন্ময়ে কৈছিল -"শশাংক, প্ৰেম শব্দটো বৰ মহৎ শব্দ জান। আৰু তই আনৰ হৃদয়ৰ লগত কিয় ধেমালি কৰিছ? ই এটা পাপ। ইয়াৰ ফল তই ভুগিব লাগিব। তদুপৰি তোৰ এই কথাবোৰ যদি প্ৰণামীয়ে শুনে তাই ভাগি নপৰিবনে?"

মৃদুৱেও তাৰ কথাত একমত হৈ কৈছিল- "চা শশাংক, তই যিবোৰ কাম কৰিছ তাৰ ফলস্বৰূপে তই ভৱিষ্যতে কিন্তু সুখী হ'ব নোৱাৰ। মই এই কথা আজিয়েই কৈ দিছোঁ। মনত ৰাখিবি।"

কবীৰ আৰু গীতাৰ্থয়ো কম কাট মাৰি মাৰি কথাবোৰ কোৱা নাছিল। সিহঁতে ইমানবোৰ কথা কৈছিল যদিও মোৰ গাত অকণো লগা নাছিল। সিহঁতৰ এই কথাবোৰ মই পাতল কৰি দিছিলোঁ। আনকি মোৰ এনে কাম দেখি ময়ূৰী জলী, অংকিতা, বিপাশা আদিয়েও অতিষ্ঠ হৈ কিমান দিন যে কৈছিল। সিহঁতৰ কথাবোৰো মই গুৰুত্ব দিয়া নাছিলোঁ। এদিন আনকি ময়ূৰীয়ে মোক বৰ বেয়াকৈ

ঢেৰ কিবা কিবি কৈছিল। অংকিতায়ো এদিন নাটক কৰা ল'ৰাবোৰ এনেকুৱাই হয় বুলি কৈছিল। মই জানিছিলো যে সিহঁত মোৰ শুভাকাংক্ষী বাবেই এইবোৰ কৈছে। অথচ মোক ই বিশেষ ক্রিয়া কৰা নাছিল। কাৰণ মই জানিছিলো যদিও মই এনে কাম কৰিছিলো তথাপিও এটা সীমাৰ ভিতৰত আছিলো। মাত্র মোৰ বন্ধুবোৰৰ আগত অলপ অলপ বেছি কৰি দেখুৱাইছিলো বাবে সিহঁতে মোক ভুলকৈ ভাবিছিল।

অৱশ্যে মোৰ বিষয়ে হোৱা এইবোৰ কথা-বতৰাৰ মাজতেই আমাৰ জীৱন আৰু প্রেম সম্পর্কে কেতিয়াবা বৰ গভীৰ আলোচনা হয়। এদিন মোক এনেকৈ কৈ থাকোতে মৃন্ময়ে প্ৰেমৰ বিষয়ে বৰ ধুনীয়া কথা এটা কৈছিল। সি কৈছিল -- "প্রেম কি জানা? প্রেম হৈছে কোলাহলপূর্ণ নির্জনতা, প্রেম হ'ল চিৰন্তন, প্রেম হ'ল স্বাশ্বত, প্রেম হ'ল জীৱনৰ চালিকা শক্তি, প্রেম হ'ল জগতখনৰ অন্তৰালত এক মহত্তম সত্বা।"

সঁচাকৈয়ে প্রেম জীৱন আৰু জগতৰ চালিকা শক্তি। জগতখন একমাত্র বর্তি আছে যদি একমাত্র প্রেম আৰু বিশ্বাসত; মানুহ যদি জীয়াই আছে, সেয়াও প্রেম আৰু বিশ্বাসত। কিন্তু হয় জানো? কেতিয়াবা সচাঁ যেন লাগে। আকৌ কেতিয়াবা মানি ল'বলৈ টান লাগে। আজি কিছুদিনৰ আগতে মোৰ এজন ভাল বন্ধুৱে কি যে এক বিশ্বাসঘাতকতা কৰিলে। নাই নাই, নাভাবো আৰু সেইবোৰ আজি। আচলতে এনেবোৰ কাৰণতেই মানুহক বিশ্বাস কৰিবলৈ ভয় লগা হৈ আহিছে। দৰাচলতে যিজন মানুহক অন্তৰৰ পৰা ভাল পোৱা যায়, যাৰ মঙ্গলৰ বাবে নিজৰ সকলো উৎসর্গিত কৰা হয়, তেনে মানুহৰ পৰাই কেতিয়াবা জীৱনত চৰম আঘাত পোৱা যায়। এয়াই জীৱন আৰু জগতৰ চিৰন্তন সত্য।

(১০)

ৰাতিৰ আন্ধাৰবোৰ ক্রমশঃ নাইকীয়া হৈ আহিব ধৰিছে। পূব আকাশখনত হেঙুলীয়া বৰণ এটা ধৰিছে। তাৰ মানে মোৰ যাত্রাকাল সমাগত। কুঁৱলীৰ আৱৰণ তেতিয়াও ডাঠ হৈয়ে আছে। হঠাৎ মোৰ পাছফালে কোনোবাই দুৱাৰ খোলাৰ শব্দত উচপ খাই গ'লো। ঘূৰি চাই দেখো কলিতা।

ঃ আৰে কলিতা, আজি ইমান ৰাতিপুৱাই উঠিলা যে? মানৱ শুই আছে নেকি?

ঃ সি শুইয়েই আছে। আপুনি কি শশাংক দা গোটেই ৰাতি ইয়াতেই বহি থাকিলে নেকি?

ঃ অ, অতীত ৰোমন্থন কৰিলোহে। কেতিয়ানো ৰাতিটো শেষ হ'ল ক'বই নোৱাৰিলোঁ। এতিয়া কেইটা বাজিলে বাৰু কলিতা?

ঃ পাঁচটা বাজি গ'লেই। চাৰে পাঁচটাত গাড়ীখন আহি পাবহি। গতিকে আপুনি মুখ হাত ধুই লওক। মই চাহ কৰো।

ঃ বাৰু যোৱা।

ঃ অ সৌৱা মৃদু দা, জিন্টু দা আৰু মৃন্ময়দাহঁত আহিছে। আপোনাকেই লগ কৰিবলে আহিছে চাগৈ।

ঃ সিহঁত অহা কথা আছিল। ঐ, আহ আহ।

ঃ তই ওলোৱাই নাই দেখোন? কি হ'ল চকু ফুলি আছে যে? গোটেই ৰাতি শোৱা নাই নে কান্দিলি? কি কৰিলি ৰাতিটো?

ঃ তই কি বুজিবি মৃন্ময়, তইতো ইয়াতেই থাক। তইতো চব পাই থাকিবি। কিন্তু মই আজি যামগৈ। আকৌ কেতিয়া আহোঁ ক'ব নোৱাৰোঁ। কিন্তু যোৱা তিনিটা বছৰত তহঁতৰ লগতেই এই কলেজখনৰ সৈতেও এক গভীৰ সম্পৰ্ক গঢ়ি উঠিছিল। ইয়াত থকা প্রত্যেকৰেই একেই হয়। অধ্যাপকেই হওক বা ছাত্ৰই হওক; পিয়ন, চকীদাৰ, কেৰাণী যিয়েই নহওক এই কানৈ কলেজৰ লগত চবৰেই গঢ়লৈ উঠে এক আত্মিক সম্পর্ক। কাৰণ ইয়েই প্রতিফলিত কৰে জীৱনৰ বিচিত্ৰতাক। সেয়ে কানৈ কলেজৰ স্মৃতি কোনেও পাহৰিব নোৱাৰে। আজি গোটেই ৰাতিটো এইবোৰকেই ভাবি বহি থাকিলোঁ। বৰ বেয়া লাগিছে জান'।

ঃ তেনেহ'লে আৰু দুদিন মান থাকি যা। ইমান সোনকালে যাব লাগে কেলৈ? মৃদু আৰু মইতো এসপ্তাহ দহদিনৰ পাছতহে যাম।

ঃ নাই, মই কিয় নাথাকো জান' জিন্টু? আৰু কিছুদিন থাকিলে মোৰ মোহটো বাঢ়িহে যাব। এদিনটো যাবই লাগিব। সেয়ে সোনকালেই যাওঁগৈ।

ঃ বাৰু তই সোনকালে যাব খুজিছ যা। কিন্তু ইয়াত সবকে মাত লগালিনে? চাৰ-বাইদেউ, মৃন্ময় হঁতৰ ঘৰত?

ঃ অ লগালো মৃদু।

ঃ শশাংক দা।

ঃ কলিতা।

ঃ গাড়ীখন পালেহি। বস্তুবোৰ তোলো নে?

ঃ অ তোলা। মোৰ তেনেহ'লে বিদায় মূহুৰ্ত সমাগত।

আমি আটায়েই বস্তুবোৰ তুলি বিদায় ল'বলৈ নিতুমণি দা হঁতৰ ঘৰত সোমালোঁ। বৰ আত্মীয়ভাৱে ব্যৱহাৰ কৰিছিল মানুহ ঘৰে। বিদায় পৰত বৰদেউতা আৰু বৰমাৰ চকু দুটা চলচলীয়া হৈ পৰিল। নিতুমণি দাৰো মুখখনত বিষাদৰ ছাঁ দেখিলোঁ। মোৰ বুকুখন এক বেদনাই হেঁচা মাৰি ধৰিছিল। তাৰ পৰা চিধাই আহি গাড়ীত উঠিলোহি।

ঃ দাদা, গাড়ী ষ্টাৰ্ট দিয়ক। কলিতা আৰু মানৱ আগত বহা। আমি পাছতেই বহো।

ঃ হেৰি নহয়, তই ক'ত বাছত উঠিবি? ফুলবাগানত নে নালিয়াপুলত?

ঃ নালিয়াপুলতেই উঠিম।

ঃ তেনেহ'লে গাড়ীখন নোহোৱা হ'লেও হৈছিল। এনেয়ে পইছা কেইটা খৰছ। তাঁলৈকেতো আমি হাততেই এইকেইটা বস্তু লৈ যাব পাৰিলোহেঁতেন।

ঃ ভাল কথা কৈছ' জিন্টু। ই সদায় ইয়াৰ পৰা হাজৰিকা পাণ দোকানত পাণ খাবলৈকে ৰিক্সাত যায়। আৰু পাণত প্ৰত্যেক মাহতেই কিমান ধাৰ লগায় জান? চাৰিশ-পাঁচশ টকা।

ঃ ধেৎ, নহয় অ মৃদু, গাড়ীখন ল'লো মানে মই যোৱাৰ আগতে আকৌ এবাৰ কলেজৰ মুখৰ পৰা আহিমগৈ বুলি ভাবিছোঁ।

ঃ কালি ৰাতি দেখোন গৈছিলোৱেই শশাংক দা।

ঃ আকৌ এবাৰ দিনৰ পোহৰত কলেজখন শেষবাৰৰ বাবে চাই আহোগৈ। দাদা, গাড়ীখন কাঁনে কলেজৰ ফালে ঘূৰাই দিব চোন।

কলেজৰ সন্মুখত গাড়ীখন ৰ'ল। মই গাড়ীৰ পৰা নামি পুনৰ গেটখনত ধৰি কলেজখনলৈ তন্ময় হৈ চাব ধৰিলোঁ। এতিয়া নিৰ্জন হৈ থকা এই ডাঙৰ ঘৰৰ অলপ পাছতেই প্ৰাণ পাই উঠিব। আৰু সৌটো কলেজ অডিটৰিয়াম আজি মৌন হৈ আছে। কিন্তু ইয়াতেই কেতিয়াবা কলেজ উইক, ফ্ৰেচাৰ্চ চচিয়েল আদিত কিমান যে নাইট ফাংছন পাতিলোঁ। কেতিয়াবা অডিটৰিয়ামৰ ভিতৰত চলি থাকে সংগীতৰ উত্তাল তৰংগ আৰু বাহিৰত চলে উন্মত্ত যুৱকৰ মাজত হতাহতি। বহুবাৰ এনেবোৰ হুলস্থুলৰ বাবে অনুষ্ঠান মাজতেই বন্ধ কৰিব লগা হৈছিল। তথাপিও এক মাদকতা আছিল। এয়াইতো কলেজীয়া জীৱন।

পাছফালৰ পৰা মৃদুহঁতৰ মাততহে মই চেতনা লাভ কৰিলো। এইবাৰ গাড়ী একেবাৰে নালিয়াপুলত ৰ'ল। তাত আগৰ পৰাই কবীৰ আৰু গীতাৰ্থ ৰৈ আছে। কবীৰটো মদাৰখাটৰ পৰা মোক বিদায় দিবলৈ ৰাতিপুৱাই ডিব্ৰুগড় পালেহি। অলপ পাছতেই মটৰ চাইকেললৈ অভিজিৎদা আৰু অপূৰ্বদাও নালিয়াপুল পালেহি। মই বৰ গভীৰ ভাবে অনুভৱ কৰিলো যে এই মানুহবোৰে মোক কিমান আন্তৰিকতাৰে মৰম কৰিছিল।

আমি তাত ৰৈ থাকোতে বহুকেইখন বাছ পাৰ হৈ গ'ল। কিন্তু মই এখনতো উঠিব পৰা নাছিলোঁ। এইবাৰ এখন বাছ আমাৰ ওচৰতে ৰোৱাত জিন্টুহঁতে জোৰকৈ মোৰ বস্তুবোৰ বাছখনত তুলি দিলে। হৃদয়ৰ নিভৃত কোণত এক গভীৰ বেদনা অনুভৱ কৰিলোঁ। মোৰ চকুৰেদি টপ্ টপ্ কৈ চকুপানী সৰি পৰিল। মৃন্ময়, মৃদু, জিন্টু, গীতাৰ্থ, কবীৰহঁতৰ চকুবোৰো সেমেকি পৰিল। মই কাকো একো ক'ব নোৱাৰিলোঁ। বাছৰ মানুহবোৰে আমালৈ আচৰিত হৈ চাব ধৰিলে। অলপ পাছত বাচখন চলিল। মই ডিব্ৰুগড় এৰিলোঁ। অলপ দূৰত খিৰিকিৰে পাছলৈ চালো। মৃন্ময়হ'তে তেতিয়াও বাছখনলৈ চাই আছে। মই বাছখনৰ ওখ চিটটোত মূৰটো পেলাই দিলোঁ। ৰাতিপুৱাৰ নিৰ্জন বাটটোত তীব্ৰবেগেৰে বাছখন তাৰ লক্ষ্য স্থানলৈ গতি কৰিবলৈ ধৰিলে।

নেপোলিয়নৰ বুৰঞ্জী প্ৰসিদ্ধ প্ৰেম পত্ৰ

শ্ৰীপ্ৰদিপ্ত বৰুৱা, স্নাতক দ্বিতীয় বৰ্ষ
অৰ্থনীতি বিভাগ (বিজ্ঞান)

"মই তোমালোকক বিশ্বৰ আটাইতকৈ সমৃদ্ধিশালী উপত্যকালৈ লৈ যোৱাৰ পথত। চহকী ৰাজ্য আৰু ডাঙৰ নগৰ সমূহ তোমালোকৰ হব। তাতে তোমালোকৰ যশ, সন্মান আৰু সম্পদ বিচাৰি পাবা। ফৰাচী বাহিনীৰ সৈন্য সকল, তোমালোকৰ সাহসৰ অভাৱ হৈছে নেকি?"

এইদৰেই অৰ্দ্ধ উলঙ্গ, জৰাজীৰ্ণ ফৰাচী সেনা বাহিনীৰ পৰিচালনাৰ ভাৰ গ্ৰহণ কৰি ইউৰোপৰ আকাশত ধূমকেতুৰ দৰে উদয় হোৱা নেপোলিয়নে এদিন সন্ত্ৰাসৰ সৃষ্টি কৰিছিল। এই চুটি চাপৰ মানুহজনে এদিন ইউৰোপৰ হাজাৰ-হাজাৰ, লাখ-লাখ প্ৰাণচঞ্চল ডেকা গাভৰুৰ জীৱনলৈ নমাই আনিছিল বিৰাট শূণ্যতা।

হাজাৰ ডেকাৰ যুগ্ম জীৱনৰ ৰঙীন সপোন ভাঙি, হাজাৰ নাৰীৰ জীৱনৰ বাসনাক গচকি তেওঁৰ বিজয় কাহিনী আগবাঢ়ি গৈছিল। ৰণ-পিপাসু নেপোলিয়ন এদিন বিশ্ব বিজয়ৰ নিচাত মত্ত হৈ উঠিছিল। সেইদিনা নিয়তিয়ে হয়তো মানৱৰ সীমিত শক্তিৰ আস্ফালন দেখি মনে মনে কৌতুক অনুভৱ কৰিছিল। আৰু এদিন সেইকাৰণেই হয়তো ৱাটাৰলুৰ যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত পৰাজিত হৈ চিঞৰি উঠিছিল "Save quipent"- যি নিজকে পাৰা ৰক্ষা কৰা।

সুদীৰ্ঘ ছটা বছৰ চেন্ট হেলেনা দ্বীপৰ এক নিৰ্জন কোঠাত অৱৰুদ্ধ হৈ জালত পৰা পঙ্গু বাঘৰ দৰে গুজৰি গুমৰি শেষ নিশ্বাস পেলাইছিল। ১৯২১ চনৰ ৬ মেৰ আবেলি পূৱাত উদয় হোৱা দীপ্ত সূৰ্য্য মোলান পৰি যেতিয়া অস্তাচললৈ গতি কৰিছিল তেনে এটি মুহূৰ্ত্তত ঊনবিংশ শতিকাৰ ইতিহাস কঁপাই তোলা নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টে চকু মুদিছিল।

এইবোৰ ইতিহাসৰ কথা

France ! Armee ! .....Tete darmee ..... Josephine এই তিনিটা শব্দ মৃত্যুমুখী বোনাপাৰ্টে শেষবাৰৰ কাৰণে উচ্চাৰণ কৰিছিল। কিন্তু যোচেফাইন? অন্য এক ইতিহাস।

যুদ্ধৰ পাচত ঘোঁৰাৰ পিঠিত নিশাৰ পাচত নিশা শয়ন কৰা নেপোলিয়ন, শত্ৰুৰ সন্মুখত নিষ্ঠুৰতাৰ প্ৰতীক হৈ পৰা নেপোলিয়নৰ হৃদয়ত প্ৰেমৰ ফল্গু ধাৰা কি প্ৰচণ্ড গতিৰে বৈছিল সেই কথা ভাবিলে বিস্ময় মানিব লাগে। যোচেফাইনলৈ লিখা প্ৰেমৰ চিঠি বিলাকত আমি অন্য এজন নেপোলিয়নক দেখো। বত্ৰিশ বছৰীয়া বিধবা যোচেফাইনক লগ পোৱাৰ মিলন মুহূৰ্ত্তৰ পৰা শেষ নিশ্বাস পেলোৱাৰ আগমুহূৰ্ত্তলৈকে তেওঁ চেনেহী পত্নীক পাহৰা নাছিল।

নেপোলিয়নৰ প্ৰেম পত্ৰ বিলাকৰ কথা উল্লেখ কৰি হেনড্ৰিক উইলেম ভানলুনে কৈছিল - "অমূল্য পুৰস্কাৰ লাভ কৰি নিজৰ ভাগ্যক বিশ্বাস কৰিব নোৱাৰা এটা কামাৰ্ত্ত চেমনীয়াৰ ল'ৰালি চিঞৰ।"

ইয়াত যোচেফাইনলৈ লিখা অলেখ চিঠিৰ কেইখনমান আগবঢ়োৱা হ'ল -

ভেৰোনা, ১৩ নৱেম্বৰ, ১৭৯৬।

মই তোমাক ভাল নাপাওঁ। মুঠেই নাপাওঁ। আনহাতে তোমাক মই ঘিণ কৰো। তুমি দুষ্ট, লাজুকীয়া, বুদ্ধিহীনা, চঞ্চলা। তুমি মোলৈ চিঠি লিখা নাই। তুমি তোমাৰ স্বামীক ভাল নোপোৱা। তুমিতো নাজানা তোমাৰ চিঠিয়ে তেওঁক কি আনন্দ দিয়ে। তথাপি তুমি হঠাতে এশাৰী লিখিবলৈ সময় নোপোৱা।

শ্ৰীমতী, তুমি বাৰু দিনটো কি কৰা? তুমি এনে কি কামত ব্যস্ত থাকা যে তোমাৰ অন্তৰ ওজাৰী দিয়া প্ৰেমিকলৈ লিখিবলৈ সময় নোপোৱা। কিহৰ কাৰণে তুমি স্বামীক প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া চেনেহ আঁতৰাই থৈছা? তোমাৰ নতুন প্ৰেমিকে দিনবোৰ বিষাক্ত কৰি তুলিছে নেকি? সেইবাবেই স্বামীৰ কথা ভাবিবলৈ সময় পোৱা নাই। যোচেফাইন মনত ৰাখিবা কোনোবা ধুনীয়া নিশা তোমাৰ ৰুদ্ধ দুৱাৰ মুক্ত কৰি

মই উপস্থিত হ'ম।

সঁচাকৈয়ে তোমাৰ একো বাতৰি নাপাই মই অস্থিৰ হৈ উঠিছো। মোৰ অন্তৰ সুখৰ আবেশেৰে পূৰ কৰা কথা থকা চাৰিপিঠিৰ চিঠি এখন ততালিকে লিখিবা।

আশাকৰোঁ অতি সোনকালেই দুবাহুৰ নিস্পেষণৰ মাজত সোমোৱাই গ্ৰীষ্মৰ উত্তাপৰ দৰে অলেখ চুমাৰে তোমাক উপচাই পেলাম।

- বোনাপাৰ্ট

এইগৰাকী নাৰীয়েই আছিল যোচেফাইন। আৰু নেপোলিয়নৰ প্ৰেম? তেওঁৰ নিজৰ ভাষাত কৰলৈ গলে "প্ৰেমে মোৰ যুক্তিক লোপ কৰিছে, খোৱাত ৰুচি নাই, মই শুব নোৱাৰা হৈছো। বন্ধু - বান্ধৱৰ ভাল নলগা হৈছে। যশ অবান্তৰ যেন লাগিছে। তুমি ভালপোৱা কাৰণেই মই যশক প্ৰাধান্য দিছোঁ। সীমাহীন প্ৰেমেৰে তুমি জীৱন মোৰ উপচাই পেলাইছা"।

কিন্তু বিবাহৰ দুদিনৰ পাছত মৰমী পত্নীক এৰি থৈ যুদ্ধক্ষেত্ৰলৈ যাবলৈ বাধ্য হৈছিল নেপোলিয়ন। যোচেফাইন থাকিল পেৰিচৰ মন-মতলীয়া পৰিবেশৰ মাজত।

সেয়া যোচেফাইনৰ ইতিহাস। আৰু তাৰ বাবে যোচেফাইনে যি প্ৰায়শ্চিত্ত কৰিব লগাত পৰিছিল সি সুকীয়া ইতিহাস।

অষ্টাৰ লীজৰ ভীষণ যুদ্ধৰ মাজতো নেপোলিয়নে প্ৰেমিকা পত্নীক পাহৰা নাছিল। জুইৰ ফিৰিঙতি আৰু কামানৰ ধোঁৱাৰ মাজত বহি লিখা চিঠিবোৰৰ মাজত প্ৰেমিক হৃদয়ৰ গভীৰতা জুখিব পাৰি।

১২ অক্টোবৰ, ১৮০৫, নিশা ১১টা

আমাৰ সৈন্য দল মিউনিক চহৰ সোমাইছে। শত্ৰু পৰাজিত হৈছে। এইবাৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰত শ্ৰেষ্ঠ গৌৰৱ লাভ কৰিছোঁ। মই ভালে আছোঁ। ইয়াত প্ৰকৃতিৰ তাণ্ডৱ লীলা আৰম্ভ হৈছে। দিনটোত দুবাৰ পোছাক সলাব লাগে। প্ৰবল বৰষুণ হৈছে। মোৰ আলিঙ্গন লবা।

- নেপোলিয়ন

আন এখন চিঠি -

৩ নৱেম্বৰ, নিশা ১০ টা

মই এতিয়া যুদ্ধ ক্ষেত্ৰলৈ আগবাঢ়িছো। খুউব জাৰ পৰিছে। পথ ভয়াবহ হৈ উঠিছে। পৃথিৱীকো এফুট বৰফে ঢাকি ৰাখিছে। সৌভাগ্যক্ৰমে আমি হাবিয়নী পথেদি আগ বাঢ়িছোঁ। মই ভালে আছোঁ। যুঁজৰ অৱস্থাও ভাল। বোধকৰো শত্ৰু সৈন্য আমাতকৈ বেছি চিন্তান্বিত হৈছে। তোমাৰ বাতৰি পাবলৈ মই আকুল হৈ উঠিছোঁ। তুমি ভালে থকা বাতৰি পালেই মই আনন্দিত হওঁ। এতিয়া বিদায় দিয়া সোণ। অলপ টোপনিৰ প্ৰয়োজন।

- নেপোলিয়ন।

ইলাউৰ প্ৰচণ্ড যুদ্ধ ক্ষেত্ৰৰ পৰা লিখা চিঠি সমূহো অপূৰ্ব।

ইলাউ, ১৪ ফেব্ৰুৱাৰী, ১৮০৭।

চেনেহী,

মই এতিয়া ইলাউত। আহত আৰু মৃতদেহেৰে এই ঠাই ভৰি পৰিছে। যুদ্ধৰ এই অৱস্থা অতি ভয় লগা। ইমান মানুহৰ মৃত্যু দেখিলে অন্তৰ উজাৰি উঠে। মই ভালে আছোঁ। মোৰ ইচ্ছা পূৰ্ণ হৈছে। শত্ৰুক নিৰ্মূল কৰি সিহঁতৰ উদ্দেশ্য ধ্বংস কৰিছোঁ। তুমি চিন্তা নকৰিবা। তুমি চিন্তান্বিত হ'লেই মই উদ্বিগ্ন হৈ পৰো। মন সংযত কৰি আনন্দত থাকিবা। তোমাৰেই

- নেপোলিয়ন।

নেপোলিয়ন বোনাপাৰ্টৰ এয়া সুকীয়া এক ৰূপ। এয়া অন্য এক ইতিহাসৰ পাত। যোচেফাইনৰ প্ৰেমক কেন্দ্ৰ কৰিয়েই এই ইতিহাসৰ চকৰি আগবাঢ়ি গৈছিল সৌন্দৰ্য আৰু প্ৰেমৰ ঐশ্বৰ্য্য বিচাৰি।

নেপোলিয়ন যোচেফাইনৰ প্ৰেম বিহ্বল জীৱন কাহিনী সময়ৰ শিলৰ ৰেখা।

সহায়ক গ্ৰন্থ ঃ

A Treasury of the world's greatest letter

'Kanoian' Golden Jubilee Issue 1998-99
D.H.S. Kanoi College Students' Journal
English Section

Golden Jubilee Issue 1998-99

Edited by

Kanta Kaveri Sonowal

CELEBRATING FIFTY YEARS OF 'KANOIAN'

V.P Rhituparna Konwer

Magazine Secy. Kanta Kaveri Sonowal

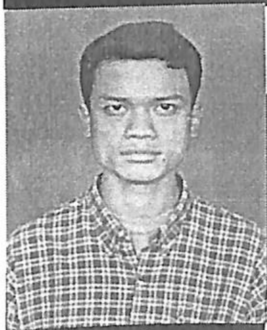

G.S Jatin Sonowal

H.S (Arts) Final Exam(A.H.S.E.C)

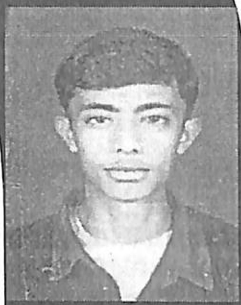

Kishor Kr. Gogoi Highest scorer in Add. Assamese

A.G.S Raktim Das

Ananya Das 9th position holder

Principals the Dibrugarh Hanumanbox Surajmal Kanoi College

Dr. Jogiraj Basu Founder Principal (1945-63)

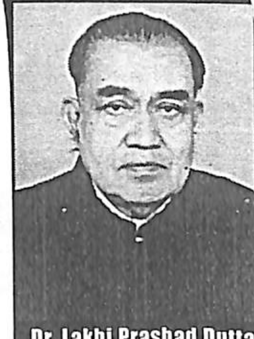

Dr. Lakhi Prashad Dutta (1963-65)

Dr. Sushil Ch. Dutta (1967-78)

Mrs. Lakhida Dutta (1978-80)

Kalyan Kr. Baruah (1980-89)

Dimbeswar Chaliha (1990-96)

Major games secy.
Pranjal Baglari

Culture & Debate
Pranjal Dutta

General Sports Secy.
Jugal Sharma

Minor Games Secy
Rituraj Bailung Sonowal

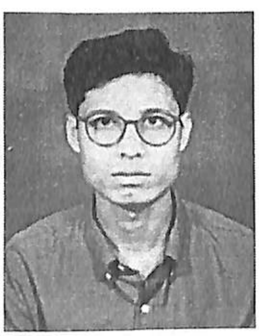

Boys. Common Room
Secy Debo Kr Gogoi.

Music Secy
Bornali Bori

Gymnasium Secy
Milon Sonowal

Best Singer
Puspanjali Dutta

Best Athelate
Bidisha Baruah

General Sports Secy.
Jugal Sharma

Minor Games Secy
Rituraj Bailung Sonowal

Music Secy
Bornali Bori

Gymnasium Se
Milon Sonow

Best Boxer
Bhaskar Jyoti Lahon

Social Service Secy
Purabi Sonowal

Girls' common room
Secy Anjana Gogoi

Best Singer
Puspanjali Dutta

Best Athelate
Bidisha Baruah

Best Runner
Pinku Gohain

ORCHIDS IN NORTH-EAST...
... a resource in danger

Moushumi Duarah
B.Sc. IIIrd year, Dept. of Botany

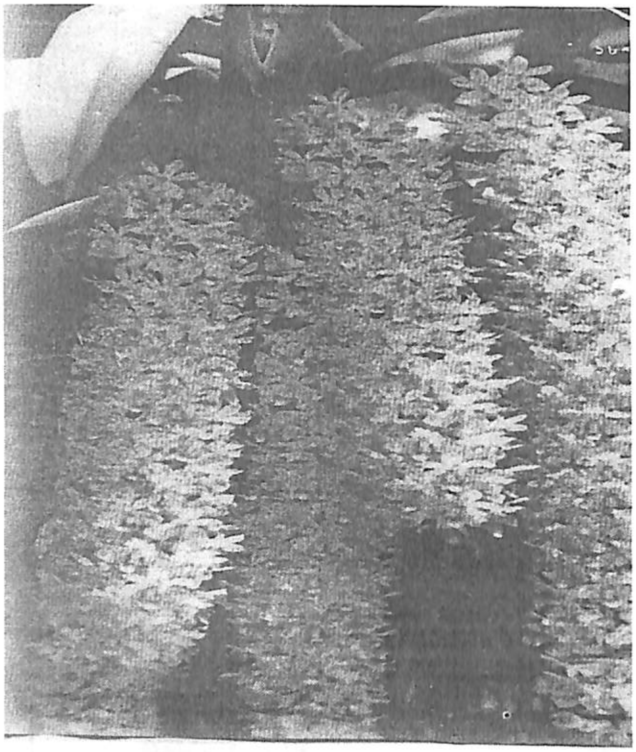

Orchids, with their fantastic range of variations in their floral and colour combinations, occupy the pride of place amidst ornamental plants. This aesthetic appeal is larglly due to the extraordinay beauty of the flowers and the possibility of intergeneric and interspecific hybridization to beget newer and newer colour combinations of flowers and also different patterns of vegetative characters.

The interest of a Botanist in orchids is much greater than that of a casual on-looker or mere lover of flower, the reason may be attributed to its peculiar growth behaviour and unusual biology. The North-Eastern parts of India is particularly rich in many interesting and ornamental plants including the 'Pitcher plant' (Nepenthes khasiana) of Meghalaya and the'Dancing girl' plant (Mantisia sp.) of Mizoram, but the orchids are perhaps the most evolved which occupies a covetable position amongst the plants of floricultural value.

The conducive climate and enviromental factors have conferred upon the North-Eastern region the title of the richest storehouse of tropical orchids and one of the cliches one hears from time to time is that Meghalaya has the richest concentration of orchids in the world.

Orchids are found in a variety of habitats from sealevel to about 3,500 metres, showing wide range of variations in their vegetative as well as reproductive parts. It is estimated that there are about 17,000 species of orchids and out of which more than 1,300 species are exclusively found in India. But because of frequent removal by plant collectors, large number of species are vanishing at an alarming rate, while some of them have become so rare that Botanical explorers are unable to trace them at all.

Majority of tropical orchids grow on the branches of other trees called 'Epiphyte' without depending on the host for food, but absorbing nutrients from the atmosphere with the help of the special tissue called velamen tissue. Those that grow on ground are the terrestrial orchids and those on rocky surfaces are called Lithophytic orchid; and the saprophytic orchids grow on dead and decaying matters.

During the course of general plant exploration in the North-east by the Botanical survey of India, with its Head quaters at Shillong, a large number of orchids have been acquired from different regions and the general calender of orchids appended below was collected during a close observation at the National Orchidarium in Shillong. It is also further observed that the flowering period of certain species may be extended or prepanded by additional arrangement of light, temperature, shade and humidity.

JANUARY

Pephiopedilum villosum : Grows well in compost media. Popularly known as 'Lady's slipper orchid'. Bloom starts from November to February.

Pephiopedilum venustum: Grows well in compost media, and requires moist places, with spoted leaves.

Arachnanthe clarkei: Known as 'spider orchid' for its coloured flowers.

Cymbidium elegans : Very hard plants, with creamy-white flowers on drooping inflorenscence.

FEBRUARY

Cymbidium mastersii: Grows well in soil compost media, flowers large,white.

Pleione humilis : Grows on mossy places, flowery creamy-white .

Coelogyne corymbosa: Flowers white and medium sized .

Dendrobium cretaceum: Flowers pinkish-white.

Coelogyne cristata : Flowers large white and flowers blooms till march.

MARCH

Cymbidium cburneum : Flowers white.

Cymbidium lowianum : Grows well in soil,flowers yellow and large.

Coelogyne flaccida : Flowers mediumsized,many on drooping inflorescence.

Vanda bicolour : Flowers large, dull purplish colour.

Phaius woodjordii : Grows in compost media. Flower yellow.

APRIL

Coelogyne nitida : Grows in rock crevices. Flowers medium sized. White and blooming continues upto June.

Paphiopedilum hirsutissimum : A Lady's slipper orchid. Flowers large.

Rhynchostylis retusa: The' Fox tail' orchid with many dense pink flowers requires warm surroundings.

Vanda teres : Flowers large pink.

MAY

Aerides multiflorum: Grows in branches, flowers many pink on drooping inflorescence. Flowers are long lasting.

Aerides odoratum : Flowers pink-white and many, grows well in charcoal pots.

Cymbidium devoniaum : Flowers many dull-coloured.

Demdrobium pierardii : Grows on tree branches, White flowers on leafles stems.

Dendrobrium densiflorum: Flowers golden yellow, many, popularly known as 'Pine-apple' orchid.

Dendrobruum frinbriarum: Grows on trees or pots. flowers yellow with purple blotch on the lip.

Dendrobrium formosum: Stem erect, with black hairs at tip. Flowers white.

Dendrobrium transparens : Flowers pinkish-white.

JUNE

Phaius tankervilleae: Tall ground orchid with large whitist-pink flowers.

Dendrobrium moschatum: Epiphytic with large pole-pink flowers.

Thunia alba : Flowers large white, grows on rock crevices.

Renanthera imschootiana : Flowers red, grows on tree branches.

Dendrobrium bensonie : Epiphyte, Flowers large white.

Acanthophippium sylhentense : A ground orchid, flowers few on short stalk.

Liparis plantaginea: An epiphyte with green flowers.

JULY

Arundina bambusifolia : Popularly known as 'Bamboo orchid' with large pink flowers.

Calanthe masuca : A terrestrial orchid with purple flowers.

Dendrobium chrysanthum : An epiphytic orchid

with large yellow flowers.

AUGUST

Anthogonium gracile : A ground orchid with pink flowers.

Cymbidium simonsianum: Grows well in soil, flowers dark brown.

SEPTEMBER

Paphiopedilum fairieanum: Another lady's slipper flower with large greenish purple flowers

Spathoglottis pubescens: A ground orchid with medium-sized yellow flowers.

Vanda coerulea : An epiphytic orchid with large blue flowers.

Katherinea ampla : Grows in charcoal pots, flowers large, brown.

OCTOBER

Cymbidium elegans : Grows well in soil Blooms till January.

Cymbidium giganteum: Grows well in soil composit media. With large brown flowers.

Pophiopedilum villosum: A lady's slipper orchid. Flowers large and blooms till February.

NOVEMBER

Paphiopedilum insigne: Another lady's slipper orchid with large brownish -white flowers.

Pleione praecox : Flowers large and pink, grows in mossy surface.

Pleione macculata: Grows on mossy surjace, flowers are white.

DECEMBER

Paphiopedilum venustum: Blooming starts. *Otochilus alba, Eria coronaria,* Bulbophyllum sp.continue to bloom.

Necessity for Conservation of Orchids :

It is a matter of complacency that though lately, we have endeavoured to build up a conciousness among hobbyist, growers and plant traders to restrict collection of orchids from its natural habitat by imposing laws to preserve these plants which are nearing extinction. In the last decades, deforestation has assumed alarming proportions, entire forests have been massacared for the sake of timber and hundreds of fauna and flora, destroyed including several species of orchids. The International Union for the conservation of Nature(IUCN) has a survival service commission for protecting orchids alone with clear guidelines.

One of the couses which has contributed to this state of affairs is a certain amount of pressure on forest land with the increase of population and a proportionate need to increase agricultural production, by inhuman jhum cultivation especially in Meghalaya. However the commercial orchid dealears do not resort to preserve or multiply orchids but are constantly engaged in exporting these orchids from the virgin forest by indiscriminante means, to meet the growing demand of orchid flowers in international markets, ranging from 15 to 30 dollars per flowering plant.

Hence the most practical method to check destruction of orchids would be however to collect them from areas either already destroyed or about to be and plant them in certain clumps which could be protected and preserved. The most desirable would be to educate people in forest conservation and to teach them the values behind. It must be most emphatically stressed that whatever steps are taken must be taken before hand, for it takes only few days to destroy a forest which has grown and flourished in a thousand years, but once it is gone, no body can bring it back again. Everyday lost means a certain number of trees destroyed and with each tree, a certain number of both flora and fauna is pushed towards extinction along with certain species of orchids gone for ever. Without them, we are incomplete, and, unfortunately the final victims!

Reference taken from :Botanical Survey of India/Shillong and Shillong Agri-Horticultural Society's publication

TSIOLKOVSKY THE MAN BEHIND SOVIET SPACE MACHINES

JITU PHUKAN.

B. A. IIIrd Year, Dept. of English.

Since time immemorial man has been dreaming about flying to stars and planets. People have long dreamed of Space travel and some have devoted their entire lives in making the very dream to materialise. Late in the nineteenth century the first scientific works were done about ***'astronavigation'***, which laid the foundations of cosmonautics . The founder of the new science was the outstanding Russian researcher Konstantin Tsiolkovsky(1857-1935).

In his work, ***Free Space***, written in 1883, Tsiolkovsky for the first time described a spaceship propelled by a rocket engine. In later years his efforts to work-out the theoretical principles of rocket flight brought remarkable results. In 1903, he published his other book which has since become a classic, ***'The Study of the Universe with Rocket-Propelled Instruments'***.In it he set forth the theory of rocket flight and substantiated the possibility of using rocket-propelled apparatus for inter-planetary communication.

In 1897, Tsiolkovsky formulated the dependence of the velocity of the rocket on the velocity of the escape of gases from the nozzle of the engine (exhaust velocity), also the relationship of the initial mass of the rocket to its final mass (minus the *g-* force and air resistance). Embracing the entire universe with his powerful intellect, Tsiolkovsky developed the principles of jet propulsion, Suggesting the idea of a liquid-propellant rocket-engine. And in 1903, Tsiolkovsky worked out a design for a rocket propelled by liquid fuel. He originated the idea of ***'rocket-trains'*** (the prototype of today's multistage rocket), artificial earth satellite and 'Communities in the ether' (What is today known as mannedorbital Stations).

In his works about cosmonautics, Tsiolkovsky treated it as a new sphere of human endeavour for the benefit of man. What is most important is that he believed that the conquest of Space should benefit all people on earth. The aim of cosmonautics, he said, was to over come the limitations of our planet, both in distance and resources, and spread civilization far beyond its borders. He believed that as people learned to fly and saw the beauty of the Universe, they would develope ethically, becoming more human here on Earth.

Tsiolkovsky was the first man to look upon the world and upon man's place in it from a truly cosmic point of view. He believed that humanity has every reason for 'Cosmic Optimism' as he put it.

The great Scientist spoke about 'Cosmic ethics', the basic idea of which was a humane attitude of people to the cosmos and to 'brothers in reason' from other planets who, he believed, would some day come in contact with us. Tsiolkovsky was positive that only developed forms of life stayed on in the cosmos.

In the Soviet Union, Tsiolkovsky's works stimulated, back in the 1920s and 1930s, research in the designing and building of rocket engines and space apparatus. In those days the country brought forth many talented scientists and designers who laid the scientific and technical foundation of Soviet Space-rocket technology. The most outstanding of them was Sergei Korolyov (1906 - 1966), who become the chief designer of the World's first rocket boosters and flying Space apparatus.

On October 4th, 1957, a man-made object overcame gravity for the first time and became a

heavenly body. The booster rocket created in the Soviet Union under the direction of Sergei Korolyov put into terrestrial orbit the first artificial Earth Satellite, Weighing 83.6 kg, thus opening the Space era which Tsiolkovsky had predicted years before.

The launching of the first Satellite, the ***SPUTNIK***, made it possible to try out the Scientific and engineering ideas, which lay at the bottom of the design of this new apparatus to study the penetration of radio-waves through the ionosphere and to obtain experimental data on the density of the upper layers of the atmosphere (by the atmospheric drag on the Satellite). The movement of the world's first Satellite was monitored not only by Soviet observatories, but also the observatories of many other countries. Valuable data were received in Edinburgh (Britain), Dunsinane (Ireland), Nanking (China), Poznan (Poland), Potsdam (GDR), and from some other observatories also.

On November 3rd, 1957, the Second Soviet man-made Satellite was launched, carrying instruments for investigating Solar radiation in the Ultra-violet and X-ray Spectral bands which were out of range for ground-based instruments owing to the screening effect of the atmosphere.Scientists also studied cosmic rays. The most impressive of all was the experimental study of the influence of the Space flight conditions on a living being, thus carried the dog ***Laika*** was put into the Space capsule and launched into orbit. The pay load of the second satellite was 508.3 kg.

Successively, whereas in the far west, United States launched their first artificial satellite, ***EXPLORER-I*** on February 1st, 1958, weighted just 8.3 kg.

Again on May 15th,1958, the Soviet Union launched its third satellite weighing 1,327 kg., which was technically Superior to its predecessors. Because of its experiment-geared facilities it came to be regarded as the prototype of the first automatic Space Station.

In addition to the work in near-Earth Space the Soviet Space programme also includes research into the inter-planetary Sphere, the Moon and the planets of the Solar System, also into various features and propertiers of the Universe. On January 2nd 1959, the Soviet Union launched the first ever automatic interplanetary Station ***LUNA-1***. It passed by the Moon and entered a heliocentric orbit, thus becoming a man-made planet of the Solar System. Since then many different automatic Space probes have been launched towards the Moon, Mars and Venus from where they sent back to Earth unique scientific data. A great deal of useful data has been obtained about the Sun-Earth interaction and about the Sun.

In 1960-61, five unmanned Spacecraft were put into near-Earth orbit in order to optimalise the on-board sustems, to collect more data about the conditions in near-Earth Space, to carry-out a wide range of medico-biological research in connection with the planned launching of a manned space vehicle. All that work made it possible to orbit a space vehicle with a man on board, which gave fresh impetus to the development of Space Science. And Ultimately the date April 12th, 1961, has gone down in history as the day when a Soviet Citizen, Yuri Gagarin (1934-1968), became the first human to go into Space on the board the VOSTOK Spacecraft built under the direction of Sergei Korolyov. This first flight which lasted 108 minutes, proved that man can fly into outer Space and can work there to carry-out unique observations of the Earth, which underlie all further studies of our planet with man's direct participation. That was how visual observations began in the interests of Earth Sciences.

The founder of cosmonautics, Tsiolkovsky, attached much importance to man's flight in near-Earth Space. The outstanding Soivet designer Sergei Korolyov translated Tsiolkovsky's dream into reality. This event made quite a stir in the World and evoked tremendous interest in space exploration. This is why the day of April 12, is celebrated as theDay of Aviation and Cosmonautics.

Tsiolkovsky had long since dreamed that space laboratories would become international, that they would be operated by cosmonauts from different countries. These dreams were embodied in the Soviet projects of joint flights by mixed crews, one of which was the joint ***APOLLO-SOYUZ*** flight on July 15th, 1975, with United States.

The Soviet Spaceship ***SOYUZ-19(Alexei*** Leonov and Valeri Kubasov) look off at 15 hours 20 minutes Moscow time. Seven and half hours later the U. S. APOLLO Spacecraft (Thomas Stafford, Donald Slayton and Vance Brand) look off at Cape Canaveral. On July 17th, 1975 at 19 hours 12 minutes Moscow time the two Spaceships docked in Space. SOYUZ-APOLLO was the

first international Space complex. Three hours later Stafford and Slayton transferred to the Soviet Spaceship. The crews carried out a number of joint Scientific experiments. On July 21st, 1975, SOYUZ-19 returned to Earth. APOLLO splashed down four day later, On July 25th.

Later hundred of Satellites and other space apparatus were launched from Soviet and other cosmodromes of different countries. Over forty years people have accumulated the vast experience of space flights, greatly increasing their knowledge of outer Spaceand of the planet Earth. They have learned, for instance, of the existence of radiation belts around our planet, analyse the structure of the magnetosphere, and found out that life on Earth is closely connected with the state of outer space (the influence of Solar activity etc). The ingenious applications of cosmonautics which uses Space Systems, including orbital manned stations, to advance earth sciences (geology, oceanology, glaciology etc.) helped much in the study of the Earth's resources from Space including natural and mineral resources, mapping, landscape studies, stocktaking of farm land and forests, weather forecasting research into the biological productivity of the ocean, analysis of natural calamaties, environmental protection and organisation of land use. Space technology has given a tremendous boost to the development of radio and television, which today have become part of our everyday life to such an extent that it is hard to imagine how we managed to do without communication satellites before. Finally, the Earth has established contacts with other planets - the Moon, Mars and Venus. But adjacent Space is of Special interest to us. Today, it is teeming with numerous man-made Satellites launched for various purposes each of them individually and all together serve people, adding to our knowledge of the Earth helping to solve important economic problems and promoting the advance of Science and technology.

Viewed from outer-space, our planet presents a beautiful sight with its rich palette of colours, the familiar contour of continents, ramified mountain ranges, and picturesque cloud formations. After making a complete circle around the world in as little as one hour and a half, you realize how small and Vulnerable our planet is . You begin to think of Earth as an aged mother totally dependent on us, her children. Your attitude to the problem of nature protection changes too. You cannot see the borders between countries from Space. Neither does nature recognise any national borders- it serves all people on Earth alike. So you become acutely aware of your responsibility for the welfare of man's cosmic home, our planet Earth, a mere speck of dust in the infinite universe.

Thinking and works of Tsiolkovsky very aptly reflect the overriding yearning of mankind to break through into outer-space, into the universe. Significantly, however, after he broke out of the confines of his planet, man understood that the Earth is not just a cradle, but also his home in the infinity of the universe. We can conclude with the words of Tsiolkovsky: "The Earth is the cradle of mankind, but one cannot live in the cradle forever."

<u>**Reference:-**</u>

1. Space Flights serve life on Earth. : Alexander Koval & Lev Desinov.

2. Free Space. : Konstantin Tsiolkovsky.

3.Thirty Steps Into Space. : Pavel Popovich.

A thousand words will not leave so deep an impression as one deed.
- Henric Ibsen.

If you shed tears when you miss the sun at night you also miss the stars.
- Tagore

THE THEATRE OF RITUALS: A BRANCH OF INDIAN FOLK TREATRE:

Miss Dolly Deka
B.A.IIIrd Yr. English Department

There is a long tradition of folk entertainers who move alone or in groups in Rural India. They are entertriners as well as preachers - preachars of value, religious cults or even philosophical tenets. The folk theatre has adopted their mode of putting across the message with dancing, singing and music.

Folk theatre can be broadly divided into two categories- theatre of entertainment and theatre of religion. In the first category the stress is on entertainment and the second category depicts religio-mythological themes-being apart of theatre movement generated by the *Bhakti* cult.

The Theatre of Rituals :

Similarity between the ritual and the theatre is almost total. They share many things in common. In fact, many ingredients which constitute the theatre were originally part of the ritual. Initially these ingredients grew and evolved within a ritual structure. The fully evolved ritual contains some or many of following constituents.

Verbal Unit : Incantation - a formula of words or sounds sung or uttered rhythemically, Songs, Lyrics,Speech, Dialogues, Recitation.

Literary unit: Myth,Historical, Semi-historical tales,Legends.

Action : Imitation of various action acts, Symbolic gestures,Movements,Mudras,Dance,Trance.

External accessories : Masks,Make-up,Body-decoration,Music,Puppets,Ritual, Objects,Drugs.

Performers : Priests,Organisers of ritual Community at large.

Theatre : Specially marked and purified arena.

Audience : Community

Psychological factor : Make-Belief.

A ritual is an established or prescribed procedure for a religious, magical or other rites, and observance of set forms in public worship. Basically ritual means certain action or set of action which gives certain results. A ritual is explained by a myth. Myth is in corporated in ritual and gradually the myth - ritual unit, grows and evolves further together.

In India, even today there is not only a similarity between the ingredients of rituals and traditional dramatic forms; but many a time they are performed to achieve a certain end. For instance, for begetting a son a certain fire sacrifice is performed and for the same reason a dramatic performance is offered to the god in the Guruvayur temple. To achieve the same end, a drama or a ritual is performed. Thus, there is not only similarity of ingredients from which ritual and the drama are made; but there is also a similarity of purpose. This is a very interesting fact of dramatic performance in this country. The Indian drama has also gone a step ahead. For certain sects in the Braj region, dramatic performance itself is a Sadhana. When one is participating or witnessing the *Ras Leela* performance, he is doing a *Sadhana*, a *Topasya*, a ritual to appease the god, an act of devotion - anything but drama. There are many dramatic forms, which flow directly from ritual. One such form is of Kerela.

Mudiyettu is one of the many interesting dramatic forms associated with the cult of *Bhagavati* or *Kali*. Ritualistic in nature the Mudiyettu performances are invariably held in the permises of *Kali* temples in Kerela as per the Malayalam calender month of Vrischikam, which corresponds to November-December of the English calender.

The performance of Mudiyettu follows the ritual or flows out of ritual straight. If the entire ritual

is divided in two parts - one consisting of ritual, worship, prayers and the other of enactment of myth - the Mudiyettu performance falls in the second part. Here, the performance is a part of the ritual itself. It is something like the ritual of Satyanarayan Puja. Here, the first part of worship of deity Satynarayana is performed and in the second the narration of Satyanarayana myth is done. This myth is narrated in verse with explanatory prose or it is sung to the accompaniment of musical instruments, but it is not enacted. Mudiyettu is an enactment of Kali myth, associated with ritual.

In certain rituals, the dramatisation of mythical content almost reaches the level of drama itself. The rituals performed by *Lamas* in the Himalayan Monasteries to ward off evil spirits of ill luck and pestilence can be cited as an example.

The centre of *Lama Buddhism* was Tibet from where it spread to other parts of Himalayan regions such as Nepal, Bhutan, Himachal Pradesh and Ladakh. It was in the mid 7th century during the reign of King Sran Tsan Gampo that the seed of Buddhism was sacred in the Tibetan soil. However it was only after the arrival of great Guru Padmasambhava, that it sprouted and grew vigorously into a magnificent tree, which overshadowed the local animistic cults. Guru Padmasambhava, who belonged to the Trantric school of Mahayana, was himself adept in magic and sorcery. He accomodated the deities of local Bon religion and also divinities like *Shiva, Shakti and Kala* into *Buddhist* fold. The result was the birth of *Lama Buddhism,* which reigned supreme in the Himalayan region. The ritual drama of possession and the masket performances with ritualistic overtones were creation of this *Buddhism.*

An interesting ritual of possession is enacted at the famous Mangtro monastry in Ladakh. Two Lamas selected from among the monks are required to go through rigorous training and penance for about a year in preparation to be the vehicles of deities. Then the spirits of the deities take possessions of the Lamas and they enter into a state of trance. They utter oracles, predict the future and answer the questions put by devotees. They perform dance wearing majestic masks. Other Lamas dressed as various deities join them in their dance. The ritual continues for several days and an the final day the deities leave the body of the *Lamas*. Various dramatic elements like impersonation, dance, music, dialogue, costumes, make -up, body decoration and masks are used in the ritual.

Still more dramatic is the ritual performed to welcome the new year by driving away the blues of the old one. It is so because the mythical content of the ritual is presented in a more pronounced manner turning the whole performance into a kind of dance-drama. In the Bon new year festival the chief of the clan used to wear the guise of a tiger and kill a person representing the previous year . As a sacrament all the assembled use to eat his flesh. The ritual killing used to be preceded by many other rituals and dance.

The ritual drama relationship can best be illustrated by citing the example of *Ras Leela*, the *Vaishnava* dance-drama of *Vraj-region.* According to the *Vaishnava* tradition, this fully evolved dramatic form is not a drama designed for pleasure or recreation; but a ritual or more correctly an object of Sadhana a means to achieve spiritual God, worship and an aid to abstract meditation.

Krishna is defined as Ras-nectar of emotions. 'Raso Vai sah'- says *Taittariya Upanished.* The Acharyas used same words while defining the Krishna principle - He is Ras, joyous, essence or juice. To attain Krishna means to taste this joyous essence, nectar and reach the state of perpetual or eternal bliss - 'Ananda Sarba Rash yasmin'- all moods are in 'Krishna, Sawa rasah yasmat' - all moods are from Krishna.

The '*Ras*' is fully menifested in the Rasa dance performed by Krishna with his shakhis, the cowherd girls as we know them in calloquial language. The Rasa dance is defined in terms of Ras as Rasanam bamuho rasah. It is a *samuha* - totality of Ras - essence. Thus, Rasa dance is totality of essence.

Another interesting development in the course of the evolution of *Ras Leela* plays is also worth-recording in the context of ritual drama relationship. Initially, the Rasa ritual dance used to be performed in temples or an circular structures called *Rasa Mandal*, specially built for the purpose. This circular structure was built in conjunction with the shrine. For instance, the first ever *Ras Mandal* built in *Vrindavan* by Hita Harivansha is directly attached to the shrine

of Radha. Sometimes, this *Ras Mandal* was built in front of temples or very close to the place of worship.When in the course of its evolution the *Rasa Leela* shifted from the temple premises and constructed *Rasa Mandals*, it carried with it the ritual of idol worship as was done in temples. Hence, the *Rasa Leela* opens with a puja ritual. Immediately after the removal of the curtain, we see Yugal Sarkar or Radha and Krishna on the throne, similar to the idols in the temples. The 'Puja Arti' and prayers are offered to them before they came down from the throne for the performance of *Rasa* dance. Now, within the same performance we have two ritual welded together into a neat pattern.

It is significant that the *Vaishnava* scriptures approved the offering of dramatic performances as a ritual most pleasing to Krishna. The *Bhagavata Purana* unambiguously declared that of all the forms of ritual offerings the offering of the dramatic performance was the best. The *Natya Shastra* of Bharata also endorsed this view. This was one of the reasons of the emergence of davadasi or the institution of woman dancers attached to the temples. Hence, ritual overtones still dominate classical Indian dancing which has its origin in dances performed in the temple as a ritual offering.

Among the temple rituals of Guruvoyur temple in Kerela, we find artistic dramatisation of myth constituent. The Krishna myth is persented on many occasions in the form of a dance-drama of immense charm. The plays are performed as a ritual offering to the presiding deity of the temple Lord Krishna. The ritual nature of the dance-drama, which is known as *Krishna Attam* is clear for two aspects. Firstly, the performance of the *Krishna Attam* Series of plays are confined to the temple precincts as are other rituals. Secondly, they are offered to the deity as a taken of gratitude of the devotes, whose wish is fulfilled by the grace of the Lord. Every ritual is performed to achieve a certain result. Likewise the plays are performed to achieve certain results. For instance, the *Swayamvar* episode is offered to the deity as a ritual by a girl, who wants a good husband. The play depicting the birth of Krishna is offered to the deity to beget a male child, like Krishna.

While studying the ritual-drama relationship in Indian context, we must remember very clearly that performing a puja and offering prayers at the begining and at the end of the play by itself cannot be taken as an indication of performance's relationship with ritual. Such offerings to various deities are many a time just a routine custom.

The tradition of Indian folk theatre reaches back to distant antiquity. We find it functioning vibrantly through the ages. It cames down to us from aboriginal cave man who has left the record of his theatrical activities in the form of sketches and paintings on the walls of his abode. Ancient vedic literature, Buddhist literature, works like *Arthashastra* tell us about the enchanting panorama of Indian folk theatre. The religion-mythology oriented forms of theatre emerged as a result of *Bhakti* movement in mediavel India. Interestingly enough, many saints such as Mahapurusha Sankaradeva, Chaitanya Mahaprabhu, Tulasidas, Swami Haridas, Siddhendra Yogi, Tirtha Narayan Yati and others took great interest in dramatic activity and founded many traditions, taking elements from older traditions.

Reference Book : 'History of Indian theatre' (Loke Ranga, Panorama of Indian Folk Theatre, Writer:M.L.Varadpande)

I love her but can't control her.

Before commencing his lecture in a city auditorium a noted professor said,"I must apologise for my English, My relationship to English is in no different from my relationship to my wife I love her but I cann't control her!"

BROKEN HEART

-Binod Borgohain
B.Sc. IInd Year

If you had to leave me alone,
Like this in the mid ocean;
Why did you make me dream,
Of a little home in moon.

Once you came so near,
And wishpered you'll never part,
I too became so sure,
That you'll not break my heart.

But your promises,
'O' your promises,
But your promises are flatter;
I'd have known it earlier;
You, in my life shouldnot have came,
If you had to hold , hold some other's hand.

This broken heart of mine,
No one now can mend,
For you've left me alone,
For you're no more mine.

THE ULTIMATE ESCAPE

STORY BY DIPAL BARUAH
Compiled by :Moitrayee Borah.

A huge crowd had gathered in the yard of the building I lived in. A feeling of alarm overcame me. Something dreadful must have happened. I didn't know what. As I made my way through the crowd, a young man's body covered in blood slowly came to my sight. I moved forward and got glimpse of the face. A chill of dread travelled down my spine. It was the dead body of Sanjeev, my best friend. The scene left me in a complete state of grief and dilemma. It couldn't be, I thought to myself. He was alive just an hour ago when I had gone to the market. All kinds of thoughts went through my mind. What on earth could have happened?Who would have murdered Sanjeev? Or was it suicide ? An accident, perhaps ? Why, why my friend and not somebody else, I thought irrationally. But then again who else, if not him ? Meanwhile the Police had arrived at the scene and take the body away for post mortem.

Sanjeev and I were close friends and have known each other ever since childhood. We lived in the same building and our lives were entwined together. Sanjeev was an orphan and lived with his uncle and aunt. Sanjeev for me, was the most simple and kindhearted person. I had ever chanced to know. To think of an enemy of Sanjeev was like searching for a needle in the Atlantic. He was a very charming person to be with, always laughing and joking. He always kept me at my splits with his many unexpected tricks. But for the last few days it seemed as if his sunny personality had withered away. He had looked drawn and troubled. Though I had tried the utmost to know the reason of his trouble, he always managed to divert me from his problems, often by cracking some of his jokes.

A couple of days after the incident, I had a visit from a Police Officer. I was told by the Officer that Sanjeev had committed suicide, the proof being a letter recovered from his shirt pocket. I was handed over a copy of the letter. It was addressed to me. It read -

Dearest Deepak,

Being in such a dreadful state of mind and utter confusion, I find no one but you to share my sorrow and secret with. You are such a dear friend and these last few days were bearable just because of your friendship. You might think me to be a coward, but what could I have done ? A few days ago the whole of my world came crashing down. The cause of all these troubles was none but Shefali, my love. I had been in love with her for the past 3 years but I never told any of you. How could I? She is five years older to me and if I told any of you, you all might have tried your best to break off my relationship with her. You perhaps might have supported me, but I could notrisk it. We knew that out marriage would be against the prevalent social culture of our country. But love is not defined by age. We knew that both our guardiens would never agree to our marriage, so we had planned to get married after my graduation, go away to a different place, find jobs and live a contented life. Everything was fine until two weeks ago when I learnt that Shefalis marriage had been fixed with another boy named Surjit. He is an engineer and a very well paid Officer under Central Government. This did not trouble me much, because I had full faith on Shefali, my true love. But the greatest shock came to me when I learnt that Shefali had accepted the proposal. Since then I had lost my mind. I wanted to confront her with the news. To my surprise I had an unexpected visit from Shefali to my house yesterday. She stood at the door, never raising her eyes and said, "Forget me".Then she hurried away into the streets and I was left staring at the empty door way. It had at first seemed like a horrible dream. But when she had the gall to send me her wedding

card, reality came crashing in. The girl whom I had loved more than my life, the girl for whom I was ready to leave my family, that very girl had so cooly thrown my love back on my face. I am not a plastic toy to take such poundings. Now with my love gone, I don't think I have anything to live for. With my love gone, I feel souless. A souless body has no meaning. So I have decided to kill this body too.

Dear friend, let me give you a little advice. If you ever fall in love, be sure to choose a girl who has the courage to face the world on the strength of love alone. Shefali loved me. But her love proved too weak to face the ultimate test-the fear of social stigma.

In this world true love never wins. True love means sacrifice in this world. My love for Shefali was true. So I have to sacrifice something for it and what better sacrificed can there be than my own life.

YOURS EER
SANJEEV.

Tears rolled down my cheeks as I finished reading the letter. Poor Sanjeev, how he had suffered ! He could not even come to me because he felt so unsure of my reaction. Oh ! If only he had told me. I felt a little guilty. I should have known. He was my best friend. But now that he is gone, I can do nothing. ...[Dear Sanjeev, the way you have chossen is cannot be the right way to sacrifice. You don't say true love never wins. Love wins, yes it is exactly wins. The value of true love is still demanding and the significance of it, is still existing. And no doubt it will continue its flow till enternity. What we need is to fight, to struggle - even in the most hopeless, most helpless moment of life. And to keep a 'be optimistic' point of view always, not to turn back of obstacles – that cannot be the ultimate escape. –Afterall Darwinism is there – survival of the fitist...

Aditor]

Behaviour is a mirror in which everyone shows his image.
- Goethe

POWER FROM THORIUM

The Bhabha Atomic Research Centre(BARC) is all set to create an history when it starts producing electricity from Thorium. India would become a leader in nuclear technology, if it develops the thorium cycle for power. Thorium has several advantages over uranium :(a) world wide thorium deposits are three times more than those of uranium. In India's case it is nearly seven times.(b) thorium is more potent material than uranium.(c) Thorium is a better conductor of heat and that makes the fuel bundles last longer in the reactor without significant deterioration.

BARC today is concentrating on all elements of a thorium fuel cycle, from fuel fabrication to repressing and extraction of uranium, 233 while avoiding the complications posed by the highly radioactive U^{232}, and then disposal of the waste produced during the thorium cycle. These nuclear programme might take considerable time for both technological and financial reasons. For example, according to the original plan. 10,000 MW was supposed to be produced by year 2000. The two 500 MW reactors, which will now be errected in Tarapur around 2004, were already Fabricated and lying ready since 1993 at BHEL.

The biggest brakes in India's nuclear power programme have been the planners in Delhi rather than the department of Atomic Energy.

In such a situation BARC has come up with an impressive and innovative solution called the advanced heavy water reactor(AHWR). This technology is highly competitive compared to the existing technologies in several ways, (a) Instead of heavy water, ordinary water is used as a coolant. (b) The complexity of steam generation is greatly reduced, there by reducing delivery time.(c) Natural convestion used in safety system reduces the capital cost considerably.(d) It is thermally more efficient due to the use of moderator.(e) It is safer than existing reactor technology.

Nobody in the world yet possesses thorium technology, BARC'S efforts today will start yielding positive economic gain by 2020.

- Abdesh Kumar,
B.Sc. IIIrd year (Dpt. of Physics)

EVERY BODY-NOBODY-SOME BODY-ANY BODY

There were four people named Everybody, Somebody, Anybody & Nobody. There was an important job to be done & Everybody was sure Somebody would do it. Anybody could have done it but Nobody did it. Somebody got angry about that because it was Everybody's job. Everybody thought that Anybody could do it, but, Nobody realised that Everybody could do it. It ended up when Everybody blamed somebody when Nobody did what anybody could have done.

LIVE IN PEACE
NOT IN PIECES

By- Sandeep Siktia,
H.S.IInd yr. Science.

Annual Records of the year '98-99

Academic records

University exams.

Part II

Total No. of students appearing = 386 (Science 132, Arts 254)
Total No. of students pass = 173 (Science 74+3=77, Arts 84+12=96)

Science

1st Div = 1
1st Class = 9

Chandana Krimandal*	(1st class 3rd Math)
Meenakshe Borah	(1st class 11th Physics)
Rashmi Rekha Gogoi	(1st class 14th Physics)
Dimpee Das*	(1st class 1st Botany)
Anusmrita Borah	(1st class 7th Botany)
Rim Phukan	(1st class 1st Anthro)
Areef Zaman	(1st class 2nd Anthro)
Tribeni Baruah	(1st class 3rd Anthro)
Imtiaz Hussain	(1st class 4th Anthro)

2nd Div = 10
2nd Class = 29

Simple Pass = 19+3 = 22

Arts

Jagat Jyoti Baruah*	(1st class 4th Eco)
Nripu Phukan	(1st class 7th Geography)
Dipsikha Bhuyan	(1st class 1st Philosophy)

2nd Class = 54
Simple Pass = 43

Councilor Exam: (H.S. Final year Exam)

Total No. of Students appearing = 426 (Arts & Science)
Total No. of Students pass = 232

Science

1st Div. = 36
2nd Div. = 73
3rd Div. = 19

Arts

1st Div. = 10
2nd Div. = 31
3rd Div. = 63

(Excluding special performances in different subjects)

College week records

RESULTS OF MAJOR GAMES.

Inter Class Cricket Competition :
Winner :- H.S. First Year Arts .
Runners-up :- B.A.Second Year.

Inter Class Football Competition:
Winner :- B.Sc. Second year.
Runners-up :- H.S.Second Year Arts.

RESULT OF MINOR GAMES

Badminton :-

Boys Single:-

Winner :- Sri Prasurjya Baruah

Runner-up :- Sri Rituraj Bailung.

Girls Single :-

Winner :- Ms. Projalita Baruah

Runner-up :- Ms. Bidisha Baruah

Mix-doubles:-

Winner :- Sri Prasurjya Baruah
Ms. Bidisha Baruah

Runner-up :- Sri Rituraj Bailung
Ms. Projolita Baruah.

Volley Ball Team (Champion)

1. Sri Jadumoni Chetia(Captain)
2. Rajiv Chetia.
3. Deva Ranjan Gogoi.
4. Somiron Borgohain.
5. Bhaskar Madhab Lahon.
6. Ruhit Gogoi.
7. Depandar Gohain.

RESULT OF GENERAL SPORTS

100 Mtrs , Girls :

1st position :- Miss Silpi Sikha Borgohain
2nd position:- Miss Bidisha Baruah
3rd position :- Miss Nashrinara Begam.

200 Mtrs. Girls :

1st position :- Miss Bidisha Baruah
2nd position:- Miss Silip Sikha Borgohain.
3rd position :- Miss Roselien Sonowal.

400 Mtrs. Girls:-

1st position :- Miss Bidisha Baruah
2nd position :- Miss Amanisha Borah
3rd position :- Miss Jinamoni Gogoi
Miss Madhusmita Pegu.

800 Mtrs. Girls :

1st position :- Miss Dipsikha Borah.
2nd position :- Miss Puspanjali Gogoi
3rd position :- Miss Jyotsna Gogoi

Shot put throw, Girls :-

1st position :- Miss Bidisha Baruah
2nd position :- Miss Prajwalita Baruah
3rd position :- Miss Minakshi Khanikar.

Discus Throw, Girls :-

1st position :- Miss Bidisha Baruah
2nd position :- Miss Minakshi Khanikar
3rd position :- Miss Prajwalita Baruah
Miss Roseleen Sonowal.

Javeline throw, Girls :-

1st position :- Miss Bidisha Baruah
2nd position :- Miss Soma Baidya.
3rd position :- Miss Puspanjali Gogoi.

High Jump, Girls :

1st position :- Miss Roseleen Sonowal
2nd position :- Miss Minakshi Khonikar
3rd position :- Miss Soma Baidya

Long Jump, Girls :-

1st position :- Miss Roseleen Sonowal
2nd position :- Miss Bidisha Baruah.
3rd position :- Miss Minakshi Khonikar.

Best Athlete in Girls of the year of 1998-99
Miss Bidisha Baruah

Best Runner of the year of 1998-99
Shri Pinku Gohain.

Best Thrower of the year of 1998-99
Sri Kiran Saikia

100 Mtrs run, Boys :-

1st position :- Sri Pinku Gohain
2nd position :- Sri Kiran Saikia
3rd position :- Sri Krishna Kt. Handique.

200 Mtrs.run, Boys:-

1st position :- Shri Pinku Gohain
2nd position :- Sri Hirumoni Kalita
3rd position :- Sri Pankaj Hazarika

400 Mtrs. run, Boys:-

1st position :- Sri Hirumoni Kalita
2nd position :- Sri Pinku Gohain
3rd position :- Sri Nirud Kr. Gogoi

800 Mtrs.run Boys:-

1st position :- Sri Pulin Talukder
2nd position :- Sri Hirumoni Kalita
Sri Rajib Das
3rd position :- Sri Pinku Gohain
Sri Nirud Kr. Gogoi.

1500 Mtrs. run, Boys :-

1st position :- Sri Rajib Das
2nd position:- Sri Arup Kr. Thakuria
3rd position :- Sri Kiran Saikia
4th position :- Sri Nirud Kr. Gogoi
5th position :- Sri Akhil Gogoi
6th position :- Sri Bhaskar Saikia.

Shot put throw, Boys :-

1st position :- Sri Babul Gogoi

2nd position:- Sri Ranjan Prakash Dowerah
3rd position:- Sri Lakhayadhar Hazarika
Sri Ujal Borah

Discus Throw, Boys :-
1st position :- Sri Kiran Saikia
2nd position:- Sri Lakhyadhar Hazarika
3rd position :- Sri Shandra Shekhar Gogoi

Javeline Throw, Boys :-
1st position :- Sri Kiran Saikia
2nd position:- Sri Babul Gogoi
3rd position :- Sri Nayan Jyoti Dehingia

Long Jump, Boys :-
1st position :- Sri Ajay Bhardwaj
2nd position:- Sri Kiran Saikia
3rd position :- Sri Suraj Konwar

High Jump,Boys :-
1st position :- Sri Banjamin Sonowal
2nd position:- Sri Babul Gogoi
3rd position :- Sri Pankaj Hazarika

4x100 Relay Race, Boys:-

1st position :- 1.Sri Pinku Gohain
2.Sri Kiran Saikia
3.Sri Jitu Gogoi
4.Sri Bhaskar Lahon
2nd position:- 1.Sri Suraj Konwar
2.Sri Chandra SekheGogoi
3.Sri Pankaj Hazarika
4. Sri Ajay Sarmah
3rd position :- 1.Sri Ashish Ch.Banik
2.Sri Pulin Talukder
3.Sri Laxman Thapa
4.Sri Binud Roy

RESULTS OF GYMNESIUM SECTION:

Mr. Kanoi : Sri Muninda Sonowal.

Best Boxer of D.H.S.K. College :
Sri Bhashkarjyoti Lahon.

Best Strong Man of D.H.S.K. College:
Sri Putul Saikia.

Champion of the Champion of D.H.S.K.College :
Sri Jugal Sharma.

RESULT OF CULTURAL PROGRAMME

1. Essay Competition :-
1st position :- Nil
2nd position:- Sri Kishor Kumar Gogoi
3rd position :- Sri Moushum Boruah

2. Quiz competition :-
1st position :- Group A:
1. Sri Sanjib Phukan
2. Sri Abhijit Neog
3. Sri Rajib Gharpholia.
2nd position :- Group D :
1. Sri Anjan Nag
2. Sri Mridu Paban Mahanta
3. Sri Joy Bhowmick
3rd Position :- Group E :
1. Sri Moushum Boruah
2. Miss Dolly Deka
3. Sri Montu Buragohain

3.Debating Competition :
1st Best Speaker :- Miss Pallavi Gogoi
2nd Best Speaker ;- Sri Moushum Boruah
3rd Best Speaker :- Sri Bijoy Singh

4. Extempore speach Competition :-
1st position :- Miss Pallavi Gogoi
2nd position :- Sri Moushum Boruah
3rd position :- Sri Abhijit Neog
Sri Jitumoni Phukan
(Jointly)

5. Recitation Competition :-
Assamese :-
1st position :- Sri Nilave Noyan Bordoloi
2nd position :- Sri Moushum Boruah
3rd position :- Miss Dolly Deka.

English :-
1st position :- Miss Joba Sen
2nd position :- Sri Mukut Chetia
Sri Ajoy Hazarika
(Jointly)
3rd position :- Sri Moushum Boruah.

Hindi :-
1st position :- Miss Mili Dutta
2nd position :- Sri Hemanta Kumar Nath
3rd position :- Sri Pankaj Deka
Sri Ajoy Hazarika
(Jointly).

Bengali :-
1st position :- Sri Nilav Nayan Bordoloi
2nd position :- Miss Joba Sen
3rd position :- Sri Hemanta Kumar Nath

6. Bihu Dance Competition :-
1st - Sri Diganta Borah
2nd- Miss Pronamika Lukhurakan
3rd - Miss Poly Borgohain

Miss Mili dutta (Jointly)

7. Creative Dance Competition :-
1st - Miss Parveen Bora
2nd - Miss Lukhmoni Hendique
3rd - Miss Bornali Dutta.

8. Mono Acting Competition :-
1st - Sri Pankaj Dutta
2nd - Sri Biplab Borah
3rd - Nill

9. Go as you like competition :-
1st - Nill
2nd - Nill
3rd - Miss Parveen Borah
Consolation prize :-
1. Miss Soma Baidya
2. Sri Sourav Chetia

10. Drama Competition :-
1st - Kidnap
2nd - Mathuradev.

Best Actress :
Miss Snigdha Saikia (Kidnap)
Miss Maneesha Sharma
(Sangram ati Nam Jivanar).

Best Actor :
Sri Shantunu Khanikar (Kidnap)

RESULT OF MUSIC PROGRAMME

1. Modern song:
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd - Sri Nabajyoti Sonowal
3rd - Miss Namita Konwer

2. Khayal:
1st - Miss Namita Konwer
2nd - Miss Puspanjali Dutta
3rd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah

3. Gazal :
1st - Sri Nabajyoti Sonowal
2nd - Miss Puspanjali Dutta
3rd - Miss Nibadita Baruah
Consolation Prize :
Sri Krishna Narayan Dutta Baruah

4. Bhajan :
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
3rd - Miss Nomita Konwer

5. Rabha Sangeet
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
Sri Nabajyoti Sonowal
3rd - Miss Nomita Konwer

6. Jyoti Sangeet
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd & 3rd - Nil

7. Bhupendra Sangeet
1st - Sri Nabajyoti Sonowal
2nd - Miss Puspanjali Dutta
3rd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah

8. Parbati Prasad Sangeet
1st - Sri Nabajyoti Sonowal
2nd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
Miss Nomita Konwer
3rd - Miss Puspanjali Dutta

9. Borgeet Competitation
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
3rd - Nil

10. Loka Geet Competitation
1st - Miss Puspanjali Dutta
2nd & 3rd - Nil
Consolation Prize :
Sri Nabajyoti Sonowal

11. Bihu Competitation
1st - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
2nd - Miss Namita Konwar
3rd - Nabajyoti Sonowal
Consolation Prize :Sri Hamonta Kr. Nath

12. Ravindra Sangeet
1st - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
2nd - Miss Puspanjali Dutta
3rd - Miss Namita Konwar

13. Corus Competitation
Consolation Prize : Miss Juri Gogoi and her party.

14. Bongeet Competitation
1st - Sri Krishna Narayan Dutta Baruah
2nd - Miss Puspanjali Dutta
3rd - Miss Namita Konwar

Best singer of the year' 98-99 : Puspanjali Dutta.
2nd Best singer of the year' 98-99:
Krishna Narayan Dutta Baruah.

RESULT OF SOCIAL SERVICE

1. Best one .... Sri Mintu Das
(B.A.2nd year)

2. .... Sri Jugal Sarmah (B.A.2nd Year)

3. .... Sri Lakhi Karmakar (B.A.2nd year)

4. ....Sri Dipankaj Gogoi (B.Sc. 2nd year)

5. ....Sri Dharani Buragohain (B.A. 3rd year)

6. ....Jadav Gogoi (B.A. 3rd year).

7. ....Sri Azam Ikbal (B.A. 3rd year).

RESULT OF GIRLS' COMMON ROOM

1. Music Chair :
1st position :- Miss Pallavi Das
2nd position :- Miss Meghali Borah
3rd position :- Miss Lucky Dowarah

2. Carrom Single :-
1st position :- Miss Puspanjali Gogoi
2nd position :- Miss Monika Haloi
3rd position :- Miss Gayatri Borah.

3. Carrom Doubles :-
1st group :- Miss Kakoli
Miss Gayatri Borah.
2nd group :- Miss Mithu Baidya,
Miss soma Baidya.

4. Chess :-
1st position :- Miss Mithu Baidya.
2nd position :- Miss Maitryee Agarwalla
3rd position :- Miss Gorima Gogoi

RESULTS OF BOY'S COMMON

1. Carrom single :-
1. Champion :- Sri Rajib Konwar
2. Runners-up:- Sri Tilendra Dutta

2. Carrom Doubles:-
1. Champion :- Sri Rajib Konwar
Sri Moni kr. Das
2.Runners-up:- Sri Tilendra Dutta
Sri Aditya

(In case of any mistake 'Secy, Magazine' is not responsible as the list of names given by concerned Secy of their field)

REPORT OF GENERAL SECRETARY

Dibrugarh Hanumanbox Surajmal Kanoi College founded On 20th June 1945, is one of the premiere institution of the North Eastern region. First of all I would like to thank all the Kanoians for electing me as the GENERAL SECRETARY of the D.H.S.K. College. It was a privilage for me to be elected as the General Secretary to the serve the College and my fellow Kanoians

After taking oath, my first assignment was the smooth functioning of the Annual College Week. Various sports, cultural, literary etc. competitions were held. A friendly cricket match was also organised between the Professor's XI and the students Union XI. Thus the College week was held successfully with the help of the Professor's , the student Union societymembers and the students. My next assingment was the farewell of the T.D.C. final year students which was concluded by a cultural programme. I wish them all success in life.

The new college session started and we, the student's union society members decided to stop all sorts of harsh ragging . We tried to help the newcomers in every possible way and also organised the freshmen social.

I along with the Union members often approached the authority with the problems like irregularity of classes etc. Next, I took up the assignment of painting all the tins of the college. In rainy days there was often water leaking from the roofs which was also repaired. A career guidance and councelling cell has also been started. The broken glasses and bulbs were changed and most of the fans were repaired and changed where necessary. The boy's hostel has been temporarily closed and repair works should start by the beginning of the next millennium. Pipeline gas has also been connected to the hostel and laboratories. The statistics department building should be completed by early part of 2000 and the construction of the next library building should also start by then. A complain-cum-suggestion box has also been placed in the college. For the first time Kanoi college students were given first preference to get admitted to Degree Ist year. I, along with the V.P. requested the P.W.D. authorities to provide speed breakers in front of the college for the safety of the students.

I would like to thank Dr. S.K.Dutta(Principal) for his valuable advice and guidance and also would like to thank the Vice-Principal, Professors, the office staffs, the Union Body members and the students for their support and encouragement. Once again my heartiest thanks to Abhijit Patowary, Bibhuti, Juri, Abid, Manish, Mintu, Rantu, Dharma, Priyo, Amar, Arup, Bikash, Saurov, Nomita, Purabi, Mukti, Rupjyoti, Monmita, Bornali, Chittya,

Appu, Tilak, Upasana, Jimmy, Nayanmoni, Duke, Kalyan, Uttam, Anwar, Sanjay, Ripa, Biswa, Nivarani, Monoranjan, Surojit, Abhishek, Monojit, Kampi, Uddhav, Dilip, Mridupaban , Maitri, Kanica, Farzana, Rita, Gayetri, Deepak and all the Kanoians.

LONG LIVE D.H.S.K. COLLEGE
LONG LIVE STUDENT'S UNION.

JATIN SONOWAL
General Secretary
D.H.S.K. College Student's Union Society.

REPORT OF ASSISTANT G. S.

Dear Kanoians,

At the very outset I offer my heartiest thanks & regards to each and everyone, who in one way or other is related to this great institution.

D.H.S.K. College is the most outstanding college in the region & I feel proud to be a part of it. I pay my homage to all those great personalities who spent their lives in laying out the foundation of this college.

I offer my thanks to all the Kanoians for offering me the glorious realism of Asst. General Secretary for the session 1998-99 i.e. the last session of this millennium. Inspite of this glorious opportunity to serve the college and my fellow Kanoians, I could not spend my full tenure as AGS due to some unavoidable reasons. But, still in the very short period for which I was in college, I offered my best to the college.

As the AGS of the Union Society my duties were very limited. My main duty was to help and assist the General Secretary and to look to the proper maintainance of discipline during the college week and all other such ocassions. And I tried my level best to assist the General Secretary and work to the satisfaction of the students in their games, literary competitions and other events which were the part of the college week celebration. During the college week I was entrusted with the duty of organising certain events, viz. 'Photography competition', & 'Antakshari competition'. And I organised them and acomplished my duties successfully.

During my tenure I offered my active involvement in every programme organised by the Students Union Society and every Seminar and meetings where I was needed. I also offered my help and support to all other members of the Union as far as possible. But, howfar I am successful to accomplish my duties and work for the college, I left for the Kanoians to decide.

Before, I conclude my Annual report I would offer my thank to Dr. S.K. Dutta, Principal, for his support and advices in performing our duties. I also offer my special thanks to all our professors and the office staffs as well as my colleagues for their assistance without which it was quite impossible for me to accomplish my duties.

Lastly, but not least, I offer my thanks to all the Kanoians but special mention of my friends who were with me all the time and help me in my duties. Vidyut, Ripunjoy, Amit(Apu), Debarshi, Anshuman, Rhituparna, Sanjeev, Nilutpal, Mukti, Atri, Sanjay, Girish, Rubul, my brothers (Rajib, Biju, Daniel, Javed, Manash, Rajib) sisters(Tarali, Sikha, Jurie, Indrani, Rosemary, Nima, Doly) & friends Pallavi, Papari, Jimmy, Ripa, Daisy, Nitu, Bipasha, Sabena, Poly, Henna, Pallavi(Das) Priyanka, Maitrayee, Konika(Mili), Konika, Punita, Farjana, Malabika, Purabi, Bilkis, Mridula, Pinu, Monmita and all the Kanoians.

Raktim Das
Assistant General Secretary,
D.H.S.K. College Student Union Society.

উপ - সভাপতিৰ প্ৰতিবেদন

স্বনামধন্য মহান ব্যক্তিসকলৰ ব্যক্তিগত অৱদানেৰে ডিবৰুৰ প্ৰতীকৰূপে নিৰ্ভীকভাৱে উজ্বলি আছে আধাশতিকা গৰকা উজনি অসমৰ এই ঐতিহ্যমণ্ডিত কানৈ মহাবিদ্যালয়। এনে এখন মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-সমাজৰ ঐক্যৰ অখণ্ডতাৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখিয়েই ছাত্ৰ-একতা সভাৰ সাধাৰণ নিৰ্বাচনত "উপ-সভাপতি" পদৰ প্ৰাৰ্থীত্ব আগবঢ়াইছিলো। প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই সেইসমূহ কানৈয়ানলৈ ধন্যবাদ আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো যিসকলে মোক উক্ত পদবীলৈ নিৰ্বাচিত কৰিলে। কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত মই কিমানখিনি কৰিবলৈ সক্ষম হ'লো তাৰ মূল্যায়ণৰ ভাৰ আপোনাসবৰ হাতত। মই ১৯৯৬ - ৯৭ বৰ্ষত সহঃ সাধাৰণ সম্পাদকৰূপে যিখিনি কৰিব নোৱাৰিছিলো সেইখিনি মোৰ ১৯৯৮ - ৯৯ বৰ্ষত উপ-সভাপতিৰূপে কৰিবলৈ প্ৰথম অগ্ৰাধিকাৰ দিছিলো। মোৰ এই চুটি কাৰ্য্যকালৰ চমু প্ৰতিবেদন তলত উল্লেখ কৰা হ'ল।

সফলতা আৰু বিফলতা মানুহৰ চিৰ লগৰী। মই নিৰ্বাচিত হৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিলো যে মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ কিছু কাম কৰিম। কিন্তু ভবামতে সকলোবিলাক নহ'ল। কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত উভতি চালে দেখা পাওঁ সৰহভাগেই বিফলতাৰ উজ্বল স্বাক্ষৰ। সাধাৰণতে কোনো এটা দায়িত্বত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ পাছত কামবিলাক আশানুৰূপভাৱে কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত ৰূপায়ণৰ বাবে থকা প্ৰয়াসক সীমাবদ্ধ কৰি ৰাখে এৰাব নোৱাৰা আনুসংগিক কিছুমান অসুবিধাই। এই বিলাকৰ ভিতৰত মহাবিদ্যালয়ৰ আৰ্থিক নাটনি প্ৰধান, বছৰটোত দুখনকৈ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰিচালনা সমিতি ভংগ আৰু ইত্যাদি। সেইকাৰণে মই ভাবো কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত সাফল্যতকৈ নিস্বাৰ্থভাৱে কাৰ্য্যৰ প্ৰতি নিজকে উৎসৰ্গা কৰাটোহে কৰণীয়, আৰু ইয়াকে কৰিবলৈ মই চেষ্টাৰ ক্ৰুটি কৰা নাছিলো। প্ৰতিবছৰে মহাবিদ্যালয় কৰ্তৃপক্ষক স্মাৰক পত্ৰ দিয়াটো আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰম্পৰা। আমাৰ এইবাৰৰ ছাত্ৰ একতা সভাই এইবিলাক কথা জানি-শুনিয়েই আগৰ একতা সভাই (১৯৯৬-৯৭) দি যোৱা গঠনমূলক দাবীখিনি পূৰণ কৰিলেই আমি সন্তুষ্ট হ'ম বুলি কৈছিলো আৰু মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যাসমূহৰ আংশিক সমাধান হ'ব বুলি আশা কৰিছিলো। তাৰোপৰি দীৰ্ঘম্যাদী আঁচনি অবিহনে যে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ সমস্যা সমাধান নহয় সি ধ্ৰুৱপ। চলিত বছৰত মহাবিদ্যালয়খনিত মেৰামতিকে আদি কৰি যিখিনি কাম কৰা হৈছে সি পৰ্য্যাপ্ত নহয়। এইবিলাক কাৰণতে আমাৰ ছাত্ৰী নিবাসৰ ৰূপ জৰাজীৰ্ণ হৈছে আৰু ছাত্ৰবাসো বন্ধ হৈ আছে। শকত বিত্তীয় অনুদানৰ বাহিৰে আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ গত্যন্তৰ নাই। উপৰোক্ত সমস্যাসমূহৰ প্ৰতি লক্ষ্যৰাখি চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিষয়া আৰু মন্ত্ৰী, এম. এল. এৰ কাষ চাপিছিলো। কিন্তু সকলোৱে আশ্বাস দিয়াতেই ব্যস্ত। মাথোন P.W.D.এ মহাবিদ্যালয়ৰ সন্মুখৰ পথটোত আমাৰ দাবী অনুসৰি Speed Breaker's নিৰ্মাণ কৰি দিয়ে। ১৯৯৫-৯৬ চনতেই তেতিয়াৰ চৰকাৰৰ আমোলত মহাবিদ্যালয়খনে যি ৭৫,০০০ টকাৰ অনুদান পাইছিল; তাৰ পাছত বৰ্ত্তমান চৰকাৰৰ দিনত বহুত আবেদন নিবেদনৰ পাছতো একো লভিবলৈ আমি সক্ষম নহ'লো। আনহাতে গেছ কোম্পানী কৰ্তৃপক্ষই আমাৰ অনুৰোধ ৰক্ষা কৰি মহাবিদ্যালয়লৈ পাইপ গেছ লাইন স্থাপন কৰিছে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ লেবৰেটৰী আৰু ছাত্ৰীনিবাসলৈ ইয়াৰ সংযোজন কৰা হ'ব। ইয়াৰ ফলত আমাৰ বিজ্ঞানৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু ছাত্ৰীনিবাস যথেষ্টখিনি উপকৃত হ'ব। ভৱিষ্যতে ছাত্ৰ নিবাসলৈ সংযোজন কৰিব পৰা যাব। চলিত বছৰটোত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ দুখনকৈ কাৰ্য্যকৰি হৈ থকা পৰিচালনা সমিতি ভংগ কৰা হ'ল। মহাবিদ্যালয় পৰিচালনা সমিতিৰ এনে খেলি মেলি পৰিস্থিতিৰ কাৰণে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে অতি দুৰ্ভোগ ভূগিছে। কাৰণ খালী হৈ থকা পদবীসমূহত পুনৰ নিযুক্তিত অতি পলম হৈছে। অতি সোনকালে এই কাম শেষ কৰিব লাগে। ন'হলে পাঠদান কাৰ্য্যত ব্যাপক অসুবিধা হ'ব।আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ দৰে ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ অন্তৰ্গত সাতোখন জিলাৰ মহাবিদ্যালয়সমূহৰ শৈক্ষিক আৰু অন্যান্য সমস্যা আছে। এই সমস্যা সমূহ সবলভাৱে উত্থাপন কৰিবলৈ আমি ইয়াৰ অন্তৰ্গত সকলো মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-একতা সভাসমূহ একেলগ হৈ ঐক্যমঞ্চ এখন সবলভাবে গঠন কৰাৰ সময় আহি পৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত মই যথেষ্টখিনি আগবঢ়াই থৈ গৈছো। ২০০০চনৰ জানুৱাৰী মাহত দেৰগাওঁ কমল দুৱৰা মহাবিদ্যালয়ত এখনি সভা এই উদ্দেশ্যে আয়োজন উক্ত মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাই কৰিছে। আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ পৰৱৰ্ত্তী ছাত্ৰ একতা সভাই এই ক্ষেত্ৰত সবল দৃষ্টিভংগী হাতত ল'ব বুলি মই আশাবাদী। মই ভাবো এনে এখন শক্তিশালী মঞ্চৰ অবিহনে আমাৰ মহাবিদ্যালয় সমূহৰ সমস্যা সমাধান সম্ভৱ নহয়। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ আৰম্ভণিৰে পৰা যিসকল শিক্ষাগুৰু আৰু অন্যান্য কৰ্মচাৰীবৃন্দই বিভিন্ন দিশত সমুচিত দিহা পৰামৰ্শ দি উৎসাহিত কৰিলে তেখেতসকলৰ ওচৰত মই চিৰঋণী হৈ ৰ'ম।

অৱশেষত নতুন শতিকাটোতো যাতে কানৈ মহাবিদ্যালয়ে নিজৰ স্বকীয় ঐতিহ্যৰে অসমৰ শিক্ষা বিস্তাৰত এক অগ্ৰণী ভূমিকা ল'ব পাৰে তাৰেই কামনা কৰিলো। সদৌশেষত এই মহান শিক্ষানুষ্ঠানটিৰ সকলোটিৰে ওচৰত অনিচ্ছাকৃত ভুল ক্ৰুটিৰ বাবে ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰণি মাৰিছো।

"জয়তু কানৈয়ান"

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা"

শ্ৰী ঋতুপৰ্ণ কোঁৱৰ

উপ - সভাপতি

তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক বুলনিতেই কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু সন্মানীয় শিক্ষা গুৰুবৃন্দৰ লগতে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ কৰ্মকৰ্তা আৰু ছাত্ৰ একতা সভাৰ সদস্যবৃন্দ আৰু যি সকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ উৎসাহ আৰু চেষ্টাৰ ফলত এই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ তৰ্ক আৰু সাংস্কৃতিক সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হৈছিলো সেইসকল ছাত্ৰ-ছাত্ৰী তথা বন্ধু-বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণৰ অতি কম সময়ৰ ভিতৰতে মহাবিদ্যালয়ত ৫৩তম বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহখনি পাতিবলৈ আয়োজন কৰা হয়। মহাবিদ্যালয়ৰ সপ্তাহ শেষ হোৱাৰ কিছুদিনৰ পাছতেই ২২ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সহযোগত উলহ-মালহৰে শ্ৰী শ্ৰী স্বৰস্বতী পূজা উদ্‌যাপন কৰা হয়। আনবাৰৰ তুলনাত এইবাৰ পূজাখনি বেছিসফলতাৰে পালন কৰা হৈছিল। তদুপৰি এইবাৰ কানৈ কলেজৰ অসমীয়া বিভাগৰ অধ্যাপক প্ৰয়াত প্ৰফুল্ল চন্দ্ৰ ভট্টাচাৰ্য্যদেৱৰ সোঁৱৰণত সদৌ অসম আন্তঃ মহাবিদ্যালয় ভিত্তিত পোন প্ৰথমবাৰৰ বাবে ৰচনা আৰু তৰ্ক প্ৰতিযোগিতা আয়োজন কৰা হৈছিল। এই প্ৰতিযোগিতা খনিত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰে শ্ৰীমতী সত্যশিখা দুৱৰাই তৰ্ক প্ৰতিযোগিতাত প্ৰথম পুৰস্কাৰ পাবলৈ সক্ষম হয়। আৰু ৰচনা প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰে শ্ৰী কিশোৰ কুমাৰ গগৈয়ে প্ৰথম স্থান অধিকাৰ কৰে। এইখিনিতে মোৰ এবছৰীয়া কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত হিতোপদেশ সু-পৰামৰ্শ দি মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিবলৈ উৎসাহ আগবঢ়োৱা উপদেষ্টা চাৰ সৰ্বশ্ৰী মহেশ্বৰ হাজৰীকা, বিনোদ বৰা, দেৱপল্লৱ বাজখোৱা, মুনিন শৰ্মা, বাইদেউ উষাৰাণী বৰুৱা আৰু পল্লৱী বুজৰবৰুৱালৈ তথা উপ-সভাপতি ঋতুপৰ্ণ কোঁৱৰলৈ মোৰ শ্ৰদ্ধা আৰু কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন সময়ত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা জানটি দুৱৰা, দুৰ্লভ কছাৰী, হেমন্ত নাথ, মুকুত চেতিয়া, নমিতা বাথৌ, পূজা দাস, কান্তা কাবেৰী সোনোৱাল, নীলাভনয়ন স্নিগ্ধা, অজয়, সুৰেশ, নৱজ্যোতি, সুৰজিৎ, মণি, পুলেন, দেৱ, ভূপেন, বৰ্ণালী, দীপা, পৰ্ণামিকা, জ্যোৎস্না, লীলা, দিপশিখা বৰা, অঞ্জনা, পূৰবী লগতে সমূহ বন্ধু-বান্ধৱী ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ নিবাসীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ থাকিল। শেষত সাংস্কৃতিক বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মই সমূহ কানৈয়ান সকলক এটি পৰামৰ্শ দিব বিচাৰো যাতে তেওঁলোকে ভৱিষ্যতে মহাবিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত হোৱা সকলো প্ৰতিযোগিতাতে অংশ গ্ৰহণ কৰে আৰু সহায় সহযোগ আগবঢ়াই প্ৰতিযোগিতাসমূহ সাফল্যমণ্ডিত কৰি তোলে যেন। সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে বহুতো ভুল ত্ৰুটি হৈছিল আৰু এই বৈ যোৱা ভুল ত্ৰুটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা বিচাৰি কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতি কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন সামৰিছোঁ।

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় "

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা "

শ্ৰী প্ৰাঞ্জল দত্ত
সম্পাদক তৰ্ক ও সাংস্কৃতিক বিভাগ
কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৮-৯৯ চন।

সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

মোৰ এই প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতেই কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ অধ্যক্ষ মহোদয় আৰু সমূহ অধ্যাপক / অধ্যাপিকালৈ সশ্ৰদ্ধ প্ৰণাম জনাইছো আৰু যিসকল ছাত্ৰ - ছাত্ৰীৰ উৎসাহ আৰু চেষ্টাৰ ফলত মই এই মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভালৈ সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে নিৰ্বাচিত হ'লো সেই সকল ছাত্ৰ ছাত্ৰী তথা বন্ধু বান্ধৱীলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। নিৰ্বাচনৰ পাছত মোৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই মোৰ দায়িত্বত থকা খেল সমূহ মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিভা সন্ধানী সপ্তাহটোত যিমানখিনি পাৰি ভালদৰে পতাত অলপো ত্ৰুটি কৰা নাছিলো। কিন্তু মই এই খেলসমূহ এজন প্ৰকৃত খেলুৱৈয়ে খেলোৱাৰ দৰে পাতিব পাৰিম বুলি ভৱা মোৰ মনোকামনা পূৰ্ণ কৰিব নোৱাৰিলো। কাৰণ ইমান কম পুঁজিৰে উন্নত মানৰ খেল খেলোৱাটো অসম্ভৱ। মই কিছুমান নতুনখেল এই প্ৰতিভা সন্ধানী সপ্তাহৰ অৰ্ন্তভুক্ত কৰিম বুলি ভাবিছিলো যদিও অৰ্থজনিত কাৰণত মোৰ সেই ইচ্ছা সফল হৈ নুঠিল। তাৰবাবে মই দুঃখিত। মোৰ দায়িত্বত থকা খেল সমূহ পৰিচালনা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি সকল বন্ধু বৰ্গই তথা অনুজসকলে মোক নিস্বাৰ্থভাৱে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়ালে সেই সকলক মই ধন্যবাদ জনাইছো আৰু আগলৈও তেওঁলোকে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়াব বুলি আশা প্ৰকাশ কৰিছো। প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মৰাৰ আগতে মোক সকলো সময়তে সহায় সহযোগিতা আগবঢ়োৱা বন্ধু তপত, মিলন, কিৰণ, প্ৰাঞ্জল, ঋতুৰাজ, মিলন, লক্ষী, মিণ্টু, বান্ধৱী, চন্দীপা, ৰীতা, ৰুমীতা, বিদিশা, দীপা বাইদেউ, গৰীমা বা, তৰালী বা ভাইটি - নিলোৎপল, ধ্ৰুৱ, নিত্যানন্দ, ভাস্কৰ, পংকজ, হেমন্ত, দন, দেৱজিত, প্ৰজ্ঞান, সিদ্ধাৰ্থ আৰু তেওঁলোকৰ বন্ধুসকল, ভৰ্ন্টি - নন্দিতা, চিমু, ববী, জুলী,

আমানিশা, কান্তা, রুমীতা, বর্ণালী, অঞ্জনা, পল্লৱী, পম্পী, দেৱযানী, পাপবি তথা ছাত্র নিবাসৰ সমূহ ছাত্ৰ আৰু ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ ছাত্ৰী আৰু কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ ছাত্ৰীলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে সকলোৰে আগত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনাৰে মোৰ প্ৰতিবেদন ইয়াতে সামৰিছোঁ।

শ্ৰী যুগল শৰ্ম্মা

সাধাৰণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদক।

গৌণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

নৱনিৰ্বাচিত ছাত্ৰ একতা সভাই কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ অলপ দিনৰ পিছতেই ইং ০৬-০১-৯৯ তাৰিখৰ পৰা ১২-০১-৯৯ তাৰিখলৈ মহাবিদ্যালয়ৰ বাৰ্ষিক সপ্তাহ আৰম্ভ হয়। মোৰ বিভাগত বেডমিন্টন আৰু ভলীবল খেলসমূহ আছিল। সীমিত পুঁজি আৰু সীমিত খেল সামগ্ৰীৰ বাবে মহাবিদ্যালয়ত খেল প্ৰতিযোগিতা সমূহ পৰিচালনা কৰোতে বহুতো অসুবিধাৰ সন্মুখীন হবলগীয়া হৈছিল। তাতে আমাৰ 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সময়ত অৰ্থাৎ জানুৱাৰী মাহত বতাহৰ বাবে বেডমিন্টন খেলসমূহ পতাত যথেষ্ট অসুবিধা হয়। আকৌ D.D.S.A. ৰ Indoor stadium ত পাতিবলৈ বা অন্য উপায় অৱলম্বন কৰিবলৈও পুঁজিৰ অভাৱ। তাৰফলত বহুতো প্ৰতিভাবান খেলুৱৈয়েও ভাল খেল প্ৰদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে। তথাপিও এই অসুবিধাৰ মাজতো ল'ৰা-ছোৱালীবোৰৰ অনুপ্ৰেৰণা, খেলৰ প্ৰতি থকা দুৰ্বাৰ হেঁপাহ আৰু প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰা মনোভাব থকা বাবে যথেষ্ট উন্নত মানৰ আৰু আমোদজনকভাৱে প্ৰতিযোগিতা সমূহ অনুষ্ঠিত হয়। বেডমিন্টন প্ৰতিযোগিতাত ৩১৭ জন খেলুৱৈয়ে যোগদান কৰিছিল। এই প্ৰতিযোগিতা Man single, Girl single আৰু Mix - double এই তিনিটা ভাগত অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। ভলীবল খেলসমূহো যথেষ্ট উপভোগ্য আছিল। বিশেষকৈ দৰ্শকৰ উল্লাহ আৰু উৎসাহেৰে পৰিবেশটো আনন্দমুখৰ কৰি তুলিছিল। ইয়াৰ পাছত ইং ১২-১০-৯৯ তাৰিখৰ পৰা হোৱা ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ 'আন্তঃ মহাবিদ্যালয়' বেডমিন্টন প্ৰতিযোগিতাত আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ ফালৰ পৰা অংশগ্ৰহণ কৰি বিদিশা বৰুৱাই ছোৱালীৰ শাখাত বিজয়ীৰ খিতাপ অৰ্জন কৰি আমাৰ কলেজলৈ সন্মান কঢ়িয়াই আনে। তেওঁ এইবাৰৰ সৈতে দুবাৰ ডিব্ৰুগড় বিশ্ববিদ্যালয়ৰ হৈ আন্তঃ বিশ্ববিদ্যালয়প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰাৰ বাবে সুবিধা পাইছে। এই সকলোখিনি কৰোতে মোক সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱাৰ বাবে গৌণ ক্ৰীড়া বিভাগৰ উপদেষ্টা অধ্যাপক মহোদয় মাননীয় শ্ৰী টি. ভেংৰা চাৰক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে মোৰ বন্ধু সৰ্বশ্ৰী প্ৰাঞ্জল, বিতু, দীপক, উত্তম, কল্যাণ, আনোৱাৰ, নয়নজ্যোতি, দীপাঙ্কজ, বন্ত, প্ৰাচুৰ্য্য, ৰাজীৱ, বিকাশ, অতুল, ৰোহিনী, চিত্ৰৰঞ্জন, পল্লৱ, অভিশেষ, মিলন, অপু, কৌশিক, কীৰ্ত্তি, উৎপল, শঙ্কু, দিব্য, কাকপথাৰৰ সকলো কানৈয়ান, Elysium Lodgeৰ সমূহ কানৈয়ান, মুন্না, মোৰ বাইদেউ স্বৰূপ ডলি, জুৰি, শিখা, কবিতা, বিনীতা, নিমা আৰু কেন্টিনৰ বাইদেউ এই সকলোলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। এই বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃ পক্ষৰ ওচৰত মোৰ কেইটামান অভিযোগ দাঙি ধৰিছো।

(১) বেডমিন্টন খেলৰ বাবে উন্নতমানদণ্ডৰ দুখন নেট আৰু চাৰিখনমান ৰেকেটৰ আৰু ভলীবলৰ বাবে ভাল বল দুটাৰ প্ৰয়োজন।

(২) বেডমিন্টন আৰু ভলীবল খেলৰ বাবে দুখন স্থায়ী কৰ্ট নিৰ্মাণ কৰা।

(৩) আমাৰ মহাবিদ্যালয়ৰ হৈ আন্তঃমহাবিদ্যালয় প্ৰতিযোগিতাত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ যোৱা খেলোৱৈ সমূহক জাৰ্চি, স্পৰ্টিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা বাধ্যতামূলক কৰা।

(৪) পুঁজিসমূহৰ পৰিমাণ বৰ্দ্ধিত কৰা যাতে সুকলমে পৰিচালনা কৰিব পৰা যায়।

মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে বৈ যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা জনাইছো।

সদৌ শেষত কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্ব্বতোপ্ৰকাৰ উন্নতিৰ কামনাৰে মই মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় "

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা"

শ্ৰী ঋতুৰাজ বাইলুং সোনোৱাল

সম্পাদক - গৌণ ক্ৰীড়া বিভাগ।

কা. ম. ছা. এ. স. ১৯৯৮-৯৯ চন ।

শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ শৰীৰ চৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদক হিচাপে মোক ছাত্ৰ একতা সভাৰে নিৰ্বাচিত কৰা সমূহ কানৈয়ানলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। শৰীৰচৰ্চা বিভাগৰ সম্পাদকৰ কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিয়েই প্ৰথমে মই ৬ জানুৱাৰীৰ পৰা অনুষ্ঠিত হোৱা মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগীয় খেলসমূহ পৰিচালনা কৰিবলগীয়া হৈছিল। ১০ জানুৱাৰী পুৱা ৯ বজাৰ পৰা পাঞ্জা প্ৰতিযোগিতাৰে মোৰ বিভাগীয় খেলৰ শুভাৰম্ভ কৰা হৈছিল। সেইদিনাখনেই দিনৰ ১২ বজাৰ পৰা বক্সিং প্ৰতিযোগিতাও অনুষ্ঠিত কৰা হৈছিল। একেদিনাই বিয়লি ৩ বজাত আৰম্ভ হোৱা দেহশ্ৰী প্ৰতিযোগীতাৰে মোৰ বিভাগীয় খেলৰ অন্ত পৰিছিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায় - সহযোগিতা আগবঢ়োৱা অসমী সংঘৰ উত্তম দা, যোগানন্দ দা, যুগল, মিন্টু আৰু ছাজোলৈ মোৰ ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে লিম্বু চাৰ, অপু, বিজন, বাল্লু, মানস, দিব্যজ্যোতি, কেশৱ, বিকাশ,ছাতিকুল, বিপ্লৱ, চিন্তু, নৰজ্যোতি, মনোজ ইত্যাদিলৈকো মোৰ ধন্যবাদ থাকিল। শেষত কাৰ্য্যকালত অজানিতে কৰি অহা ভুলৰ ক্ষমা বিচাৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিছোঁ।

"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়"
"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা"

শ্ৰী মিলন সোনোৱাল
সম্পাদক শৰীৰচৰ্চা বিভাগ
কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৮-৯৯ চন।

ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

জয় জয়তে উজনি অসমৰ গৌৰৱোজ্জ্বল ডিব্ৰুগড় হনুমানবক্স সুৰজমল কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদিকা হিচাপে মোক নিৰ্বাচিত কৰি মহাবিদ্যালয়ৰ সেৱা আগবঢ়াবলৈ সুযোগ দিয়া বাবে মহাবিদ্যালয়ৰ সমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীবৃন্দলৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। বিগত এটা বছৰৰ কাৰ্য্যকালত কিমানখিনি নিষ্ঠা আৰু সতত াৰে সেৱা আগবঢ়ালো সেয়া আপোনালোকৰ বিৰ্চায্যৰ বিষয়। তথাপিও মোৰ বিশ্বাস মোৰ বিভাগীয় কাম কাজৰ উপৰিও মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰাঙ্গনত অনুস্থিত যি কোনো অনুষ্ঠানৰ লগত বা ছাত্ৰ একতা সভাৰ যি কোনো কাৰ্য্যসূচী সফলতাৰে ৰূপায়িত কৰাত নিজকে বিলাই দিবলৈ যত্নৰ অকণো ত্ৰুটি কৰা নাছিলো।১৯৯৮ - ৯৯ চনৰ মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ ৬-২-৯৯ তাৰিখৰ পৰা ১২-১-৯৯ তাৰিখলৈকে অনুষ্ঠিত হৈছিল। বহুতো অসুবিধাৰ মাজেৰেও মোৰ বিভাগীয় খেলসমূহ সুকলমেই হৈ যায়। ছাত্ৰী অনুপাতে ছাত্ৰী জিৰণি কোঠাটো সৰু আৰু বহিবলৈও পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণৰ আসনৰ অভাৱ।সেয়ে মোৰ কাৰ্য্যকালত সাধ্য অনুসাৰে আৰু দুই চাৰিখন বেঞ্চ - ডেক্সৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো যদিও সিয়ো ছাত্ৰী অনুপাতে তেনেই নগণ্য আছিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত কোঠাটোত চূণ, পৰ্দা, লাইট, ফেনৰ সু - ব্যৱস্থা কৰা হৈছিল যদিও সেইবিলাকৰ অৱস্থা কোনোবাই অতি দুখ লগা কৰি পেলায়। মনত বহুতো উন্নয়নমূলক কাম কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰিছিলো যদিও পুঁজিৰ অভাৱত কৰিব পৰা নগ'ল। 'মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ'ৰ সময়ছোৱাৰ বাহিৰে ছাত্ৰী সকলে খেলা ধুলা আদিৰ পৰা আঁতৰত থাকিব লগা হোৱাটো অতি দুখৰ কথা। ইয়াৰোপৰি ছাত্ৰীজিৰণি কোঠাৰ আৰু বহুত অভাৱ অভিযোগ আছে যদিও সেইবোৰ আৰু উল্লেখ কৰাৰ ইচ্ছা নাই। কাৰণ একেবোৰ অভাৱকে মহাবিদ্যালয়ৰ কৰ্তৃপক্ষক বাৰম্বাৰ জনোৱা স্বত্বেও কোনো পৰিৱৰ্তন পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা নগ'ল। যি কি নহওক এই অসুবিধা সমূহ আগত লৈও বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন কাম কাজত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা মোৰ বিভাগীয় অধ্যাপিকা শ্ৰদ্ধাৰ জয়শ্ৰী বাইদেউ তথা মোৰ সমূহ বন্ধু -বান্ধৱী, ভাইটি - ভৰ্ন্টি আৰু দাদা - বাইদেউলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। সদৌ শেষত মোৰ কাৰ্য্যকালত হৈ যোৱা ভুলৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা প্ৰাৰ্থনা কৰিছো। মোৰ কাৰ্য্যকালত থাকি যোৱা আধৰুৱা কামবিলাক পৰৱৰ্তী সম্পাদিকা গৰাকীয়ে পূৰণ কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। প্ৰান্তত ডি. হ. সু, কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উজ্জ্বল ভৱিষ্যত ও দীৰ্ঘায়ু কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছো।

"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়"
"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়" ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰীমতী অঞ্জনা গগৈ (সম্পাদিকা ঃ ছাত্ৰী জিৰণি কোঠা)
কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৮-৯৯ চন।

ছাত্র জিৰণি কোঠাৰ সম্পাদকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ আৰম্ভণিতে বিগত নিৰ্বাচনত যি সকলে মোক এই বিভাগৰ বাবে নিৰ্বাচিত কৰিলে তেওঁলোকলৈ মোৰ আন্তৰিক ধন্যবাদ জ্ঞাপন কৰিলো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত মোৰ বিভাগীয় খেলসমূহ নানান আহুকালৰ মাজেদি সুকলমেই হৈ যায়। ইয়াৰ বাবে মই মোৰ বিভাগীয় খেলত অংশগ্ৰহণ কৰা সকলো ছাত্ৰকে ধন্যবাদ জনাইছো। ইয়াতে মই পৰৱৰ্তী সম্পাদকৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনাব বিচাৰো যে মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত ছাত্ৰ জিৰণি কোঠাৰ খেলৰ বাবে দুই বা তিনি দিনৰ বাবে কাৰ্য্যসূচী গ্ৰহণ কৰা উচিত। এই বিভাগৰ খেল সমূহ এদিনীয়া কাৰ্য্যসূচীত সুকলমে সমাপ্ত কৰিব পৰা নেযায়। মোৰ বিভাগৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত অধ্যাপক শ্ৰীযুত প্ৰিয়দেৱ গোস্বামী চাৰলৈ মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সহকৰ্মী বন্ধু - বান্ধৱীসকললৈ মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। লগতে সকলো সময়তে সহায় কৰি দিয়া প্ৰশান্ত, অৰণী, পুলক, চিত্ৰ, তিলেন্দ্ৰ, আদিত্য, মনোৰঞ্জন, জিতু, পপী, নিতু, পল্লৱী, পিংকি, অঞ্জনা, পূৰবী আদি বন্ধু - বান্ধৱীসকললৈও তথা ছাত্ৰ-ছাত্ৰী নিবাসৰ সমূহ আবাসীলৈ মোৰ ধন্যবাদ থাকিল। মোৰ কাৰ্য্যকালত অজানিতে থাকি যোৱা ভুল ক্ৰটিৰ বাবে সকলোৰে ওচৰত ক্ষমা বিচাৰিছোঁ। সদৌ শেষত মহাবিদ্যালয়ৰ সৰ্ব্বতো প্ৰকাৰৰ উন্নতিৰ লগতে "কানৈয়ান"ৰো উন্নতিৰ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদনৰ সামৰণি মাৰিছোঁ।

"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়"
"জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয়" ছাত্ৰ একতা সভা

শ্ৰী দেৱ কুমাৰ গগৈ (সম্পাদক - ছাত্ৰ জিৰণি কোঠা।)
কা. ম. ছা. এ. স. ১৯৯৮-৯৯ চন

সমাজসেৱা বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰাৰ অতি কম দিনৰ পিছতে ৫৩তম বাৰ্ষিক মহাবিদ্যালয় সপ্তাহ পাতিবলৈ আয়োজন কৰা হয়। ছাত্ৰ একতা সভাৰ প্ৰতিগৰাকী বিভাগীয় সম্পাদক/সম্পাদিকাই নিয়াৰিকৈ কাৰ্য্য সমূহ চলাই যাবলৈ পাৰ্য্যমানে চেষ্টা কৰিছিল আৰু মইয়ো কোনো ক্ৰটি নথকাকৈ কৰণীয়খিনি পালন কৰি গৈছিলো। প্ৰথম অৱস্থাতে মই ছাত্ৰ একতা সভাৰ বাবে ইউনিয়ন পেড্ ষ্টাম্প যোগান ধৰা, মহাবিদ্যালয় সপ্তাহৰ বাবে তোৰণ নিৰ্মাণ কৰা, শ্বহীদ বেদী চাফ চিকুণ কৰি ৰং আৰু তুলিকাৰে সজোৱা, প্ৰেক্ষাগৃহ পৰিস্কাৰ কৰা ইত্যাদি দায়িত্ববোৰ পালন কৰিছিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালত যিমানখিনি কৰিম বুলি দৃঢ় আছিলো মুঠৰ ওপৰত সেইয়া নহলগৈ। ইয়াৰ প্ৰধান কাৰণ হিচাপে সময়ৰ অভাৱ আৰু আৰ্থিক দুৰৱস্থাকে আঙুলিয়াব পাৰি। এইখিনিতে মোৰ কাৰ্য্য পৰিচালনা কৰাত দিহা পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা শ্ৰীযুত নৰেন্দ্ৰ মেহেলা চাৰলৈ কৃতজ্ঞতা জনাইছো। মহাবিদ্যালয় সপ্তাহত কেইজনমান ছাত্ৰ ছাত্ৰীয়ে ছাত্ৰ একতা সভাৰ হৈ কাম কাজত যোগদান কৰা বাবে তেওঁলোকলৈ মোৰ বিভাগৰ ফালৰ পৰা একোখনকৈ প্ৰমান পত্ৰ প্ৰদান কৰা হয়। একেবাৰে শীৰ্ষত থকা জনলৈ প্ৰমাণ পত্ৰৰ লগতে এটি বঁটাও প্ৰদান কৰা হয়। অন্যহাতে মোক বিভিন্ন দিশত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা বন্ধু পংকজ, উৎপল, বকুল, বিশ্ব, চুমী, পিংকি, টুটুমণি, পল, ৰীতা, চিত্ৰ, লক্ষী, দেৱ, ধৰণী, ৰাজু, প্ৰণৱ, কীৰ্তি আৰু মৰমৰ ভাইটী জংকিলৈ মোৰ আন্তৰিক মৰম আৰু কৃতজ্ঞতা জনাইছো। সদৌ শেষত ১৯৪৫ চনত প্ৰতিষ্ঠিত হোৱা ডিব্ৰুগড় হনুমান বক্স সুৰজমল কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ গৌৰৱ চিৰদিনেই অক্ষুন্ন হৈ ৰওঁক আৰু একবিংশ শতিকাত প্ৰতিজন অধ্যয়নৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়েই সঁচা মানুহ হোৱাৰ পথেৰে আগবাঢ়ি যোৱাত তেওঁলোকৰ একাগ্ৰতা, নিষ্ঠা, সততাৰ প্ৰচেষ্টা সাৰ্থক হওঁক, এই কামনাৰে -

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় "
" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ অকতা সভা "

শ্ৰীমতী পূৰবী সোনোৱাল
সম্পাদিকা, সমাজ সেৱা বিভাগ
কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৮-৯৯ চন।

সংগীত বিভাগৰ সম্পাদিকাৰ প্ৰতিবেদন

প্ৰতিবেদনৰ প্ৰাক - মুহূৰ্ত্তত মই কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ একতা সভাৰ সংগীত বিভাগৰ সম্পাদিকা হিচাপে কাৰ্য্যভাৰ গ্ৰহণ কৰিবলৈ মোক সুবিধা দিয়া মহাবিদ্যালয়ৰ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীকে মোৰ আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। এই গধুৰ দায়িত্ব মই হাতত লোৱাৰ লগে লগে মই অনুভৱ কৰিছিলো যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ সংগীতৰ প্ৰতি অনুৰাগ খুউব কম। এইক্ষেত্ৰত মই হতাশ হৈছিলো। কিয়নো মহাবিদ্যালয়ৰ প্ৰতিভা সন্ধানী বাৰ্ষিক ক্ৰীড়া সপ্তাহত দুটামান সংগীত প্ৰতিযোগিতাৰ বিচাৰকক নিমন্ত্ৰণ কৰিও প্ৰতিযোগীৰ অভাৱত ঘূৰাই পঠাব লগীয়া হৈছিল। তথাপিও সংগীত বিভাগৰ সকলোখিনি প্ৰতিযোগিতা নানা সুবিধা - অসুবিধাৰ মাজেৰে অনুস্থিত কৰিছিলো। এই খিনিতে এটা কথা উল্লেখ কৰিবলৈ বাধ্য হলো যে মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলে এগৰাকী কানৈয়ান হিচাপে যিখিনি সামান্যতম সহায় সহযোগ আগবঢ়াব লাগে, সেই খিনিৰ পৰা মোৰ বিভাগটো বঞ্চিত হৈছিল। যিহেতু 'বাৰ্ষিক প্ৰতিভা সন্ধানী সপ্তাহ'টো মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলোৰেই অনুষ্ঠান। সকলোৰে সহায় সহযোগ অবিহনে এগৰাকী মাত্ৰ সম্পাদিকাই অকলেই সকলো কৰিব নোৱাৰে। লগতে তীব্ৰভাৱে অনুভৱ কৰিছিলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু প্ৰবক্তা সক লৰ মাজত সম্ভাৱৰ অভাৱ। তেওঁলোকৰ উপদেশ অভিজ্ঞতাইতো আমাৰ সাৰথি। তথাপিও মই কেইগৰাকীমান চাৰ-বাইদেউ তথা বন্ধু বান্ধৱীৰ সহায়ৰ প্ৰতিদান হিচাপে মোৰ হিয়া ভৰা শুভেচ্ছা তথা কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিছো। তেওঁলোক হ'ল শ্ৰদ্ধেয়া পল্লৱী বুজৰবৰুৱা বাইদেউ, শ্ৰদ্ধেয় সব্যসাচী বৰদলৈ চাৰ, মুনীন শৰ্মা চাৰ লগতে মোৰ অগ্ৰজ, অনুজ তথা বন্ধু হেমন্ত কুমাৰ নাথ, হেমন্ত কুমাৰ দাস , দেৱজানী ফুকন, কান্তাকাৱেৰী, ৰুমিতা তালুকদাৰ,দেৱ, প্ৰাঞ্জল। সকলোলৈকে মোৰ কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰাৰ সুযোগ কণ লৈছো। মই মোৰ কাৰ্য্য কালত মহাবিদ্যালয় খনৰ সংগীত বিভাগৰ কেইটামান কাম কৰিম বুলি প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ হৈছিলো যদিও প্ৰধানকৈ তাকৰীয়া পুঁজিৰ কাৰণে কৰিব নোৱাৰিলো। সেইকেইটা হ'ল (১)মহাবিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ কাৰণে এযোৰ তবলা আৰু হাৰমনিয়াম কিনাৰ ব্যৱস্থা কৰা। (২) সংগীত চৰ্চাৰ কাৰণে মহাবিদ্যালয় খনত এটা সুকীয়া কোঠাৰ ব্যৱস্থা কৰা। যদিও মোৰ কাৰ্য্যকালত এই কাম দুটা কৰিব নোৱাৰিলো তথাপি আশা ৰাখিছো মোৰ পৰৱৰ্ত্তী সম্পাদক গৰাকীয়ে যেন এই বিষয় দুটাৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়ে। এই সুযোগতে বিষয়টো কৰ্তৃপক্ষৰো দৃষ্টিগোচৰ কৰিলো। মোৰ কাৰ্য্যকালৰ দিনকেইটাত সূচাৰুৰূপে বিভাগীয় কৰ্তব্যবোৰ পালন কৰিবলৈ যত্নৰ ক্ৰুটি কৰা নাছিলো। তথাপিও অজানিতে ৰৈ যোৱা বহুতো ক্ৰুটি মাৰ্জনা কৰে যেন। সদৌ শেষত কানৈ মহাবিদ্যালয়ৰ উন্নতিৰ কামনা কৰি মোৰ প্ৰতিবেদন ইমানতে সামৰিছোঁ।

" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় "
" জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা "

মিচ বৰ্ণালী বড়ী
সম্পাদিকা - সংগীত বিভাগ
কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা ১৯৯৮-৯৯ চন।

মুখ্য ক্ৰীড়া বিভাগৰ সম্পাদকৰ প্ৰতিবেদন

(বাৰম্বাৰ কোৱা সত্বেও এই বিভাগৰ সম্পাদকৰ পৰা প্ৰতিবেদন পোৱা নগ'ল ।- সম্পাদিকা)

With Best Compliments from:

ATL COMPUTER EDUCATION

Now Starting NEW COURSES for NEW GENERATION (Y'2000)
COMPUTER SOFTWARE & HARDWARE (REPAIRING)
Brings a total Solution to your CAREER in COMPUTER ARENA

DIPLOMA IN COMPUTER APPLICATION

DIPLOMA IN COMPUTERISED OFFICE MANAGEMENT

Free CAREER COUNSELLING

Our Features

New Batch Every 1st & 15th of month.

* 100% Practical facility
* Unique Lab & library
* Free Books on fundamentals of Computers
* Training by well experienced & qualified staff.

For more details please contact :

The Advanced Technology Labs [ATL]
Arora Complex opp. Saligram & Co.
Thana Charali, Mancotta Road
Dibrugarh, 786001 - Assam, Ph: 324217

A to Z in Computers.

WITH BEST COMPLIMENTS FROM

PRECISION COMPUTERS
ESTD. 1986

(Specialist in Software Development (Tea gardens software, Hospitals, Hotel, Commercial etc.), Training, D.T.P., Offset printing, Sales of Computers & consumables, Computer Repairing etc.)

H.O. Kholihamari, Dibrugarh, Ph-325078

Branch: 1st floor
Municipality Buld. Golaghat
Ph.-80008(O),80069(R)

Branch: Khaleel Market, Dibrugarh.

Branch:
Nazira Town, Nazira, Sibsagar.

With best compliment from

IMPACT COMPUTER FORUM

Khalihamari, Dibrugarh - 1, ☎: (0373) 324046

A house of

- 🕮 Computer Education
- 🕮 Thesis/ Dissertation/ DTP Printing
- 🕮 Hardware Sales & Maintenance
- 🕮 Software Development & Maintenance

আমাৰ মাহাবিদ্যালয়ৰ আলোচনীত বিজ্ঞাপন দিয়াৰ কোনো ধৰা-বন্ধা নিয়ম নাই যদিও আলোচনী শিতানত থকা সীমিত পুঁজিলৈ লক্ষ্য ৰাখি কর্তৃপক্ষৰ সিদ্ধান্ত অনুসবি দুই এটা বিজ্ঞাপন সন্নিবিষ্ট কৰা হল।

- সম্পাদিকা

সামৰণিত

প্ৰিয়,

কানৈয়ানৰ স-হৃদয় পাঠক পাঠিকাসকল - 'কানৈয়ান'ৰ স্বৰ্ণজয়ন্তী সংখ্যাই আহি আহি এইয়া অন্তিম ক্ষণত উপনীত হৈছেহি, বিদায়ৰ সময় এইয়া সমাগত; ১০২ পৃষ্ঠা যোৰা 'কানৈয়ান'ৰ স্বৰ্ণজয়ন্তীৰ এই সংখ্যাটিৰে এগৰাকী সম্পাদিকা হিচাপে মই আপোনালোকক কিমানখিনি দিবলৈ সক্ষম হ'লো নাজানো; কিন্তু আপোনালোকৰ স-স্নেহ মৰম আৰু আন্তৰিকতাই যে 'কানৈয়ান'ক নিশ্চিতভাৱে কিবা দিছে তাত কোনো সন্দেহ নাই।

স্বৰ্ণজয়ন্তীৰ এই সংখ্যাটিক স্বৰ্ণলংকাৰেৰে অলংকৃত কৰিব পাৰিছো বুলি মোৰ মনে নধৰে। মই মাত্ৰ কলেজ নিৰ্ব্বাচনৰ সময়ত কানৈয়ান ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক দিয়া কেইটামান *প্ৰতিশ্ৰুতিৰহে মান ৰাখিবলৈ সক্ষম হৈছো বুলি মই ভাবো। ইয়াৰ কাৰণ হিচাপে আৰ্থিক নাটনি আৰু হয়তো সম্পাদনাৰেই অসম্পূৰ্ণতা হ'ব পাৰে।

এই কথা অনস্বীকাৰ্য্য যে 'কানৈয়ান'ৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত ইমান কম পুঁজিৰে মহাবিদ্যালয় পৰ্য্যায়ৰ এখন আলোচনী প্ৰকাশ কৰি উলিওৱাতো মাথো কষ্টকৰেই নহয়; দুসাধ্যও। 'কানৈয়ান'ৰ ঊনপঞ্চাশতম সম্পাদকীয়ত সম্পাদিকাই 'কানৈয়ান'ৰ জন্মৰ পটভূমিত লিখিছে যে 'কানৈয়ান' জন্ম দিয়া কেৱল যন্ত্ৰনাদায়কেই নহয়, ইয়াৰ বাবে নিৰ্ধাৰিত কৰা পুঁজিৰে এখন মহাবিদ্যালয় পৰ্য্যায়ৰ আলোচনী প্ৰকাশ কৰাটো প্ৰায়ে অসম্ভৱ। সঁচাকৈয়ে; আজি মই মৰ্মে মৰ্মে উপলব্ধি কৰিছো এই কথাৰ সত্যতা। 'কানৈয়ান' খনিক পূৰ্ণতা প্ৰদান কৰাত মই সম্পূৰ্ণৰূপে সফল হয়তো হব পৰা নাই কিন্তু মই ভাবো একাগ্ৰতা আৰু আন্তৰিকতাৰে কৰা কাম কেতিয়াও বেয়া হব নোৱাৰে; মোৰ বিশ্বাস ই আপোনালোকৰ পৰা অলপ হ'লেও সমাদৰ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

'কানৈয়ান'ৰ এই সংখ্যাটি সম্পাদনা কৰি উলিওৱাত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত সহায় সহযোগ আগবঢ়োৱা সকলোটিলৈকে মোৰ শত সহস্ৰ বাৰ প্ৰণাম; - যিসকলৰ সহায় - সহযোগ আৰু আন্তৰিকতাৰ অবিহনে স্বৰ্ণজয়ন্তী সংখ্যাৰ 'কানৈয়ান'ৰ মুক্তি আৰু বহু কেইখোজ পিছুৱাই গ'লহেতেন। **"প্ৰিয় সতীৰ্থবৃন্দ, এনে এক অৱক্ষয়ী যাত্ৰাৰ সহযাত্ৰী হোৱাৰ যি সুযোগকণ আপোনালোকে মোক দিলে, আনন্দ আৰু বেদনাৰ সেই দিনবোৰ, কষ্ট আৰু সংঘৰ্ষৰ চৰম মুহূৰ্ত্তবোৰ, মুহূৰ্ত্তবোৰত দিয়া আপোনালোকৰ অভয়বাণী, সহায়-সহযোগ 'কানৈয়ান'ৰ স্বৰ্ণজয়ন্তী সংখ্যাৰ সম্পাদিকাই সদায় কৃতজ্ঞতাৰে সুঁৱৰিব।"**

'কানৈয়ান'ৰ অতীত আছিল, বৰ্তমান আছে আৰু নিঃসন্দেহে ভবিষ্যতো থাকিব। আঁশা কৰো অনাগত দিনবোৰত 'কানৈয়ান'ৰ বক্ষত আৰু অধিক সুন্দৰ ভাবে জিলিকি ৰ'ব সময়; - মই ভাবো এনে সপোন বাস্তৱায়িত কৰাৰ দায়িত্ব আমাৰ। আৰু মোৰ বিশ্বাস আমি পাৰিম।

শেষত প্ৰকাশত হোৱা বিলম্ব আৰু অনিচ্ছাকৃতভাবে হৈ যোৱা ভুলৰ বাবে ক্ষমা প্ৰাৰ্থনাৰে -

"জয়তু 'কানৈয়ান',
জয়তু কানৈ মহাবিদ্যালয় ,
কানৈ মহাবিদ্যালয় ছাত্ৰ একতা সভা।"

সম্পাদিকা
'কানৈয়ান', পঞ্চাশতম সংখ্যা
১৯৯৮-৯৯ চন

---

*(১) কানৈয়ানৰ পাতত ড° ভৱেন্দ্ৰনাথ শইকীয়া চাৰৰ সাক্ষ্যাৎকাৰ

*(২) কানৈয়ানৰ পাতত কলেজখনিৰ জন্ম লগনৰে পৰা বৰ্তমানলৈকে অধ্যক্ষৰ আসন অলংকৃত কৰা ব্যক্তি কেইজনৰ আলোক চিত্ৰ (কাৰ্য্যৰত অধ্যক্ষ ড° শিৱকান্ত দত্ত চাৰৰ ইচ্ছানুসৰি তেখেতৰ আলোক চিত্ৰ অৰ্ন্তভুক্তি ৰ পৰা বিৰত থকাহৈছে)

*(৩) প্ৰেচিডেনচিয়েল মেছেজ

*(৪) ঊনপঞ্চাশতম 'কানৈয়ান'ত বাদ পৰা 'উপন্যাসিকা' শিতানটো নিয়মীয়া কৰা।

কানৈয়ানৰ প্ৰাক্তন সম্পাদক সম্পাদিকা সকল

১৯৪৬ - ৪৭ - ইৰা দত্ত
১৯৪৭ - ৪৮ - বিনন্দ চন্দ্ৰ বৰুৱা
১৯৪৯ - ৫০ - ভূপেন্দ্ৰ বৰ পূজাৰী
১৯৫০ - ৫১ - লক্ষী বড়া
১৯৫১ - ৫২ - নৰেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী
১৯৫২ - ৫৩ - খগেন্দ্ৰ মোহন
১৯৫৩ - ৫৪ - নিত্যা হাজৰিকা
১৯৫৪ - ৫৫ - দূৰ্গা দত্ত বাগ্‌ৰি
১৯৫৫ - ৫৬ - উজ্জ্বল শইকীয়া
১৯৫৬ - ৫৭ - যামিনী ফুকন
১৯৫৭ - ৫৮ - সুশীল দুৱৰা
১৯৫৮ - ৫৯ - কিৰণ শৰ্মা
১৯৫৯ - ৬০ - বিশ্ব বৰুৱা
১৯৬০ - ৬১ - লুইত দাস
১৯৬১ - ৬২ - অনিল কুমাৰ হাজৰীকা
১৯৬২ - ৬৩ - লম্বেশ্বৰ বৰুৱা
১৯৬৩ - ৬৪ - হেম ওজা
১৯৬৪ - ৬৫ - মুকুট সিংহ ফুকন
১৯৬৫ - ৬৬ - ৰজনী কান্ত চুতীয়া
১৯৬৬ - ৬৭ - কল্পনা দত্ত
১৯৬৭ - ৬৮ - তৰুণ কুমাৰ গগৈ
১৯৬৮ - ৬৯ - ভীম কান্ত বৰগোহাঞি
১৯৬৯ - ৭০-
১৯৭০- ৭১- মোহন সোনোৱাল
১৯৭১- ৭২- হিতেশ বিকাশ গগৈ
১৯৭২- ৭৩- ডম্বৰু বড়া
১৯৭৩- ৭৪- লক্ষীপ্ৰিয়া দেৱী
১৯৭৪- ৭৫- গিৰিন গগৈ
১৯৭৫- ৭৬ -
১৯৭৬- ৭৭- সঞ্জীব বড়া
১৯৭৭- ৭৮- কৃপাল কুমাৰ বৰুৱা
১৯৭৮- ৭৯- প্ৰভাত প্ৰাণ কোঁৱৰ
১৯৭৯- ৮০- ৰূপেশ্বৰ শইকীয়া
১৯৮০- ৮১-
১৯৮১- ৮২- মনোজ কুমাৰ বৰুৱা
১৯৮২- ৮৩- নিন্টু গগৈ
১৯৮৩- ৮৪- কল্যাণী বৰুৱা
১৯৮৪- ৮৫-
১৯৮৫- ৮৬-
১৯৮৬ - ৮৭- কামিনী কুমাৰ গোঁহাই
১৯৮৭- ৮৮- নৱজ্যোতি শইকীয়া
১৯৮৮- ৮৯- পানীৰাম ডেকা মৰাণ
১৯৮৯- ৯০- সুনীল ৰাজকোঁৱৰ
১৯৯০- ৯১- সুবোধ কুমাৰ সোনোৱাল
১৯৯১- ৯২- প্ৰভাত কুমাৰ গগৈ (অপ্ৰকাশিত)
১৯৯২- ৯৩- মৃনাল কুমাৰ গগৈ
১৯৯৩- ৯৪- নৱজিৎ দেউৰী
১৯৯৪- ৯৫- ৰাজীৱ গগৈ
১৯৯৫- ৯৬- মানস প্ৰতীম শৰ্ম্মা
১৯৯৬- ৯৭- সুৰজ কোঁৱৰ
১৯৯৭- ৯৮- তৰালী গগৈ
১৯৯৮- ৯৯- চনৰ ৫০ তম সংখ্যাৰ

সম্পাদনাত

কান্তা কাৰেৰী সোনোৱাল

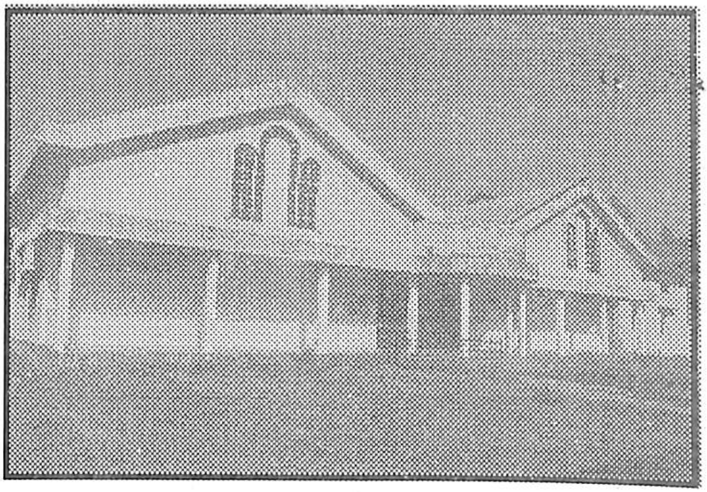

ABITA Constructed Two New Galleries

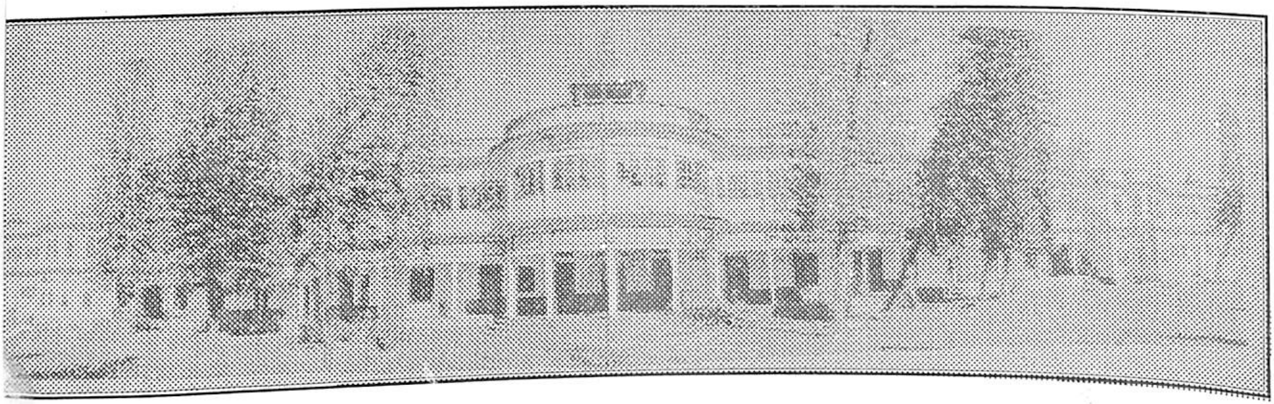

Dibrugarh Hanumanbox Surajmal Kanoi College.

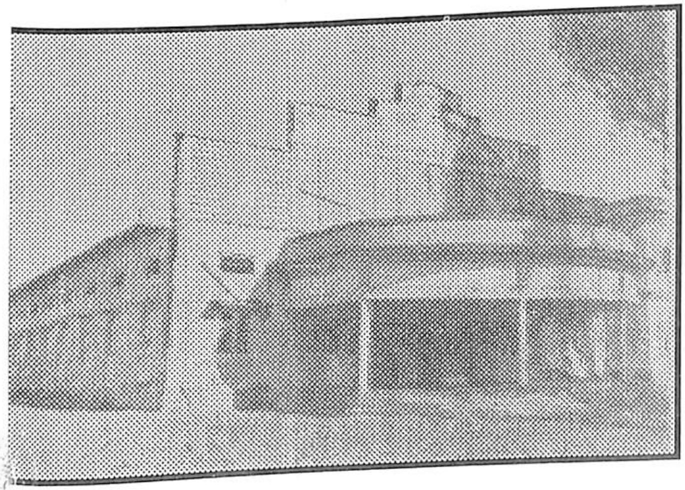

alchand Kanoi Memorial Audiotorium

KANOIAN

Magazine of Dibrugarh Hanumanbox Surajmal Kanoi College,
DIBRUGARH

D.H.S. Kanoi College Students Journal. Compiled and Edited by Kanta Kaveri Sonowal,
on behalf of D.H.S.K. College Students' Union Society.
Cover printed at Saraighat Offset Guwahati.